

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

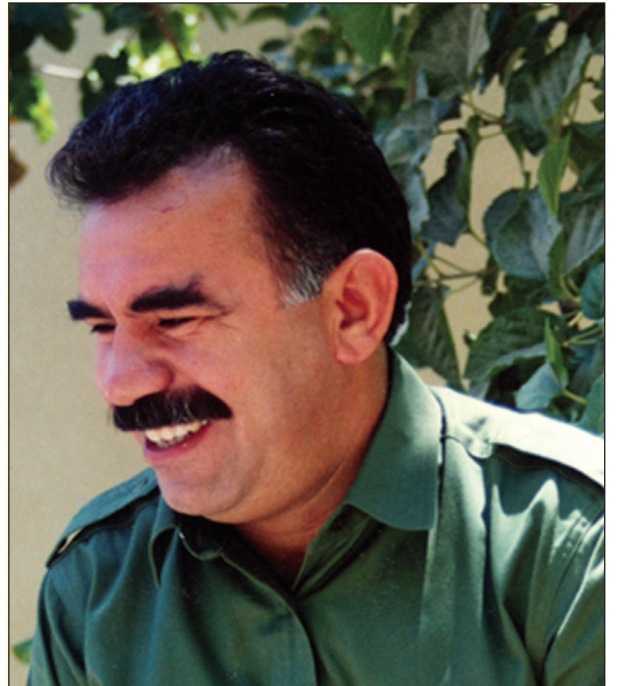
Sal: 29 / Hejmar 346 / Cotmeh 2010

İnkar ve imha politikalarına asla geçit vermeyeceğiz

● İki bin on yılının kışına giriyoruz. Bu yıla Önderlik ve hareket olarak baştan itibaren önemli roller atfettik. Bu yılın büyük bir mücadele yılı olacağını değerlendirdik. Gerçektende 2010 yılı önemli bir mücadele yılı oldu. Şimdi yılın sonuna doğru gidiyoruz. Yılın nasıl sonuçlanacağı da az çok gözüküyor. Bu temelde bir değerlendirme yapabilir, kısaca 2010 yılında nelerin yaşandığına ve hangi sonuçların ortaya çıktığına bakabiliriz.

Buradan yola çıkarak yine yılın nasıl sonuçlanacağı, kış sürecinde ne tür gelişmelerin yaşanacağı, önümüzdeki sürecin olaylarının nasıl gelişeceği üzerinde kısaca durabiliriz. Bu temelde kendi görev ve sorumluluklarımızı hareket ve halk olarak belirleyip, onun gereklerini nasıl yerine getireceğimizi planlayabiliriz. sayfa 2'de

ABDULLAH ÖCALAN

'Bu oyuna gelmeyeceğim!'

● Demokratik siyaset önemlidir, bu meseleler siyasal alanda çözüme kavuşur. Hem siyaseti yapamıyorlar hem de bırakamıyorlar. Dürüstler, birikimliler, ama birikimlerini harekete geçiremiyorlar. Tarzları ve tempoları yetersizdir. İyi niyetliler ama Ahmet Türk'e dönük yumruk olayını bile tam çözemediler, basite aldılar. Daha kötüsü de olabilirdi, öldürücü bir darbe de vurabilirlerdi, tehlikenin farkında değiller. Buradaki görüşmelere çok ilgi var deniliyor, benden çok beklenti olduğu belirtiliyor. Gördüğünüz gibi işler geldi bana düğümlendi. Ben böyle olacağını aslında çok önceden söylemiştim. '99'da durumumu "çarmıhtaki adam" olarak değerlendirmiştim. Aslında bu hala devam ediyor. Buna rağmen büyük bir çaba içerisindeyim. Dünyada en az bilgilendirilen kişi benim, ama en küçük bir bilgi kırıntısıyla en detayına kadar yorumlayabiliyorum... sayfa 11'de

Bir iktidar geleneği olarak komplo gerçeği ve 9 Ekim

● İktidar geleneğinin varoluşsal dayanağı olarak komplo(culuk), alçaklığın evrensel tarihi boyunca iktidar sahiplerinin gözde aracı olma konumundan bir şey kaybetmeden, trendi gittikçe yükselen bir siyasal töreye dönüştürüldü. İnsanı insan yapan temel toplumsal değerlerin ortadan kaldırılması, her zaman için iktidar sahiplerinin başat hedefidir. Buna ulaşmak için kullanılan araç ise tabii komplodur... sayfa 7'de

Demokratik Özerklik ve siyaset gerçeği

● Demokratik Özerklik, Kürt halkının kendi demokrasisini kurma ve toplumsal sistemini organize etme hareketidir. İçte demokratik ulusu, dışta ise ulus üstü yapılanmayı ifade eder. Toplumun siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, inanç ve mezhepsel, cinsiyet özgürlüğüne dayalı, ekolojik, komünal alandaki örgütlenmelerinin birliği ve örgütlenmiş toplumun kendi kendini yönetme organizasyonudur... sayfa 9'da

Toplumsal kabus: Tecavüz

● Yaşamınızın belli bir aşamasında bir kavram gelip oturur ruhunuzun üzerine. Atsanız, kovsanız, kurtulduğunuzu sansanız da hep sizinle olmakta inat eder. Günlük yaşam konularında gelip bulur sizi. Yürüttüğünüz yaşam mücadelesinde olmadık yerlerde iliklerinize kadar hissettirir kendisini. Tam kayboldu dediğiniz anda bir trajedinin zirvesinden size göz kırptığını görüp irkilirsiniz... sayfa 13'te

İÇİNDEKİLER

Tasfiye plan ve çabaları farklı yöntemlerle sürdürülmektedir

İki bin on yılının kışına giriyoruz. Bu yıla Önderlik ve hareket olarak baştan itibaren önemli roller atfettik. Bu yılın büyük bir mücadele yılı olacağını değerlendirdik. Gerçektende 2010 yılı önemli bir mücadele yılı oldu. Çok kapsamlı taktik mücadele süreçleri yaşadık. Şimdi yılın sonuna doğru gidiyoruz. Daha şimdiden yaşanan mücadelelerden önemli sonuçlar çıkmış bulunuyor. Yılın nasıl sonuçlanacağı da az çok gözüküyor. Bu temelde bir değerlendirme yapabilir, kısaca 2010 yılında nelerin yaşandığına ve hangi sonuçların ortaya çıktığına bakabiliriz. Buradan yola çıkarak yine yılın nasıl sonuçlanacağı, içine girmekte olduğumuz kış sürecinde ne tür gelişmelerin yaşanacağı, önümüzdeki sürecin olaylarının nasıl gelişeceği üzerinde kısaca durabiliriz. Bu temelde kendi görev ve sorumluluklarımızı hareket ve halk olarak belirleyip, onun gereklerini nasıl yerine getireceğimizi planlayabiliriz. Sürecin başarıyla yürütücüsü olmak için hareket olarak, onun kadroları olarak nasıl hareket etmemiz gerektiğini belirleyebiliriz.

Bu sürece nasıl gelindi?

Öncelikle 2010 yılına nasıl girildiği hususunu yeniden hatırlamak, göz önüne getirmek büyük önem taşımaktadır. 2010 yılının büyük mücadelelerle geçeceğini söylerken, elbette bazı gelişmelere, verilere dayanarak bu görüşleri ortaya koyduk. Yoksa sadece bir tahmin ya da verilere dayanmayan, kendine göre bir öngörü değildi. Peki, o zaman daha yıla girmeden, 2010 yılının böyle kapsamlı bir çatışma yılı olacağını gösteren belirtiler, olgular nelerdi? Bunu her şeyden önce Önder Apo'nun 17 Kasım darbesi olarak ifade ettiği süreçle başlatmamız gerekiyor. Hatırlanacağı gibi, 2009 yılının baharında, yıl boyu yaşanacak mücadelelerin kaderini belirleyecek büyük bir siyasi gelişme olmuştu. 29 Mart 2009'da yerel seçimler yapılmış, bu seçimler önemli bir siyasi sonuç ortaya çıkartmıştı. Bu sonuçları kalıcı kılabilmek için mümkünse Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümüne ve Türkiye'nin demokratikleşmesine dönüştürebilmek için hareket olarak 13 Nisan 2009'da çatışmasızlık süreci ilan etmiştik. Fakat Türkiye yönetimi bu tutumumuzun ve onun dayandığı 29 Mart yerel seçim sonuçlarının siyaseten kendisini çok zorlayacağını daha baştan hissettiği için bunları boşa çıkartmak üzere karşı saldırı hazırlıkları yapmıştı. Nitekim daha bizim çatışmasızlık ilanımızın ardından yirmi dört saat bile geçmeden, 14 Nisan'da demokratik siyasete dönük çok kapsamlı bir tutuklama operasyonu başlatıldı. Her ne kadar bu operasyonlar KCK operasyonu adıyla yapılsa da Kürtlerin demokratik, kültürel, siyasi bütün güçlerini, hatta insan hakları savunucularını hedefleyen oldukça kapsamı geniş ve planlı bir saldırı olarak geliştirildi. Her alanda tutuklamalar yapıldı. Operasyonun adına KCK denmesi anlamlı ve anlaşılırdı. Çünkü Kürt demokratik toplumunu, demokratik siyasetini, tüm demokratik güçlerini kapsayan, içine alan en geniş siyasi oluşumun adıydı Koma Civakên Kürdistan (KCK.) Dolayısıyla operasyonun KCK operasyonu adıyla düzenlenmesi demek, bütün Kürt siyasetinin, Kürt demokrasisinin, hatta Kürt toplumunun terörist, yasadışı, suçlu ilan edilip operasyonun hedefi yapılması anlamına geliyordu. Nitekim operasyonlar bu düzeyde gittikçe derinleştirilerek sürdürüldü.

Ayrıca AKP hükümeti bu noktada bazı kurnazlıklar da yaptı. Bir yandan toplumu en geniş düzeyde hedefleyen böylesi operasyon geliştirirken, diğer yandan bir "açılım" sözü tutturdu ve gündemi bununla doldurur hale geldi. Başta "Kürt açılımı" dedi. Halbuki Kürt siyasetini hapse koyuyor, kapatıyordu. Onu kapatır, imha ve tasfiye etmek isterken, yaptığı işin adını açılım olarak koydu, Kürt açılımı diye tanımlamaya çalıştı. Ardından "demokratik açılım" dedi. Kürdistan'da geliştirdiği operasyonlarla Türkiye'nin demokratikleşme taleplerinin önünü kapatırken, yaptığı işin demokratik açılım olduğunu topluma ve kamuoyuna lanse etmeye çalıştı. Giderek bu açılımın deyim yerindeyse cılkı çıktı. Artık yapılan her işin önüne bir açılım kelimesi eklendi. Ermeni açılımı, Alevi açılımı, Romen açılımı, vs diye yozlaştırıldı. Fakat hükümetin hem operasyonla, hem de onu tamamlayan sahte açılım politikasıyla geliştirdiği yozlaştırma hareketini, yani 29 Mart yerel seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyasi durumu tasfiye etmeye dönük girişimlerini engelleyebilmek üzere Önder Apo çok etkili bir girişimde bulundu. Hükümet bir yandan operasyon yapıp demokratik siyaseti tutuklar ve bu yaptığına Kürt açılımı, demokratik açılım derken, Önder Apo da "mademki Kürt ve demokrasi açılımı yapılmak isteniliyor, o zaman ben bu açılımın yol haritasını sunabilirim" diyerek bu sürece müdahalede bulundu. Etkili bir inisiyatif ortaya çıkardı. Yol haritası hazırlama sadece bir kişinin çalışması olmaktan çıkartılarak genel bir tartışma, herkesin katıldığı bir düşünce alışverişi, bir yeni gündem belirleme haline getirildi. Süreci bu çerçevede yürüttü ve aslında hükümetin oyunlarını büyük ölçüde bozdu. İlk defa Türkiye toplumunda Kürt sorunu açık, geniş, herkesin katılımıyla tartışıldı. Kürt sorununun temel muhatapları kimler? Sorunun esas yönleri neler? Olası çözüm nasıl gelişebilir? Bu sorular çerçevesinde birçok çevre görüş ortaya koydu. Ciddi bir tartışma yaşandı. Önder Apo'ya kadar bu görüşler iletildi. Önder Apo bu görüşleri toparlayarak, sonuçlarını bir yol haritasına dönüştürdü. Sonuçta ortaya çıkardığı 'Kürt Sorununa Demokratik Siyasi Çözüm İçin Yol Haritasını – ki açılım aslında bu yol haritasının adı, kendisi oluyor– ilgili muhataplarına sunmak üzere görevlilere teslim etti.

Bundan sonra süreç hükümet ve devlet yönetimi tarafından tersine döndürülmek istendi. Önder Apo'nun yol haritasına devlet yönetimince el konuldu. Muhataplarına ulaştırılması engellendi. AİHM'e verilmedi. PKK'ye iletilmedi. Kamuoyuna sunulmadı. Basına verilmedi. Halbuki bütün bu güçlere ulaştırılmasını Önder Apo istemişti. Bunun aksine, MGK toplanarak yol haritasını tartışmaya aldı ve onun nasıl önünü alacağının, nasıl onu boşa çıkartacağının planını yaptı. Ondan sonra hükümet tarafından, Önder Apo'nun yürüttüğü yol haritası çalışmasıyla oluşan Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışını boşa çıkartmaya dönük bir siyaset oldukça planlı bir biçimde geliştirilmeye çalışıldı. Önder Apo bu durumu da engellemek, boşa çıkartmak, hükümetin yol haritasını önleme girişimini etkisiz kılmak, hükümetin gerçek yüzünü daha iyi açığa çıkartıp maskesini düşürmek amacıyla bu sürece yeni bir pratik müdahalede bulundu. Bu müdahale ise, yeniden Barış Grupları'nın Türkiye'ye çağrılmasıydı. Bu çağrıya hareketimiz anında karşılık verdi. Kandil'den ve Maxmur'dan iki barış grubunu 19 Ekim'de, bundan tam bir yıl önce Habur sınır kapısından Türkiye'ye gönderdi. Tabii barış gruplarının Türkiye sınırlarından girişi, Silopi'den Amed'e kadar gidişi büyük kitlesel gösterilere sahne oldu. Yüzbinler, hatta milyonlar halinde halk şehirlerde, kasabalarda, yollarda, gönderdiğimiz barış gruplarını coşkuyla karşıladı, bağrına bastı. Kürt toplumunda gerçek bir duygu devrimi, kültür devrimi yaşandı. Toplum özgürlüğe, demokrasiye hasret olduğunu ortaya koyduğu kadar; barışa, barışçıl çözüme taraf olduğunu da netçe gösterdi. Kendine güven devrimi yaşandı. Büyük bir kitlesel gelişme ortaya çıktı. Bu durum sömürgeci devleti ve AKP hükümetini ürküttü, onun planlarını bozdu. Aslında onların barış gruplarına onay vermelerinin altında yatan bir gerçeklik de basit bir propagandayla 'dağdan iniyorlar, biz getirtiyoruz, teslim oluyorlar, sorunu çözüyoruz' gibi ucuz kahramanlık yapma arayışlarıydı. Hesapları bunun üzerine kurulmuştu. Oysa barış gruplarının sınırdan girişi, Amed'e gidişi, Kürt toplumu tarafından karşılanışı bu hesabı, planı bozdu, hem de çok köklü bir biçimde bozdu.

AKP hükümeti gelişmelerin kendi istediği gibi olmadığını, ne yapsa da özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişimini, Kürt halkının direnişini engelleyemediğini görünce, bunun üzerine daha açık, net ve sert bir politik tutuma yöneldi. Kürt ve demokrasi açılımının adını değiştirdi, bunun adını "Milli birlik ve kardeşlik projesi" yaptı. Dağdan inen gerillayı coşkuyla karşılayıp bağrına basan Kürt halkını, onun Önderliğini, Özgürlük hareketimizi "sil baştan yaparız" diyerek tehdit etti. Sil baştan yapmak demek, başa dönmek, uluslararası komplonun başına dönmek, hatta 12 Eylül faşist askeri darbesinin başına dönmek, onları çağrıştıran yeni baskı ve saldırı dalgaları geliştirmek anlamına geliyordu. Nitekim bunun böyle sıradan bir söz olmadığı, devlet tarafından başta MGK olmak üzere ilgili en üst politika kurumlarında kararlaştırılmış yeni bir devlet politikası olduğu kısa sürede açığa çıktı.

Bu politikanın ilk adımı olarak, o zamanın demokratik siyasal partisi olan DTP'nin mitinglerine dönük polis operasyonları geliştirildi. Esas olarak da bütün Kürt toplumunu, onun iradesine saldırma temelinde tehdit etmeyi hedefleyen 17 Kasım İmralı darbesi gerçekleşti. Tabii her şey yine kılıfına uyduruldu. Sahte sözlerle tanımlandı. Yapılan uygulamalar tersyüz edilerek topluma lanse edildi. İmralı'da da aynı yöntemi denediler. Yer değiştiriyoruz, Önder Apo'nun koşullarını iyileştiriyoruz söylemi adı altında aslında Önder Apo'nun tanımıyla 'ölüm çukuru'na konmayı ifade eden bir baskı ve işkence sistemini çok daha derinleşmiş, etkinlik kazanmış bir işkence sistemini İmralı'da ortaya çıkardılar. Saldırı dalgasını, öngördükleri planlı saldırıyı İmralı'dan Halk Önderliği'ne saldırıyla başlattılar. Ondan sonra adım adım hareketin ve toplumun diğer kesimlerine dönük saldırılar geldi. 11 Aralık'ta DTP kapatıldı. Eşbaşkanlarının milletvekillikleri düşürüldü. 37 Kürt siyasetçisine beş yıl siyaset yapma yasağı kondu. 24 Aralık'ta, içlerinde seçilmiş belediye başkanlarının ve DTK Başkanı'nın da olduğu yüzlerce Kürt siyasetçisini ve demokratını tutuklamayı içeren çok kapsamlı bir saldırı operasyonunun ikinci dalgası geliştirildi. Yapabildiği kadar gerillaya dönük operasyonlar oldu. Başta Gever (Yüksekova), Colemêrg (Hakkari), Cizîr (Cizre), Qoser (Kızıltepe) gibi yerler olmak üzere bütün Kürdistan şehirlerinde çocuklar, kadınlar üzerinde de en şiddetli polis terörü, saldırısı geliştirildi. Toplum üzerinde tam bir sindirme amaçlı faşist polis terörü gündeme kondu.

Özgürlük Hareketi'ne yönelik kuşatma harekatı başlatıldı

Diğer yandan dış ilişkilerini bu çerçevede geliştirmeye yöneldiler. Suriye'yle, Irak'la, İran'la, Avrupa'yla, ABD'yle, yeni dışişleri bakanının sıfır sorun sloganı altında başlattığı PKK'ye karşı Türkiye'nin imkanlarını daha fazla peşkeş çekme temelinde daha geniş ittifaklar gerçekleştirmeyi öngören diplomatik görüşmeler yapıldı. Öyle ki adeta bütün dünya ile PKK'ye karşı ittifak yapılıp Güney Kürdistan yönetimi PKK'ye karşı savaşa zorlanarak, dağda stratejik alanlarda gerilla tam bir ku-

Serxwebûn' dan

şatmaya alınıp nefes alamaz kılınarak marjinal kılınmak, ardından geliştirilebilecek olası saldırılarla imha ve tasfiye edilmek istendi. İçte geliştirilen demokratik siyasete ve halka dönük operasyonlar, baskılar, Önderlik üzerindeki işkence; dışta bölgesel ve uluslararası güçlerle geliştirilen ve PKK'ye karşı tam bir kuşatmayı öngören diplomatik görüşmeler ve ittifaklar aslında hareketimizi gerilla şahsında dağda kuşatıp daraltmayı, marjinal kılmayı, 2010 yılı içerisinde de fırsat bulup zeminini yaratarak gerekli saldırıları yürütüp, imha ve tasfiye etmeyi hedefliyordu.

İşte 2010 yılına böyle bir ortamda girdik. Veriler son derece somuttu, açıktı, kapsamlıydı. Derler ya perşembenin gelişi çarşambadan belli olur. Dolayısıyla 2010 yılının gelişi, yani nasıl gerçekleşeceği, 2009 yılının sonuna doğru gelirken yaşanan gelişmelerden çok net olarak belli olmuştu. Türkiye cumhuriyeti devleti, dıştan ekonomik, siyasi kuşatmayı, içten siyasi soykırım dediğimiz imhayı geliştirerek gerillayı kuşatıp marjinal kılarak, ardından da 2010 yılında yaratacağı yeni bir siyasi yapılanmayla, AKP iktidarı öncülüğünde oluşturulacak yeni bir cumhuriyet siyasetinin şekillenmesine dayanarak 2010 yazında, mümkünse güzünde gerçekleştireceği kapsamlı siyasi askeri operasyonlarla hareketimizi tümden imha ve tasfiye etme hedefini, amacını önüne somut olarak koymuştu. Bu plan sadece TC'nin bir planı değildi, hele hele AKP'nin hiç değildi. Bunlar da katılıyorlardı ve bir devlet planı olarak da geliştiriyorlardı, yine uygulayıcısı da elbette AKP hükümeti olacaktı. Fakat bütün bunlarla birlikte, aslında böyle bir planın arkasında küresel sistem; ABD, İngiltere, İsrail ittifakı vardı. Bu plan esas olarak bir ABD ve AKP planı oluyordu. Küresel kapitalist sistem Türkiye'de böyle bir siyasi operasyon yürütüp yeniden yapılanma yaratarak, Türkiye siyasetini AKP'nin geliştirdiği sahte açılım söylemine dayalı yeniden yapılandırarak, bu temelde PKK'yi ezme temelinde tasfiye edip Kürtler üzerinde denetim sağlayarak TC'yi Ortadoğu'da yürüttüğü Büyük Ortadoğu Projesi kapsamındaki saldırıların birinci aktörü haline getirmek, Ortadoğu'da kullanmak istiyordu. Dolayısıyla plan bir küresel sistem planıydı, bir ABD planıydı.

Bu planın temel amacı ise Türkiye'yi Ortadoğu'da küresel emperyalizmin çıkarları doğrultusunda daha etkin, daha aktif kullanılabilir hale getirmekti. Bu bakımdan plan kapsamlıydı. Sadece bir AKP ya da Türk devletinin planı değildi, küresel plandı. Bütün küresel güçleri, bölgesel gericiliği içine alan, hatta ABD ile bölgenin ulus-devlet statükoculuğunun ittifakına dayanan bir imha ve tasfiye amaçlı saldırı planıydı. Bu açıdan tabii ki durum ciddiydi. İnkar ve imha sisteminin 2010 yılında hareketimiz için öngördüğü kesinlikle imha ve tasfiyeydi. Kürt halkının direnişini kırmak, halkı sindirmek ve örgütlülüğünü dağıtmaktı. Biz bu planı, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde diğer halklara karşı geliştirilmiş olan soykırım hareketleriyle kıyasladık. Bu yaklaşımı yine Sri Lanka'nın Tamillere dönük imha operasyonlarıyla kıyasladık. Bütün veriler inkar ve imha sisteminin bu kapsamda bir saldırı çabası içerisinde olduğunu gösteriyordu. Zaten bunu saklamıyorlardı da. AKP sözcüleri, başta Türk başbakanı Tayyip Erdoğan olmak üzere bütün diğer sözcüler, polis bakanı Beşir Atalay açıkça söylüyorlardı. PKK'yi tasfiye edeceğiz diyorlardı. İmha edeceğiz, yok edeceğiz, inşallah bu iş bitecek ve bunu bitirmek bize nasip olacak diye de tamamlıyorlardı sözlerini. Böylece aslında inkar ve imha sisteminin 2010 yılı için hedefleri, amaçları belli olmuştu. Bu konuda kapsamlı bir planlamaya sahip oldukları ortaya çıkmıştı. Kendi aralarında anlaştıkları, görüş ve işbirliği yaptıkları netleşmişti. İşte bu durum 2010 yılını büyük mücadele yılı haline getiriyordu. Bizim açımızdan da kader belirleyici bir yıl konumuna sokuyordu. Bunu biz tayin etmiyorduk; inkar ve imha sistemi, soykırımcı güçler tayin ediyorlardı. Küresel sistem ve sömürgeci ulus devlet güçleri tespit etmişlerdi. Kendileri önlerine Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye etme hedefini koymuşlardı. Bunu da çok açık söylüyorlardı. Bütün saldırılar bunu gösteriyordu. Böylece 2010 yılına bir anlam biçmişler, kendileri için bir hedef, amaç yüklemişlerdi.

Önder Apo süreci bütün yönleriyle aydınlattı

Önder Apo kış boyu, hem yılsonunda, hem yılbaşında bu gelişmeleri derinden analiz etti. Bunun küresel sistemle, onun dünyanın farklı alanlarında geliştirdiği örneklerle, olaylarla bağlantılarını kurdu. Buradan çıkabilecek olası sonuçları değerlendirdi. Toplumda ve harekette bu çerçevede çok yoğun bir bilinç ve duyarlılık oluşması için çaba harcadı. Gerçekleri hareket ve halk olarak doğru ve yeterince görüp, onun gereklerine göre tutum alacak, tavır geliştirecek bir yapı kazanmamız için çok yoğun bir çaba harcadı. Diğer yandan, ilgili herkesi uyardı. İnkar ve imha sisteminin öngördüğü PKK'yi imha ve tasfiye amacı doğrultusunda geliştirilecek saldırıların ortaya çıkartabileceği olasılıklar üzerinde durdu. Bu olasılıkların her birini tek tek ele aldı, çözümledi, değerlendirdi. Bunların yaratacağı tehlikeleri, Kürt toplumu açısında olduğu kadar Türkiye toplumu ve Türkiye'nin geleceği açısından da ortaya koydu. Böyle bir politik yaklaşımın nereden kaynaklandığını, esas olarak kimlere hizmet ettiğini, niye geliştirildiğini somut verilerle açıkladı, teşhir etti. Böylece Kürt halkını, Türkiye toplumunu, demokratik kamuoyunu bilinçlendirmeye, gerçekleri görür hale getirmeye ve duyarlı kılmaya çalıştı. Bu önemli bir çabaydı. Böylece sürecin hepimiz tarafından doğru ve yeterli anlaşılması durumunu yarattı. Süreci bütün yönleriyle aydınlattı.

Hareket olarak biz de bu durumları değerlendirerek, buna göre kendimizi hazırlamaya, bize dönük imha ve tasfiye amaçlı planlı saldırılar karşısında kendimizi savunacak bir konum kazanmaya çalıştık. Hareket olarak direnme gücümüzü arttırmak için yoğun çaba harcadık. Esas olarak da bu saldırılar karşısında halk direndi, demokratik siyaset direndi, Önderlik direndi. Önderlik bir yandan süreci aydınlatırken, diğer yandan 17 Kasım darbesiyle geliştirilen yeni işkence sistemine karşı çok anlamlı ve büyük bir direniş içinde oldu. Tutuklama operasyonlarıyla zindanlara konan Kürt siyasetçileri, demokratları direndiler. Öyle ki en küçük bir korku, yılgınlık, teslim olma geliştirilemedi. Dışarıdaki demokratik güçler, siyasal güçler direndiler. Halk direndi, Kürt gençliği, çocukları direndi. Toplumu sindirmek için geliştirilen polis terörüne karşı gençler "taş devrimi" dediğimiz bir yöntemle sokak savaşı yürüttüler. Gaz bombalarına, hatta polis coplarına, kurşunlarına göğüslerini siper ettiler. Taşlarla, molotoflarla gerçek bir halk direnişinin zengin örneklerini geliştirerek direnme pratiği içinde oldular. Gerçektende 2010 yılının kış ve bahar sürecinde halkın bütün bu baskı ve saldırılara karşı direnişi görkemliydi, çok yönlüydü. Her türlü saldırıyı kırabilecek, boşa çıkartabilecek, sonuna kadar özgür ve demokratik yaşamda ısrarlı olunduğunu herkese gösterecek düzeydeydi. Bu direniş içinde halk, gençlik şehitler verdi. Direniş bedelsiz olmadı. Halk zindanlara girmeyi göze aldı. Sokaklarda ağır işkenceler gördü, ama hiçbir şey gençliği, kadınları, halkı direnişten alıkoymadı, korkutmadı, ürkütmedi. Tam tersine saldırı ne kadar çok yönlü, vahşi düzeyde geliştiyse, halkın öfkesi o kadar arttı, direniş zenginliği o kadar gelişti. Böylece hem 2010 yılına girerken bu yılın nasıl gerçekleşeceğini daha iyi anladık, bilinçlendik, kendimizi bu temelde daha iyi planlayan, hazırlayan bir çaba içinde olduk, hem de AKP hükümetinin geliştirdiği saldırılar karşısında Önderlik, hareket ve halk olarak çok yönlü bir direniş içerisinde olduk.

Aslında bizim planlamamızdan çok, inkar ve imha sisteminin planlaması önemliydi. Onlar önlerine hareketimizi imha ve tasfiye amacını koymuşlardı. Bunu küresel ve bölgesel güçlerin katıldığı bir ortak planlamaya dönüştürmüşlerdi ve bu doğrultuda saldırı yürütüyorlardı. Bizim için 2010 yılına biçilen misyon; direnerek bu saldırıları boşa çıkartmak, püskürtmek ve bu planı bozmak oluyordu. Önder Apo'nun uyarıları temelinde de hareket ve halk olarak, bu saldırıları kıracak ve planı bozacak bir direniş hazırlığı içerisinde olduk. Dahası, böyle bir direniş sonuç verirse, bu durum mümkündür ki Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünün önünü açabilir dedik. Veya eğer böyle bir süreç gelişmezse, bize dayatılan imha ve tasfiye saldırılarına karşı biz de kendi özgücümüzle geliştirdiğimiz direniş temelinde kendi demokratik çözümümüzü inşa ederiz, ortaya çıkartırız diye belirlemede bulunduk. Özellikle mayıs ayında yaptığımız yönetim toplantılarında bu konuyu daha da netleştirdik. Böylece 2010 yılının önemli bir mücadele yılı olacağı kadar, Kürt sorununun çözümünde bir dönemeç bile olabileceği değerlendirmesini yaptık. Yılın mücadelesi bu temelde gelişti.

2010 yılının kış ve bahar süreci AKP hükümetinin halka, demokratik siyasete dönük saldırıları ve buna karşı direnişle geçti. Dahası, çok kapsamlı bir siyasal mücadele oldu. Çok yönlü, çok karmaşık bir siyasal mücadele olarak gerçekleşti. Polis saldırıları ve ona karşı direnişten öteye, Kürt sorununun çözümü yönündeki mücadelenin geleceğinin nasıl olacağının belirlendiği çok karmaşık bir siyasi mücadele yaşandı. Bir yanı direniş olurken, diğer yanı sorunun çözümüne ilişkin kader belirleyici kararların ortaya çıkmasını sağlatacak düzeyde ve derinlikli bir siyasi mücadelenin yaşanması oldu. Önder Apo süreci değerlendirme ve aydınlatma çabalarını devam ettirdi. Küresel sistemin ve onun işbirlikçiliğini yapan AKP hükümetinin olası yaklaşımlarını ve bunların gelecek açısından sadece Kürtler için değil Türkiye toplumu için de oluşturacağı tehditleri, tehlikeleri ortaya koydu. Herkesi bu konuda uyardı. Demokratik güçleri, Türkiye toplumunu, aydınları görev ve sorumluluğa çağırdı. Yine AKP hükümetini uyardı. Barışçıl ve siyasi çözümün önünü açık tuttu. Taraflara mektuplar yazdı, somut çağrılar yaptı. Tehlikeli süreçler içine girmeden, toplumların daha fazla zarar görmesine yol açmadan, mümkünse sorunların demokratik siyaset temelinde çözülmesinin önünün açılmasını istedi. Kendisi bu konuda süreci aydınlatmak kadar demokratik çözüm projeleri de geliştirerek, barışçıl siyasi çözümün gerçekleşmesi için elinden gelen her türlü çabayı harcadı. Sonuçta çok şiddetli bir siyasi mücadele yaşandı ve Önder Apo şunu net olarak ortaya koydu: Eğer böyle bir süreçte barışçıl siyasi çözüm yönünde adım atılmazsa gündeme büyük bir çatışma süreci gelir. Onun sonucunun da nereye varacağı belli olmaz. Bu anlamda da kendisinin yapacağı bir şey kalmaz. Dolayısıyla kendisi artık tek taraflı 1993'ten bu yana yürütmüş olduğu Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm çabalarını yürütemez hale gelir belirlemesine değinerek bu konuda somut, açık uyarılarda da bulundu. Eğer gerçekten devlet tarafından, hükümet tarafından veya dış küresel güçler tarafından Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü isteniliyorsa, artık bunun adımının atılması gerektiğini söyledi. Fakat Kürt sorununun muhatabı olan güçler; AKP hükümeti, Türk devleti, bölgesel güçler, ABD ve küresel güçler Önder Apo'nun tutum ve çağrılarına olumlu yanıt vermediler. Bunun sonucunda Önder Apo, 31 Mayıs'tan itibaren artık tek yanlı barışçıl siyasi çözüm çabalarını durdurduğunu, kendisinin yapacak bir şeyinin kalmadığını ilan etti. Böylece 1993 Martı'nda ilan ettiği ilk ateşkesle başlattığı Kürt sorununa tek yanlı barışçıl siyasi çözüm çabalarını durdurmuş, sona erdirmiş oldu. Artık mevcut tutumu sürdürmenin sonuç vermeyeceği kadar, hiç kimseye faydasının da olmayacağını, PKK ve Kürt halkını aldatmak kadar, Türkiye toplumu ve devleti açısından da ciddi yarar sağlamayacağı sonucuna vardığını ifade etti. Böylece bir süreç kapandı.

4. stratejik mücadele dönemine giriş

Biz hareket olarak bu durumu kapsamlı yönetim toplantıları yaparak değerlendirdik. Mayıs ayında bir dizi yönetim toplantıları yaptık. Önder Apo'nun böyle bir tutum almasının ne anlama geldiğini, nasıl bir süreç ortaya çıkardığını, dolayısıyla hareket ve halk olarak bizim nasıl bir yol izlememiz gerektiğini değerlendirdik. Kapsamlı tartışma ve kararlaşmalar temelinde, 1 Haziran'dan itibaren, ortaya çıkan yeni siyasi sürece cevap olmak üzere 4. Stratejik Mücadele Dönemini başlattık. Önder Apo'nun '93'te başlattığı tek taraflı barışçıl siyasi çözüm sürecinin sona erdiğini ilan etmesi hareket olarak bizi, 4. stratejik mücadele dönemini kararlaştırmaya ve başlatmaya götürdü. Böyle bir sürece yeterince hazırlıklı mıydık? Elbette belli bir hazırlığımız vardı. Bir direniş yürütmüştük. Kış boyu hazırlık yapmıştık. Kapsamlı eğitim ve tartışmalar içinde olmuştuk. Ön-

"Türkiye cumhuriyeti devleti, dıştan ekonomik, siyasi kuşatmayı, içten siyasi soykırım dediğimiz imhayı geliştirerek gerillayı kuşatıp marjinal kılarak, ardından da 2010 yılında yaratacağı yeni bir siyasi yapılanmayla, AKP iktidarı öncülüğünde oluşturulacak yeni bir cumhuriyet siyasetinin şekillenmesine dayanarak 2010 yazında, mümkünse güzünde gerçekleştireceği kapsamlı siyasi askeri operasyonlarla hareketimizi tümden imha ve tasfiye etme hedefini, amacını önüne somut olarak koymuştu."

derlik kış boyu süreci değerlendirmişti. Bu çerçevede 2010 yılında demokratik siyasetin önünü açmak üzere güçlü bir taktik hamle yapmaya hazırlanmıştık. Fakat siyasi süreç bir stratejik değişim süreci oldu. Bizden yeni bir stratejik hamle yapmamızı istedi. Bu anlamda hem anlayış olarak süreci çözümlemede, hem bunu kadro yapısına ve halka özümsetmede, örgüte yedirip örgütsel yapılanmayı bu temelde geliştirmede eksikliklerimiz vardı. Tam yeterli hazırlık içerisinde değildik. Bir strateji değiştirme elbette bir günde gerçekleşmezdi. Ciddi ve belli süreci alan hazırlık çalışmalarını gerektirirdi. Fakat süreç bir kere yeni bir stratejik hamleyi gerekli kılmıştı. Biz de bunu gerçekleştirmek üzere 1 Haziran'da dördüncü stratejik mücadele döneminin başladığını ilan ettik. Var olan ve ortaya çıkacak olan eksikliklerimizi ise mücadele süreci içerisinde tamamlamayı ve gidermeyi öngördük. Bu belli bir zorluk yaratsa da mücadele sürecinin etkili geliştirilmesinde belli zayıflıklar ortaya çıkarsa da çaba harcayarak ve çok yönlü bir çalışma içerisinde olarak bunları giderebileceğimizi değerlendirdik. Bu mümkündü ve yapılabilirdi. Bu çerçevede 1 Haziran'dan itibaren Kürdistan'da yeni bir çatışma süreci gelişti. Bu önemli ve yeni bir direniş süreciydi. Esas olarak da Kürt sorununun barışçıl-siyasi çözümüne gelmeyen inkarcı güçleri darbelemeyi, onların PKK'yi imha ve tasfiye amaçlı planlı çabalarını boşa çıkartmayı hedefleyen bir direniş süreciydi.

Biz 4. stratejik sürecinin anlamını iki boyutta net ortaya koyduk. Birincisi, Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünü kabul etmeyen, bize imha ve tasfiye dayatmasından başka bir yol bilmeyen sisteme karşı direnerek Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirmeyi, devlet gücünü darbeleyerek demokratik konfederalizmi inşa etmeyi ve bu temelde Demokratik Özerklik çözümünü kendi özgücümüzle ve direniş mücadelemizle demokratik konfederalizmi inşa ederek, toplumun demokratik özyönetimini geliştirerek gerçekleştirmeyi hedefledik. Elbette bunun için var olan devlet egemenliğini zayıflatmak, devlet örgütlülüğünü kırmak, toplum üzerindeki örgütlü devlet egemenliğini darbelemek, devleti küçültmek, sınırlandırmak, böylece demokratik toplum örgütlülüğünün önünü açmak gerekiyordu. Bu da büyük bir direnme mücadelesine ihtiyaç duyuyordu. İşte gerilla ve halk serhildanlarını birlikte geliştirme temelinde böyle bir mücadeleyi yürütmeyi öngördük. 1 Haziran Hamlesi böyle bir mücadele hamlesi oldu. Buna orta yoğunluklu savunma savaşı da dedik. Gerilla ve halk serhildanlarını birleştirme temelinde devletin toplum üzerindeki örgütlü egemenliğini darbeleyip parçalayarak demokratik toplum örgütlülüğünün önünü açmayı, zeminini yaratmayı hedefleyen bir direnişti bu. Dördüncü stratejik mücadele hamlesinin temel görevi olarak bunu belirledik. İkincisi, Önder Apo'nun geliştirebileceği olası barışçıl siyasi çözüm çabalarına olumlu yanıt vermeye de hazır olmayı içeriyordu. Biz hareket ve halk olarak esas itibariyle kendi özgücümüz ve direnişimizle demokratik konfederalizmi inşa edip Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirmek için çalışırken, böyle bir süreçte Kürt sorunuyla ilişkili tarafların kabul etmeleri temelinde Önder Apo'nun geliştirebileceği olası barışçıl siyasi çözüm süreçlerine de açık olacağımızı, olumlu yanıt vereceğimizi hareket olarak deklare ettik. Dolayısıyla 4. stratejik dönemin böyle ikili bir karakteri oldu.

"Önder Apo, bir kere daha barışçıl siyasi çözüme şans tanımak üzere hareketimizden yeni bir eylemsizlik süreci ilan etmesi talebinde bulundu. Böyle bir çağrı yaptı; mektup gönderdi, somut olarak görüşlerini belirtip talepte bulundu. Yönetimimiz toplanarak, mevcut gelişmeleri ve Önderliğin çağrısını değerlendirdi. Görüşmelerin içeriğini, sonuçlarını tartıştı. Karşıt güçlerin durumunu gözden geçirdi. İşte bunun sonucunda 13 Ağustos'tan 20 Eylül'e kadar kırk günlük bir yeni çatışmasızlık süreci ilan etti."

1 Haziran'la birlikte bu süreç başladı ve ağustos ortasına kadar iki buçuk aylık bir süre boyunca çok kapsamlı bir savaş yaşandı. Kürdistan'da yirmi yedi yıldır yaşanan savaşın önemli kesitlerinden biriydi bu iki buçuk aylık çatışma süreci. Belki zaman olarak kısa bir süreyi içeriyordu, ama şiddeti yoğundu. Her alanda çok yönlü ve şiddetli çatışmalar oldu. Taraflar kısa sürede büyük kayıplar verdiler. Biz de çok fazla şehit verdik, Türk ordusu da geçmişte verdiğinin çok ötesinde kayıplar verdi. Gerillanın geliştirdiği direniş, gösterdiği cesaret ve fedakarlık, savaşma azmi, direnme gücü –kendi içinde tarz, taktik hataları ne olursa olsun, eksiklikler ne kadar bulunursa bulunsun– saldırı ruhuyla aktif, etkin darbeler vurarak Türk ordusu ve devleti üzerinde çok ağır bir baskı oluşturdu. Toplum, içine girilen bu yeni çatışma sürecinin sonuçlarını kaldıramaz bir duruma düştü. Dolayısıyla kısa sürede ağır toplumsal baskı ortaya çıktı. Cenaze törenlerine ne Genelkurmay çevreleri, ne de AKP hükümetinin bakanları gidemez oldular. Halkta savaşa dönük önemli bir tepki gelişti. Bu tepkiyi en bariz bir biçimde sivil toplum örgütleri denen kurumlar gösterdiler. Her alanda toplantılar, açıklamalar, operasyonların durdurulup savaşın sona erdirilmesi, bir çatışmasızlık sürecinin geliştirilmesi yönünde çok yönlü talepler yükseldi. Kürdistan'dan yükseldi bu talepler, Türkiye'den yükseldi. Gerilla direnişinin yarattığı baskıya bir de toplumun çatışmasızlık istemesinin baskısı eklenince, devlet yönetimi ve hükümet bu baskılara daha fazla dayanamadı. Çatışmanın sürmesinin AKP hükümetinin sonunu getireceğini, devleti de ciddi bir çöküntüye götüreceğini gördü. Sistem gerçekten temellerinden sarsıldı.

Barış ancak ve ancak Önder Apo ile yapılabilir

Gelişen direnme sürecini sona erdirebilmek, çatışmaları durdurabilmek amacıyla hükümet, devlet yönetimi yeni arayışlar geliştirmek zorunda kaldı. Bu arayışların adresi belliydi. Zaten Kürt toplumu on iki yıldır "barışın elçisi İmralı'da" diye adres gösteriyor. Dolayısıyla bunu yapabilecek bir tek güç vardı; o da Önder Apo'ydu. Dolayısıyla bu güçler gidip Önder Apo'nun kapısını çalmak zorunda kaldılar. Çeşitli heyetler oluşturdular ve Önderlikle görüşmeler yaptılar. Çatışmaların durdurulması, bu temelde Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm yollarının araştırılması çabası içinde olduklarını gösterdiler. Bir dizi görüşmeler oldu. Bu yapılan görüşmelerden çıkan sonucu değerlendiren Önder Apo, bir kere daha barışçıl siyasi çözüme şans tanımak üzere hareketimizden yeni bir eylemsizlik süreci ilan etmesi talebinde bulundu. Böyle bir çağrı yaptı; mektup gönderdi, somut olarak görüşlerini belirtip talepte bulundu. Yönetimimiz toplanarak, mevcut gelişmeleri ve Önderliğin çağrısını değerlendirdi. Görüşmelerin içeriğini, sonuçlarını tartıştı. Karşıt güçlerin durumunu gözden geçirdi. İşte bunun sonucunda 13 Ağustos'tan 20 Eylül'e kadar kırk günlük bir yeni çatışmasızlık süreci ilan etti. Önder Apo'nun çağrısına bu temelde cevap verdi. Zaten içinde bulunulan ay Ramazan ayıydı. Böylesi bir çatışmasızlık durumu toplum için yararlı olacaktı. Diğer yandan, bu süreç bir referandum süreciydi. Anayasa değişikliği paketi 12 Eylül'de halkoyuna sunuluyordu. Yönetimimizce, bütün bunlar da değerlendirilerek, mücadelenin askeri yönünü durdurup siyasi yönünü öne çıkartan bir karara gidildi.

Elbette bu sürecin başlangıcı böyle bir mutabakat temelinde oldu. Yani karşılıklı oldu, çift taraflı oldu. Bunun böyle bilinmesinde yarar var. Geçmişteki ateşkeslerde de her zaman karşı tarafın mesajları söz konusuydu. Hiçbir zaman tek yanlı, durduk yere Önderlik, partimiz ateşkes ilan etmedi. 1993 Martı'nda da ilk ateşkes ilan edilirken, cumhurbaşkanlığından, hükümetten gelen mesajlar şimdi daha çok ortaya çıkıyor. Aleni herkes tarafından görülüyor. Böyle bir karşılıklı mesajlaşma sonucunda ateşkes ilan edilmişti. Ama onları yine de tek taraflı ateşkes olarak tanımladık. Fakat bu sonuncusu, 13 Ağustos'ta başlayanı bunlardan çok öte, karşılıklı mutabakat temelinde, tarafların üzerlerine düşen görevlerin gereğini yerine getirmek üzere başvurulan bir eylemsizlik süreci oldu. Bu anlamda belki birlikte ilan yapılmadı, resmi bir mutabakat da yoktur, ama çift taraflı gelişen bir süreç olduğu tartışmasızdır. Şimdi bu gerçek Önder Apo'nun açıklamalarıyla çok daha net açığa çıkmış bulunuyor. Kamuoyu, herkes bunu biliyor. Biz bu eylemsizlik sürecini; referandumda etkin siyasi mücadele yürütebilmek için yine Önder Apo'nun daha aktif sürece katılma koşullarının sağlanılması, tutuklu Kürt siyasetçilerinin bırakılması gibi koşullar temelinde yaptık. Aslında bu ilan şartsız olmadı. Hem çift taraflı, hem de bazı şartlara bağlı geliştirilen bir süreçti. Kısaca, 1 Haziran'la başlayan, yılın ikinci taktik süreci diyebileceğimiz çok yoğun çatışma süreci sonuç vermişti. Karşı taraf Önder Apo'yla görüşmek zorunda kalmış, talepte bulunmuş, Önder Apo'ya muhtaç olmuştu. Dolayısıyla da 13 Ağustos'ta başlattığımız süreç, 1 Haziran hamlesinin ortaya çıkardığı bir kazanım, yarattığı bir siyasi sonuç olma özelliği taşıyor, onu ifade ediyordu. Biz 13 Ağustos sürecini bütün bunlar temelinde geliştirdik.

Çatışmasızlık süreci aktif siyasi mücadelenin yaşandığı bir döneme de dönüştü. Bu süreçte referandum kampanyası gelişti. Referandum süreci de önemli bir süreçti. Aslında 12 Eylül referandumu, AKP ve ABD ittifakının oluşturduğu "PKK'yi imha ve tasfiye planı" içerisinde önemli bir yer tutuyordu. Referandumla AKP iktidarının anayasal güvenceye kavuşturulması sağlanmak isteniliyordu. Çünkü AKP korkuyor. Kendinden önce yaşanmış bir sürü deney var. Ciddi bazı adımlar atabilmek için kendini anayasal güvenceye kavuşturmayı gerekli görüyor. Yoksa kendisinin de başına Özal'dan başlayıp Erbakan'a ve Ecevit'e kadar yaşanan olayların gelebileceğinden korkuyor, ürküyor. Bunun için iktidarını anayasal güvenceye kavuşturup sağlamlaştırmak istiyordu. Diğer yandan, ABD'nin AKP öncülüğünde Türk siyasetini yeniden yapılandırılma çabası vardı. AKP'nin iktidarı referandumda kazanacağı başarı ardından gelişecek bir erken seçimde de yeniden devam edecek, ardından bir AKP-CHP uzlaşması sağlanıp, MHP'nin de desteği alınarak PKK'ye karşı kapsamlı siyasi askeri operasyonun yapılmasının siyasi zemini sağlanmış olacaktı. Referandum bu planın önemli bir ayağını oluşturuyordu. Dolayısıyla da dış destekli olarak AKP referandumda umduğu sonucu alabilmek için elinden gelen her türlü çabayı harcadı.

Elbette 12 Eylül referandumunun bunun ötesinde amaçları da vardı. Zaten referandum gününün niye 12 Eylül gününe denk geldiğini de tam anlayamadık. Bu referandum, 12 Eylül darbesinin 30. yıldönümünde adeta darbeyi meşrulaştırmayı öngören bir çaba gibi ortaya çıktı. Öyle bir sistem geliştirildi ki toplumun önüne anayasa değişikliği paketine evet veya hayır denme alternatifleri konarak, aslında toplum bu ikilem içerisinde 12 Eylül'ü meşrulaştırmaya mecbur bırakılmak istendi. Değişikliğe evet desen bütün yeni anayasaya evet demiş oluyorsun; değişikliğe hayır desen değişmemiş anayasaya evet demiş oluyorsun. Kısaca, evet-hayır kıskacı içerisinde hangisini söylesen de 12 Eylül faşist-askeri darbesinin ortaya çıkardığı anayasaya evet demiş oluyorsun. Böylece 12 Eylül anayasasını, hem de darbenin 30. yıldönümünde yeniden topluma onaylatmak istediler. Otuz yıldır darbeyi reddeden, darbeye karşı savaşan, anayasayı reddeden güçleri; Özgürlük hareketimizi, Kürt halkını böyle bir oyunla anayasayı benimser duruma getirmek, darbenin içine çekmek, darbe karşıtlığından çıkartmak istediler. Bu referandumun böyle bir oyun olma yanı da vardı.

Yine bu referandumun 12 Eylül faşist-askeri rejimi karşısındaki duruşta değişiklik, yani çizgi saptırması yaratma hedefi de vardı. Oldukça tehlikeli düzenlenmiş bir hareketti. Bu noktada çizgi durumu da çok büyük bir önem taşımaktadır. Doğru çizginin ne anlama geldiğini iyi bilmek lazım. Bunu küçümsememek gerekiyor. Çıkış aşamasında ideolojik çizgisi dışında PKK'nin başka hiçbir gücü yoktu. 12 Eylül darbesi gerçekleşirken Türkiye'nin, hatta Kürdistan'ın en zayıf örgütüydü PKK. En çok darbe yemiş, tutuklanmış örgütüydü de. Türkiye'deki bütün örgütler PKK'den daha kuvvetliydi. Kürdistan'da PKK'den daha kuvvetli beş-on tane örgüt vardı. Fakat 12 Eylül darbesinden sonra o kadar güçlü olan örgütlerin hepsi eridi, ezildi, yok olup gittiler. Ortada sadece PKK kaldı. Peki, PKK neye dayandı? Bu hangi güçle oldu? PKK tek bir güce dayandı; yani doğru çizgi gücüne, direniş çizgisine dayandı. 12 Eylül karşısında doğru bir mücadele çizgisi izleme gücüne dayandı. İşte bu Önderlik çizgisiydi. Bir Önderlik hareketi olma gerçeği bu zamanlarda ortaya çıktı. PKK burada denendi, sınandı, kanıtlandı da bir Önderlik hareketi oldu. PKK'yi bütün bu saldırılar karşısında geliştiren, güç yapan da, doğru mücadele çizgisine sahip olması ve onu ısrarla yürütmesiydi. Büyük örgütlerin hepsi tasfiye olurken PKK'nin ayakta kalması buradan gerçekleşti. Sadece ayakta kalma da değil, 12 Eylül darbesi karşısında sürekli gelişme sağladı. Bunu, doğru mücadele çizgisi izlemekle gerçekleştirdi. İşte mevcut 12 Eylül referandumunun bir amacı da, otuz yıldır gelişme yaratan doğru mücadele çizgisinden PKK'yi saptırmaktı. Evet

ya da hayır içinde olmak, hangisinden yana olunursa olunsun, 12 Eylül karşısında çizgi sapması yaşayarak, sonunda eriyip gitmeye açık olmayı getiriyor. PKK hareketi böyle bir hata yapsaydı, peşinden yeni hatalar gelecek ve tabii ki adım adım eriyip tasfiye olacaktı. 12 Eylül referandumunun bir de böyle tehlikeli bir yönü vardı.

Biz hareket olarak bütün bu gerçekleri değerlendirdik. Bu temelde bir yandan AKP'nin imha ve tasfiye amaçlı planlı saldırısını boşa çıkartacak, diğer yandan çizgi saptırmasını öngören oyunu bozacak yöntem olarak boykot tutumunu geliştirdik. Boykot tutumu etrafından çok kapsamlı bir siyasi mücadele örgütlendirip yürüttük. Boykot tutumu; hem otuz yıldır 12 Eylül faşist darbesi karşısındaki direnme çizgisinin devam ettirilmesini içeriyor, oyunu bozuyordu, hem de AKP'nin imha ve tasfiye planını darbelemeyi, boşa çıkartmayı hedefliyordu. Referandum sonucu bu hedeflerimizi gerçeğe dönüştürdü. Bu temelde gelişen 12 Eylül referandumundan ifade ettiğimiz sonuçlar çıktı. Siyasi anlamda referandum sonuçları 29 Mart yerel seçim sonuçlarından çok farklı bir siyasi yapı ortaya çıkarmadı, sürpriz yaratmadı. AKP birinci parti oldu, ama zayıf bir başarı aldı. CHP ve MHP başarısız kaldılar, ama bir iktidar gücü olduklarını ortaya koydular, onun gerisine de düşmediler. Kürdistan'da da mevcut sistemden, rejimden kopmuş bir toplumun var olduğu bu referandumla da bir kere daha kanıtlandı. Zaten 29 Mart yerel seçimine de bu anlamda referandum denmişti. Böylece iki yılda, 2009 ve 2010 yıllarında iki referandum yapıldı, her ikisinde de Kürt toplumu mevcut sistemi reddettiğini, bu sistem altında yaşamayacağını yüzde altmışın üzerinde bir çoğunlukla ortaya koydu. Bu anlamda referandum boykotu, bu tutumun biraz daha geliştiğini, oy oranı olarak arttığını gösterdi. Aynı zamanda Kürt toplumunun kararının değişmediği, mevcut sistemden kopma kararının kararlı bir tutum haline geldiğini gösterdi. Bu anlamda referandum sonucu 29 Mart seçimlerinin yarattığı sonucun benzeriydi.

Öte yandan, referanduma yüklenen diğer anlamlarda da biz önemli bir başarı elde ettik. Her şeyden önce AKP oyunları bozuldu. AKP'nin, hareketimize yönelik çizgi saptırmasını öngören oyunu bozuldu. Bütün çabasına rağmen hareketimizi ve Kürt halkını boykot tutumundan alıkoyamadılar. Çeşitli muğlaklıklar yaratmaya çalıştılar. Önderliğin farklı görüşü olduğunu söyleyerek toplumu aldatmak istediler. Ortamı muğlaklaştırmak, karıştırmak istediler. Boykotu kırabilmek, etkisini azaltabilmek için, MHP'den tutalım AKP'ye kadar, yani hem evetçiler, hem de hayırcılar topluma yönelik olarak "ister evet, ister hayır deyin, ama mutlaka sandık başına gidin" diyerek çağrıda bulundular. Ama hareketimizi ve Kürt halkını ne bu tutumdan vazgeçirebildiler, ne de onu zayıf düşürebildiler. Böylece hareketimiz, 12 Eylül karşısında otuz yıllık duruşunu bu referandum sürecinde de gösterdi. Doğru çizgide durdu ve bu inkar ve imha sistemine etkili bir darbe vurdu. Dolayısıyla direnme çizgisini bir kere daha sürdürdü.

Referandumda kazanan Kürtler oldu

Referandum sonuçları, ABD-AKP planı dediğimiz 'PKK'nin imha ve tasfiyesi'ni öngören saldırı planına da ciddi bir darbe vurdu. Aslında bu güçler referandumda AKP'nin çok

"AKP ve devlet yönetimi tarafından bu anayasa oylamaya sunuldu ki, çoğunluk bu anayasaya evet desin ve toplum bu anayasa tarafından yönetilsin. Fakat Kürt toplumu bu anayasaya evet demedi. Dolayısıyla artık bu anayasa tarafından yönetilemez. Tayyip Erdoğan onun için 'biz hemen yeni bir anayasa yapacağız' demek zorunda kaldı. Yoksa zaten mevcut anayasa meşruiyetini daha fazla kaybetmiştir."

yüksek oy alacağını hesap ediyorlardı. Böyle yüzde elli sekiz değil de, yüzde yetmiş beş-seksen, ya da seksen beş oranında bir hedefi öngörüyorlardı. Bu oy oranı gerçekleşseydi, kesinlikle kasımda erken seçim yapacaklardı. Tayyip Erdoğan, böyle bir sonucu öngördüğü için, 12 Eylül akşamı erken seçim tarihini açıklamaya hazırlanıyordu. Yapacakları bir erken seçimde AKP'nin yeniden güçlü bir biçimde iktidara gelmesini sağlayacaklardı. Zaten CHP de uzlaşma için hazırlanmıştı. Hızla AKP-CHP uzlaşması ve MHP ittifak, işbirliğini yaratarak, yıl sonuna kalmadan, kasım-aralık sürecinde çok kapsamlı imha ve tasfiye amaçlı bu siyasi-askeri operasyonlarını gerçekleştireceklerdi. ABD AKP hükümetinden bunu istiyordu. AKP'ye bu kadar vize vermişti. 2011 baharına hazır olun diyordu. İran'a karşı, Afganistan'a karşı Irak'ta rol verecek, rol üstlendirecekti. ABD 2011'de Irak'tan daha fazla asker çekmeye hazırlanıyor. Dolayısıyla Türkiye'yi bu boşluğu doldurmaya hazırlıyor, Türkiye-Irak ittifakını bunun için yaratmak istiyordu. Aslında bu oyun bozuldu. Yüzde elli sekiz oy oranı çok yüksek bir başarı olmadı. Çeşitli basın organları, AKP yardakçıları AKP'nin büyük başarı kazandığını söyleseler de Tayyip Erdoğan başarı kazanmadıklarını söyledi. Dikkat edilirse hiçbir açıklamasında "biz kazandık" demedi. "Demokrasi kazandı, toplum kazandı" dedi, "evet de hayır da kazandı" dedi. Çünkü kazanamadı. Referandumda yüzde elli sekiz oy oranı çok yüksek bir oy oranı değildi. Bu nedenle AKP hükümeti bir erken seçime gitme cesaretini gösteremedi. Ortaya çıkan sonuç AKP'ye böyle bir güç vermedi. Bir erken seçime giderse yüzde otuz beşten fazla oy alamayacağını gördü. Dolayısıyla 29 Mart seçiminden sonra AKP'de bir gelişme olmamış, oy oranını artıramamış, aslında oy oranında bir azalma olmuştu. Bunu gördükleri için erken seçimden vazgeçtiler. Bu nedenledir ki, erken seçime dayalı olarak geliştirilen "PKK'yi imha ve tasfiye planı" boşa çıkmış, çıkartılmış oldu. Bu oldukça önemli bir sonuçtur. Nitekim referandum gününün akşamı yaptığı açılamada Tayyip Erdoğan, hem seçimin zamanında olacağını, hem de yeni bir anayasa yapacaklarını açılamak zorunda kaldı. Oysa hazırlığı, kasımda erken seçimi ilan etmek, yeni bir anayasanın da tümden gündemden kalktığını, referandumla birlikte anayasanın değiştiğini, yenilendiğini, artık yeni bir anayasanın var olduğunu ilan etmekti. AKP'nin hedefi buydu. Hazırlığı bu doğrultudaydı. Ama dikkat edilirse bu gerçekleşmedi, bunu yapamadı.

Bu anlamda da hareketimiz, gerçekleşen 12 Eylül 2010 referandumu sonucunda önemli bir başarı kazandı. Bir yandan çizgi saptırmasını öngören oyunu bozdu, diğer yandan ABD-AKP ittifakının imha ve tasfiye amaçlı saldırı operasyonu geliştirmek için öngördüğü planı boşa çıkardı. Aynı zamanda da Kürt toplumunun anayasayı reddetme gerçeğini ortaya çıkardı. AKP ve devlet yönetimi tarafından bu anayasa oylamaya sunuldu ki çoğunluk bu anayasaya evet desin ve toplum bu anayasa tarafından yönetilsin. Fakat Kürt toplumu bu anayasaya evet demedi. Dolayısıyla artık bu anayasa tarafından yönetilemez. Tayyip Erdoğan onun için "biz hemen yeni bir anayasa yapacağız" demek zorunda kaldı. Yoksa zaten mevcut anayasa meşruiyetini daha fazla kaybetmiştir. Bu anayasa 12 Eylül cuntasının yarattığı anayasaydı. Askeri zorla onaylatılmıştı. Bu nedenlerden dolayı sistem tarafından AKP'ye, 12 Eylül anayasasını halka onaylatma, dolayısıyla bu rejimi tarihsel olarak meşrulaştırma görevi verilmişti. Fakat Kürdistan'da çıkan boykot oranı tersine sonuçlar ortaya çıkardı. Bu anayasayı daha fazla gayri meşru hale getirdi. Toplumsal kabulü daha da zayıflattı. Bir defa Kürt toplumu bu anayasayı kabul etmemiştir. Artık hiç kimse bu anayasa tarafından Kürtleri yönetemez. Kimse Kürtlere, bu anayasanın hükümlerine uyun diyemez. Toplum bu anayasayı kabul etmemiş ki buna uysun. Ancak kabul ederse uyar. Referandum bunun için yapılıyor. Kürtlerin kabul etmediği bir anayasa Türkiye toplumu tarafından kabul edilmemiş bir anayasadır. O açıdan 12 Eylül referandumu darbe anayasasını tümden meşrulaştırmak isterken, tümden meşruiyetinin kaybedildiği bir sonucu ortaya çıkardı. Bütün bunlar önemli sonuçlardır.

Referandum sonucunda en çok kaybeden AKP oldu. Aslında AKP'nin 12 Eylül faşizmiyle uzlaşarak yaratmak istediği sistem bozuldu. Birçok oyun boşa çıkartıldı. Demokrasi hareketi, Kürt özgürlük direnişi burada büyük başarılar kazandı. Bunun sonucundadır ki, yeni anayasa açıklaması yapıldı ve ardından da yeniden Önder Apo'yla görüşmek zorunda kaldılar. Bu artık açığa çıktı, biliniyor. Önderlik bunu duyurdu. 16 Eylül'de Önder Apo ile devleti temsil eden bir heyet arasında kapsamlı bir görüşme gerçekleşti. Önderliğimiz bu görüşmelerden çıkan sonuçları avukatları aracılığıyla kamuoyuna duyurdu. 16 Eylül'de Önderlikle yapılan görüşmeler sıradan bir diyalog, görüşme değildir. Aslında genel seçime kadar geçecek sürece dönük yürütülecek çalışmaları planlayan ortak bir mutabakata varıldığını gösteriyor. Bu son derece açıktır.

Buna göre; yeni bir anayasanın hazırlanması, onun için komisyonlar oluşturulması, konferanslar düzenlenmesi ve erken seçim ardından oluşacak meclisin onayına sunulması bir maddesi oluyor. Diğer yandan, PKK-KCK ile görüşülerek Kürt sorununun çözümlenmesi temelinde Kürt halkının güvenlik ve savunma sisteminin nasıl olacağına dair somut protokolün hazırlanması, seçime kadar bunun da gerçekleştirilmesi diğer önemli bir maddesidir. Hakikatleri araştırma komisyonuyla geçmiş sürecin gizli olaylarının açığa çıkartılması yine bu mutabakatın önemli bir yanı olmaktadır. Bütün bunların yapılabilmesi için de tarafların çatışmasızlığı dikkatle uygulaması, yürütmesi kararı var. Bu çerçevede bir mutabakata ulaşıldığını Önder Apo yönetimimize iletti. Yönetimimiz çatışmasızlık sürecini yeniden uzatma kararını bu temelde verdi. 30 Eylül'de bir ay süreyle eylemsizlik kararının uzatılması, öngörülen koşulların yerine getirilmesi sonucunda da süresiz bir ateşkes ilan edilebileceğinin kamuoyuna duyurulması bu temelde gerçekleşti. Bunu herkes bilmeli. Zaten Önder Apo görüşmeyi de bu görüşmede ulaşılan mutabakatı da yayınladı. Herkes biliyor. Hareketimiz de bu esaslar üzerine çatışmasızlık sürecini uzattı.

Şimdi Ekim ayı içerisinde yaşanan olaylar bu temelde gelişiyor. Halihazırda bu eylemsizlik süreci devam ediyor. Buraya kadar olan kısmıyla değerlendirdiğimizde şu rahatlıkla söylenebilir: ABD-AKP ittifakının 2010 yılında PKK'yi imha ve tasfiye etme, Tayyip Erdoğan'ın deyimiyle "minimize etme" hedefi boşa çıkartılmıştır. Bu plan kırılmıştır. Bundan sonra, yani yılın geri kalan sürecinde bunu yapma güçleri yoktur. Hareketimizi zayıflatmak için çeşitli kuşatma çabaları olsa da bu güçlerin esas amacının bu olmadığı ortadadır. Onunla birlikte imha ve tasfiye amaçlı kapsamlı siyasi ve askeri operasyonlar yapmayı hedefliyorlardı. Dikkat edilirse o imkan kalmamıştır. Çeşitli siyasi operasyonlar sürdürülüyor olsa da yine bölgelerde, alanlarda sınırlı askeri operasyonlar olsa da devletin de ordunun da gerillaya aktif darbe vuracak bir askeri operasyon yapma gücü yoktur. Bu açık bir gerçektir. Artık o irade kırılmıştır. Siyaseten de kırılmıştır, askeri açıdan da kırılmıştır. Hem 1 Haziran'la başlayan iki buçuk aylık aktif mücadele süreci, hem de 13 Ağustos'tan sonra gelişen çatışmasızlık içerisinde yürütülen boykot mücadelesiyle referandumda alınan sonuçlar AKP'ye ciddi yenilgiler yaşatarak, 2010 yılında PKK'yi imha ve tasfiye amaçlı ABD'yle birlikte oluşturduğu planı hayata geçiremez duruma getirmiş, o planı boşa çıkartmıştır. Bunu resmen ve net olarak söyleyebiliriz. Bu bakımdan da 2010 yılında gerçektende öngörüldüğü gibi kapsamlı mücadeleler yaşandı. Hem çok yoğun bir siyasi mücadele oldu, hem de çok sert bir askeri mücadele yaşandı. Son iki buçuk aydır da bir yeni çatışmasızlık süreci yaşanıyor.

Çözümsüzlüğü isteyen dayatan AKP'dir

Diğer yandan ise biz bu kazanımların ve başarıların ötesine geçmek istiyorduk. Kürt sorununun çözümü yönünde 2010 yılının tarihi kalıcı adımların atıldığı bir yıl olmasını da sağlatmak istiyorduk. Böyle bir sonuç ortaya çıkacak mı bilemiyoruz. Bu yönlü çatışmalar, arayışlar sürüyor, mücadele devam ediyor. Henüz son söz söylenmemiştir. Fakat mevcut gelişmeler bu anlamda çok iyimser olmamızı da getirmiyor. Elbette biz sonuç almak için çaba harcıyoruz. En son 16 Eylül'de yapılan görüşmeyle Önder Apo'nun öngördüğü mutabakata hareket ve halk olarak eksiksiz uymaya çalışıyoruz. Bu konuda gerilla oldukça disiplinli hareket ediyor. Halk gerçektende böyle aşağılanmalara, baskılara, işkenceye karşı sabırla duruyor. Fazla tepki göstermiyor. Biz, 16 Eylül mutabakatının bize yüklediği sorumlulukların gereğini eksiksiz yerine getirmek için çalışıyoruz. Bu temelde Kürt sorununun siyasi çözümünün önü açılsın istiyoruz. Önderlik gerçeğimiz, hareketimiz, halk gerçeğimiz bu konuda son derece duyarlı, tutarlı ve disiplinli. Birlik ve bütünlük halinde. Öyle birilerinin söylediği gibi, parçalanmışlar, birbirine düşmüşler, yönetim parçalanıyor, halk eriyor sözlerinin hepsi boş laflardır. Birlik ve bütünlük halindeki duruşumuzu bozmak için uydurulmuş, söyleyenlerin bile inanmadığı sözlerdir. Zaten en son Mehmet Ali Birand, bu sözlerin yalan olduğunu deşifre etti. Aslında söyleyenler de inanmıyorlar, ama toplumu inandırmak için psikolojik savaş kapsamında alenen yalan söylüyorlar. Gerçekleri saptırmaya çalışıyorlar. Yalan üzeride siyaset kuruyorlar.

Şimdi bizim açımızdan bu çatışmasızlık süreci bu biçimde devam ediyor. Fakat karşı tarafın bu mutabakata aynı tutarlılıkla yaklaştığını söylemek mümkün değildir. Özellikle 30 Eylül'de yönetimimizin bir ay süreyle eylemsizliği uzatması ardından yaşanan gelişmeler 16 Eylül görüşmesinin sonuçlarına kesinlikle uygun değildir. Çünkü 1 Ekim'de yeniden demokratik siyasete dönük kapsamlı tutuklama operasyonları geliştirildi. Ve bunlar devam ediyor. Oysa 18 Ekim'de yapılacak olan KCK davasında tutuklular serbest bırakılacaktı. Önder Apo'yla yapılan görüşmelerde ulaşılan sonuç bu biçimdeydi. Diğer yandan, bu ilan ardından geçen iki hafta içerisinde Önder Apo'yla görüşme yaptırmadılar. Bu öyle basit, koster bozuk, hava muhalefeti var gibi gerekçelerle izah edilemez. Süreç son derece kritiktir. Süreci Önder Apo yürütüyor. Kopukluk yaşanması, sürecin boşa çıkmasını getirir. Oysa daha sıkı görüşmeler olacaktı. Önder Apo hareketle, halkla daha kolay, etkili iletişim kuracaktı ki süreci yürütebilsin. Mutabakat bunu da öngörüyordu.

Öte yandan, hareketimize karşı o günden bu yana bir mekik diplomasisi sürdürülüyor. ABD ile görüşmeler, Avrupa'yla, Almanya'yla, NATO'yla, Suriye'yle, Irak'la, Güney Kürdistan yönetimiyle, İran'la görüşmeler yapılıyor. Yeniden hareketimizi, özellikle gerillayı kuşatmaya dönük yoğun bir diplomasi trafiğinin yaşandığı tartışmasızdır. Hareketimizin dış bağlantıları koparılmak, ekonomik ve siyasi olarak dıştan kuşatılmak isteniliyor. Bunlarla birlikte bir de söz konusu edilen söylemler var. 12 Eylül akşamı Tayyip Erdoğan kamuoyu önünde "yeni bir anayasa çalışmasını başlatıyoruz" dedi. Fakat eylemsizlik uzatıldıktan sonra aynı Erdoğan "gündemimizde yeni bir anayasa hazırlığı yok, kimse bizden bunu istemesin" diyerek söylediğini kendisi yalanladı, reddetti. Ortada kendi kendini inkar durumunu yaşayan bir AKP yönetimi var. Şimdi bütün bunlara baktığımızda AKP hükümetinin tutarlı olduğu, Kürt sorununun çözümünü gerçekleştireceği, Türkiye'yi demokratikleştireceği yönünde iyimser olmak mümkün değildir. Tam tersine yeni bir oyunun, yeni yeni komploların işin içinde olduğu intibası daha çok öne çıkıyor. 9 Ekim komplosunun 13. yılına girerken yaşananlar bu çerçevedir.

Dolayısıyla AKP'nin yeni oyunlar peşinde olduğu ortaya çıkıyor. Aslında devlet mi bunu istiyor, AKP mi böyle yapıyor, o da çok belli değil. Genel bir bakışla baktığımızda ABD'nin bu tür şeylere çok tahammülü yoktur. ABD artık Türkiye'yi kendi çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'da daha aktif hareket

eder halde görmek istiyor. Bunun için AKP'ye daha fazla kredi verecek, zaman tanıyacak hali kalmamıştır. Onun için de bu durumu ABD uzatıyor demek biraz zor. Diğer yandan, geçmişte hep genelkurmay, asker çözümü engelliyor, demokratikleşmeye karşı deniliyordu. AKP kendini asker tarafından baskı altında tutuluyor gösteriyordu, buna dayanılarak da mazlum edebiyatı yapıyordu. Şimdi ordunun, genelkurmayın da böyle bir durumu yoktur. İlker Başbuğ görevi devrederken ne haldeydi herkes gördü. Şimdiki genelkurmay başkanının da ağzından söz bile çıkmıyor. Öyle siyaseti yönlendirme, baskı uygulama gibi bir durumları kesinlikle gözükmüyor. Gizliden onu yapıyor olabilirler, ama çok fazla hükümeti engelleyecek bir siyasi baskı yaptıklarını söylemek zordur. CHP-MHP muhalefeti de o kadar güçlü değil. Geriye bir tek AKP'nin kendisi kalıyor. Öyle görülüyor ki aslında çözümsüzlüğü isteyen AKP'dir. Numara yapan, oyun yapan AKP'nin kendisi oluyor. Başkaları engelliyor diyor, ama aslında çözümü istemeyen, engel çıkartan, oyun yapan AKP gözüküyor. Bir yönüyle bakınca da insan AKP'nin bu tür oyunlar yapmasına hak veriyor. Çünkü Kürt sorunu çözülse, türban sorunu çözülse, öteki sorun çözülse AKP'nin iktidarda kalmasının hiçbir gerekçesi kalmaz. AKP bunların varlığı üzerinde politika yapıyor. Bunlara dayanarak iktidar oldu. Dikkatli incelersek, AKP bu sorunları çözmez. Çözerse kendisi de biter. Bitmemesi, var olması, iktidar olması için bu sorunların varlığı gerekiyor. Bu anlamda AKP gerçektende oyun yapıyor denebilir. Kısaca AKP gerçeği tam anlaşılmış değildir.

Son yaklaşımlarda da gördük ki bize dayatılmak istenen şöyle bir durum var: Bizi çatışmasızlık, eylemsizlik içinde tutarak örgütümüzü gevşetme çabaları var. HPG'nin disiplini gevşer, örgütün duruşu gevşer, aralarında anlaşmazlıklar çıkar, sürece yayarız, eritiriz, çürütürüz, zayıflatırız hesabı yapıyorlar. Oysaki biz buna alışığız. Örgüt olarak on sekiz yıldır böyle bir mücadele yürütüyoruz. Uluslararası komplolar karşısında direndik. Şimdiye kadar bu yöntem öyle bir sonuç vermedi. Halen bunu devam ettirmeye çalışmak çok sonuç verici değildir.

Yine diğer bir yöntem olarak da devlet ve AKP yönetiminin bu süreçte çeşitli güçleri bir araya getirerek PKK dışında örgüt yaratma çabaları gözleniyor. Basın yoluyla da bunu propaganda ediyorlar. "Sadece Kürtlerin içinde PKK yoktur, niye onlar dinleniyor, başkalarına kulak kabartmalıyız" diyorlar. Bazı çevreleri öne sürüyorlar. Yönetimimizin ifadesiyle "siyasi koruculuğu" örgütlemeye çalışıyorlar. Güya Kürt siyasetini bölecekler, başka alternatif yaratacaklar, PKK'yi geriletip buna dayanarak marjinal kılacaklar, etkisizleştirecekler. Bu da boş bir çabadır. On yıllardır bütün özel savaş hükümetleri bunun için çaba harcadı. Avrupa bir sürü insanı besledi, ABD bir sürü insanı besledi, TC bir sürüsünü besledi. Ortada işbirlikçi, hainden çok ne var ki? Bunlar eliyle Önder Apo'ya, PKK'ye, yurtseverlere söylenmedik söz, ettirmedikleri küfür bırakmadılar. Hareket ve halk olarak biz bunları da biliyoruz. Bütün bunlar şimdi ortaya çıkan bir şey değil. Ama dikkat edilirse otuz yıldır hiçbir başarı sağlanmadı. Tam tersine bu tür tutumlar sahiplerini yüzüne tükürülür hale getirmekten bile kurtarmadı. Halk içine bile çıkamıyor böyleleri. Halk kimin ne yaptığını, neyi temsil ettiğini çok iyi biliyor. O bakımdan öyle bir yolla, yöntemle de bu işin gerçekleştirilmesi zordur. AKP'nin dayandığı bir tutumun da bu olduğu gözüküyor.

Yine siyasi soykırım sürdürülüyor. Dikkate edilirse, 30 Eylül'de biz çatışmasızlığı uzattığımızı ilan ettik, 1 Ekim'de Riha'dan yeni tutuklamalar başlatıldı. 18 Ekim'de duruşma başladı. Güya bazılarının bırakılacağı söyleniyor. Belki bazıları bırakılabilir de ama bu o kadar da önemli değildir. Çünkü yenileri tutuklanıyor. Birkaç kişi bırakılmış ne olacak ki! Öyle bırakılıp bırakılmayacağı da belli değil. İyice baskı uygulayıp zorladıkları bazılarını bırakacaklar. Ama öte yandan da her tarafta operasyonlar devam ediyor. Bu operasyonlar sonucunda yenilerini tutuklayacaklar. Yani AKP, demokratik siyaseti tasfiye ederek sonuç alacağını sanıyor. Oysa geçmişte bunun örneklerini gördük. 1994'te DEP kapatılırken bu umut beslendi, bu hesap yapıldı, sonuç vermediğini gördük. 14 Nisan 2009'da başlayan operasyonla da Kürt demokratik siyasetinin yok edileceği hesap ediliyordu, ama nasıl bir direniş ortaya çıktığını gördük. En son 12 Eylül referandumu, Kürt demokratik siyasetinde bir gerileme değil, daha da güçlenmenin olduğunu ortaya koydu. Bu anlamda da bir zayıflama yoktur. Dolayısıyla AKP'nin bu çabası da boştur. İstediği kadar tutuklayabilir, zindana koyabilir. Zindanda da direnilir, dışarıda da direnilir. Biri giderse, yerini on kişi doldurur. Askeri alanda da güçlü bir gerilla hareketimiz var. PKK çok yönlü bir direnme hareketi haline gelmiş. Kuzey Kürdistan'da, Türkiye'de bazı kişileri tutuklamakla uluslararası direnme örgütünü nasıl geriletecek? Elbette ki bu mümkün değildir. Bunun da başarısız bir yaklaşım olduğu gözüküyor.

Demokratik siyaseti tasfiye ederek sonuç alacaklarını sanıyorlar

Yine bizi kuşatmaya dönük olarak 2009 yılının son sürecinde yaptıklarına benzer bir mekik diplomasisi yürütüyorlar. Roj TV'yi kapattırmak, böylece Kürt halkının sesini kesmek için yoğun bir çaba harcıyorlar. Başbakanın bizzat kendisi Almanya devletine, Almanya'da yaşayan bütün Kürt yurtseverlerin isim dosyalarını vermiş. Bu biçimde buradaki herkesi tutuklatmaya çalışıyor. Oysaki Almanya yıllardır Kürt yurtseverlerine baskı yapıyor, tutukluyor. Alman zindanları Kürt yurtseverleriyle dolu. O zindanlar hiç boşalmadı ki zaten. Kaldı ki hiç kimse AKP'ye bu kadar muhtaç da değil. Alman başbakanı, "senin için PKK önemli olabilir, ama bizim için de Kıbrıs sorununun çözümü önemli" diyordu. Bu güçler, Kıbrıs sorununu çöz, ver şunu, ver bunu diye dayatıyorlar Türkiye'ye. Yine İran ve Suriye'yle anlaşacakmış. Bu anlaşmaya dayalı olarak güya gerilla içerisinde Doğu ve Güneybatı Kürdistanlı olanların kaçışını hızlandıracaklar. Bu biçimde gerillayı içten bölüp tasfiye etmeyi hedefliyorlar.

Öte yandan Irak'la ve Güney Kürdistan yönetimiyle işbirliği yapmaya çalışıyorlar. Geçen yıl da bunu yaptılar. Bitiriyoruz dediler, ama aradan bir yıl geçtikten sonra tekrardan başa dönmüş durumdalar. Şimdi de "görüşmelere başlıyoruz, ittifak yapacağız, PKK'yi bitireceğiz" diyorlar. Her yıl aynı durum, her yıl aynı durum. AKP iktidara geldiğinden beri aynısını yapıyor. Ama bütün bu çabalar boştur. İstediği kadar dışta baskı yaptırabilir, bölgesel ittifak çalışmaları yürütebilir, ama bu çabalar sonuç vermez. Türkiye Güney Kürdistan yönetimine gelip PKK'nin imha edilmesi için fiili destek istiyor. Peki, Güney Kürdistan yönetimi ahmak mıdır ki PKK'yle savaşsın. PKK kolay imha edilecek bir güç olsaydı bunu Türk ordusunun kendisi yapardı ve bunun başarısı da kendisine kalırdı. Öyle KDP ve YNK'den bir şey istemezdi. Ama demek ki PKK'nin imhası öyle kolay değil ki gidip KDP ve YNK'den yardım diliyor. Peki, bu güçler Türkiye'nin esenliği için kendilerini niye böyle bir zor işin altına koysun ki? Diğer yandan, KDP ve YNK çok iyi biliyor ki, PKK olmazsa Güney Kürdistan'daki mevcut statü devam etmezdi, Güney Kürdistan'da bu kadar ekonomik, siyasi gelişme yaşanmazdı. Yine bırakalım bu güçlerin PKK'ye karşı çıkması, aksine Kürt ulusal konferansının toplaması ve Kürt siyasi birliğinin gerçekleşmesi yönünde gelişmeler yaşanıyor. Tüm bu gerçekler ortadayken AKP bu tür çabalara neden giriyor diye bakıldığında, aslında AKP bir şey yapmıyor da, yapıyor havası vererek, psikolojik savaş yaparak Türkiye toplumunu kandırmaya çalışıyor. Bu biraz daha mevcut sistemin, iktidarın ömrünü uzatması çabasıdır. Bunlarla da AKP'nin bir sonuç alıcılığı yoktur. Ama sonuç alıcılığı olmasa da dikkat edilirse geçen yıl sonunda yaptıklarının benzerini bu yıl sonunda da yapmaya çalışıyorlar. Öyle anlaşılıyor ki bu kış da yapmaya çalışacaklar. Her tarafta askeri operasyonları sürdürüyorlar. Genel bir operasyon yapamasalar da gerillanın eylemsizlik içinde olmasına rağmen, ondan da yararlanarak darbe vurmak için her şeyi yapıyorlar. Dolayısıyla mutabakata göre hareket edilmiyor, eylemsizlik kurallarına uyulmuyor.

Tüm bunlardan hareketle AKP'nin şöyle bir yaklaşım ve hesap içinde olduğunu belirtebiliriz:

Birincisi, "çatışmasızlığı uzattırdık, kış da geldi, siyasi operasyon yaparız, dıştan ve içten gerillayı kuşatırız, askeri operasyonlar olur, gerillayı darbeleriz, zayıflatırız, marjinal kılarız" biçiminde yapılan hesaptır. Fakat yıllardır aynı politika uygulanıyor, ama PKK marjinal kılınamadı. Her seferinde PKK daha fazla büyüdü.

İkincisi, "kış boyu fazla çatışma olmaz, seçimi de haziran başına çekiyoruz, bahara getiriyoruz, dolayısıyla seçime kadar az çatışmayla gidip seçimde kazanabiliriz" hesabı yapıyor. Sanki AKP'nin daha fazla hesabının bu olduğu gözüküyor. AKP Türk devletinin, toplumun ne olacağından çok, kendi iktidarının ne olacağının peşindedir. Onu sağlama almaya çalışıyor. Kendi iktidarı için devlet ve toplumun bütün imkanlarını kullanıyor. Devlet ve toplumun geleceğini bir tarafa atıyor. Yeter ki AKP biraz daha fazla iktidarda kalsın. Sanki böylesi bir yaklaşım içindedir. Dolayısıyla bu tür oyunlar sürdürülmek istenebilir.

Yine ekim sonunda yeniden bazı görüşmeler yaparak süreci uzattırmaya da çalışabilirler. Karşı tarafın çabasının, yaklaşımının Kürt sorununu çözmek değil de, PKK'yi çözmek ve tasfiye etmek olduğu anlaşılıyor. Biz bu konuda yanılmıyoruz. Çünkü karşımızdaki güçte demokratik zihniyet gelişmiyor. Bunu çok iyi biliyoruz. Diğer yandan, karşı tarafta bir siyasal stratejik değişim de yoktur. Aslında verilen tavizler, yapılan esnemelerin hepsi özel savaş kapsamındaki taktik esnemelerdir. Politika yapılıyor. Yoksa stratejik değişim yoktur. Yani Kürdistan üzerindeki soykırımı sürdürme siyasetinde bir değişiklik yok. Soykırımı farklı yöntemlerle sürdürmeye çalışıyorlar. Soykırımı gerçekleştirecek özel savaşı daha değişik yöntemlerle yürütmeyi öngörüyorlar. Onların yaklaşımı kesinlikle budur.

Elbette biz bunları çok iyi biliyor ve görüyoruz. Bunları bilerek bu mücadele süreçlerini geliştirdik. Yönetimimizin bu konuda kapsamlı açıklamaları oldu. Yürütme Konseyi Başkanlığı süreci çok somut ve geniş değerlendirdi. Karşı tarafın yaklaşımı buysa, biz de mevcut tutumla aslında var olan mücadele yöntemlerini zengin kılmak istiyoruz. Bu da bir mücadele biçimidir. Bu yöntemlerle mücadele etmeyi öngörüyoruz. Bununla da mücadele edip gelişme sağlayacağımıza inanıyoruz. Bu bir gerçek. Geçen süreçte bu temelde mücadeleler yürüttük ve önemli gelişmeler ortaya çıkardık. Şimdi de böylesi gelişmeleri ortaya çıkartabiliriz. Böyle bir mücadeleyle biz de karşı tarafın inkar ve imha sistemini zihniyette ve stratejide çözmeye çalışıyoruz. Kürt sorununun çözümü ancak böyle gelişebilir. Elbette bu bir yönüyle de Önder Apo'nun istemiyle oluyor. Önder Apo da toplumlar daha fazla çatışmalı olmasın, tahribat yaşamasın diye bunu yapıyor. Bu bir iyi niyet tutumudur, barışçılık tutumudur. Bu son derece somut bir gerçekliktir.

Biz mümkünse Kürt sorununda Önder Apo'nun görüşleri doğrultusunda ve daha fazla tahribatlar görülmeden çözümler üretilsin, demokrasi gelişsin istiyoruz. Bu konuda son derece tutarlı çalışıyoruz. Fakat aldanmıyoruz, yanılmıyoruz da. Kendimizi her türlü imha ve tasfiye amaçlı saldırılara karşı direnmek üzere de hazırlıyoruz. Yine Kürt sorununu çözümsüz bırakma karşısında kendi çözümümüzü yaratacak gücü siyasi, ideolojik, askeri alanda yaratmak için son derece örgütlü, planlı bir biçimde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu temelde süreci sürekli değerlendiriyoruz. Toplantılar yaptık, yapıyoruz. Kendimizi bu kış dönemi açısından da planladık. Karşı tarafın saldırılarını boşa çıkartmak kadar, süreci doğru değerlendirmek üzere de planlı yaklaşımlarımız vardır. Bütün oyunları bozacak, dışta ve içte geliştirilen saldırılar karşısında direnecek bir mücadele duruşumuz var.

Tabii ki karşı taraf sözlerine uymazsa çatışmasızlık devam etmez. Dolayısıyla yeni bir çatışma süreci gündeme gelirse, onun gereklerine göre nasıl davranacağımız konusunda kendimizi hazırlıyoruz. Zaten çatışmasızlık devam etse de saldırılar karşısında kendimizi savunacak bir pozisyondayız. Misilleme duruşumuz her zaman vardır. Gerilla bu konuda örgütlü ve duyarlıdır. Diğer yandan, gerillanın büyütülmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Katılımları arttırma, gerillanın eğitimini ve örgütlenmesini geliştirme yönünde çabalarımız var. Yine demokratik toplum örgütlülüğünü geliştiriyoruz. Önder Apo'nun ifadesiyle "demokratik özyönetimi geliştirmek üzere ekonomik, sosyal, siyasi alanlarda demokratik toplumu örgütleme" çalışmalarımız sürüyor.

Diğer bir husus olarak da Kürt halkı içinde öyle farklı, ayrı gruplar yaratma mümkün değildir. Biz otuz yıllık mücadele sonucunda Kürt demokrasisini içerecek bir siyasi yapılanma ortaya çıkardık. Dolayısıyla Kürtlerin tutarlı bütün siyasetçileri –görüş ayrılıkları ne olursa olsun– eğer yurtseverseler bunun içinde yer alırlar ve birlik olurlar. Böyle platformlar geliştirmiş durumdayız. Buna girmeyen, bunu tasfiye etmeye dönük çabaların düşman ajanlığını olduğunu, soykırım rejimine ajanlık yapmayı ifade ettiğini Kürt halkı çok iyi biliyor. O tür çabalarla öyle alternatifler yaratmak mümkün değil. Onlara karşı da teşhir ve ideolojik mücadelemizi sürdüreceğiz.

Kısaca, biz de bu çerçevede gerçekleri görüp anlayacak, oyunları boşa çıkartmayı öngörecek bir anlayışa, planlamaya sahibiz. Hem gerilla cephesinde, hem de genel hareket olarak bu önümüzdeki sürecin çalışma planlarını buna göre hazırlamış, kendimizi bu temelde örgütlemiş bulunuyoruz. Çalışmalarımızı geliştirdikçe bütün oyunları, saldırıları boşa çıkartacak durumdayız.

BİR İKTİDAR GELENEĞİ OLARAK KOMPLO GERÇEĞİ VE 9 EKİM

İktidar geleneğinin varoluşsal dayanağı olarak komplo(culuk), alçaklığın evrensel tarihi boyunca iktidar sahiplerinin gözde aracı olma konumundan bir şey kaybetmeden, trendi gittikçe yükselen bir siyasal töreye dönüştürüldü. Günümüz insanlığının muhayyilesinde halen diri olan ve esasında toplumsal gözeneklerde kendini var kılmaya devam eden, insansal gerçekleşmenin ilk ve en uzun tarihli toplumsal seçeneği olan doğal yaşam formunun bastırılarak geriye itilmesi ve yerine iktidar geleneğinin geçirilmesi, özü itibarıyla komplo ile gerçekleştirilen bir kölelik makro sürecidir. İnsanı insan yapan temel toplumsal değerlerin ortadan kaldırılması, her zaman için iktidar sahiplerinin başat hedefi olageldi. Uygarlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar, bu hedefe ulaşmak için kullanılan en önemli araç, komplo oldu.

Doğal toplumun yaratıcı gücü kadının düşürülerek köleleştirilmesi, komploculuk gerçeğiyle yakından bağlantılıdır. Güçlü ve kurnaz erkek, avcılık kültüründen edindiği tecrübelere dayanarak, komplolarla kadının evcil düzenine karşı yeni bir ev düzeni geliştirerek, emeğe ve paylaşıma dayalı yaşam düzeneğini ortadan kaldırarak bir sömürü 'toplumsallığı'nı geliştirdi. Böylece, toplumsallığın onbinlerce yıla dayanan tarihsel akışında sapma olarak değerlendirilecek süreç başlamış oldu. Doğal toplumda başat olan eşitlik, adalet, özgürlük ve paylaşım gibi ahlaki değerler, uzun bir sürece yayılan komplolar dizini ile bastırılarak yerine zor, şiddet, baskı, sömürü ve kölelik gibi uygarlık değerleri yerleştirildi. Böylece insan gerçeğinden kopuş da başlatılmış oldu. Bu durum aynı zamanda doğal topluma dayalı yaşam formunun ortadan kaldırılması ve yerine devletçi iktidarcı uygarlık sisteminin geçirilmesi süreci oluyor.

Komplo ve komploculuk uygarlık tarihinin başlangıcından günümüzün dehşet uygarlığı olan kapitalizme kadar iktidar erkinin elinde başköşeye oturtulan iktidarı sürekklileştirme aracı oldu. Her tanrı kral, kral, hanedan, padişah, imparator, kayser, vezir veya devlet başkanı bunu vazgeçilmez bir tanrı nimeti olarak gördü ve öyle değerlendirdi. Büyük imparatorlukların saraylarında gizli kapıların ardında oynanan tek oyun bu oldu. Ayakta kalmaları, ancak bu oyunla mümkündü. Ve bu komploculuk oyunu binlerce yıldan bu yana değerinden hiçbir şey yitirmeden, hızını ve işlevselliğini arttırarak günümüze kadar geldi. İktidar oyunları, tarihi kan deryasına çevirdi, dünyayı yaşanılmaz hale getirdi ve insanlığın büyük felaketlerin batağında boğulmasına yol açtı.

Komplo ve komploculuk, analitik aklın bir ürünü olarak egemen kesimler tarafından bulundu, kullanıldı ve geliştirildi. Kendilerine ve iktidarlarına karşı çıkan her ses komplolarla kesildi, her soluk boğuldu, her özgürlük arayışı bastırıldı. Devletçi iktidarcı sistemin baskısına, zulmüne, zorbalığına, tahakkümüne, talanına ve sömürüsüne karşı duran, bunun karşısında direnen, mücadele eden ve özgürlükte ısrar eden bütün toplumsal kesimlere karşı her çeşit şiddet, işkence ve zor aracı kullanılarak bunlar ortadan kaldırılmaya ve tarihten silinmeye çalışıldı. Amaç, iktidarı ezeli ve ebedi kılmaktı.

Beş bin yıllık iktidar tarihi aynı zamanda komplolar tarihidir

Bir iktidar geleneği olarak komploculuğun her zaman için iki temel amacı olmuştur. Birincisi, bir tarihsel akış olarak ahlaki ve politik değerleri barındıran toplumu köleleştirerek sömürüye açık hale getirmektir. İkincisi ise birincisinin gerçekleşmemesi durumunda, özgürlük ahlakını temsil eden bu toplumsal gerçekliği imha ederek ortadan kaldırmaktır.

Böylece komplolarla bir yandan ihanet ve işbirlikçilik geliştirilirken diğer yandan katliamlarla fiziki olarak ortadan kaldırma eylemleri gerçekleştiriliyordu. Uygarlık güçleri ahlaki ve politik toplumun çıkış yaptığı bütün önemli tarihsel kesitlerde komploculuğu devreye sokmuşlardır. Hz. İsa'nın çarmıha gerilişi, Hz. Ali'nin katledilmesi, Hüseyin'in Kerbela'da katledilmesi, Mani'nin Sasani rahiplerinin yönlendirilmesiyle öldürülmesi, Hallac-ı Mansur'un diri diri yakılması, Nesimi'nin derisinin yüzülmesi ve Pir Sultan Abdal'ın idam sehpasına götürülüşü, ilk elden insanın aklına gelen en büyük komplo örnekleridir.

Tarihte komplolara en fazla maruz kalan haklardan biri de Kürt halkıdır. Somut örnek anlamında tarihteki en önemli komplolardan biri Kiros'un ihanetçi Harpagos'la Med kralı Astiyag'a karşı gerçekleştirdikleri komplodur.

Bu örneklerin hepsi bize gösteriyor ki beş bin yıllık uygarlık tarihini, aynı zamanda komplolar tarihi olarak tanımlamak zor olmayacaktır. Ancak, bu beş bin yıllık süre zarfında yok etmeye dayalı bütün saldırılara rağmen doğal toplumun ahlaki ve politik özellikleri kendilerini dağ başlarında, çöllerin derinliklerinde ve orman kuytuluklarında var kılmayı başardılar. Kürt halkı bu toplumların başında gelmektedir. Neolitik devrimin yaratıcı ve devindirici gücü olan Kürt toplumu uygarlık tarihi boyunca da devletçi iktidarcı uygarlık sisteminden uzak kalmayı tercih etmiştir. Uzun bir tarihi dönem boyunca iktidara karşı öz savunmaya dayalı olarak kendilerini korumayı başarmışlardır. Kürtlerin uygun coğrafi koşulları, doğal topluma dayalı yerleşik yaşam değerlerini bugüne kadar taşırmalarında belirleyici bir rol oynamıştır. Doğal toplumun ahlaki ve politik değerleri Kürt toplumundaki içselleşmenin derinliğiyle bağlantılı olarak kendini önemli oranda koruyabilmiştir. Kürtler Ortadoğu'da devlet lanetine, en az bulaşmış halkların başında gelmektedir.

Dolayısıyla ahlaki ve politik toplumun öz değerlerini en fazla koruyan ve bugüne taşıran halk konumundadırlar. Sümerlerden Asurlulara, Perslerden Osmanlılara kadar devletçi sisteme karşı her zaman bir direniş halinde olmuşlardır.

Tarihsel örneklerinde de görülmüştür ki bütün komplolarda her zaman iki güç rol oynamıştır. Birincisi egemen sistem güçleri, ikincisi ise bunların işbirlikçisi ihanetçi kesimler. Bu durum özellikle de Kürtler açısından daha fazla geçerlidir. Kürt tarihinde baş aşağıya gidiş, daha çok 19. yüzyılın başlarından itibaren başlayan süreçtir. Bu dönem Kürdistan tarihinde komploların en fazla yoğunlaştığı dönemdir. Aynı zamanda iç ihanetlerin de çok yoğun olarak devreye girdiği bir dönem olmaktadır. Kürdistan üzerinde işgal, istila, komplo, ihanet, işbirlikçilik, baskı, sömürü, zorbalık ve katliamlar en fazla tarihin bu kesitinde yaşandı. Kürt egemen kesimleri halkın iktidara karşı olan tarihsel direnişini isyanlara dönüştürerek kendi iktidarlarını kurmak ve olanı da korumak için kullandılar. İsyanlar bastırılınca da hızla işbirlikçiliğe yöneldiler. İsyanlarda halkın payına düşen istila, talan, şiddet, katliam ve kara terör oldu. İhanetçi ve işbirlikçi Kürt egemen kesimlerinin bizzat komploların içinde yer almaları bu durumu daha da ağırlaştırmıştır. İsyanlar gerçeği ve burada yaşanan ihanet ve işbirlikçilik, Kürt toplumunun baş aşağı gidişine neden olmuştur.

İngilizlerin başını çektiği emperyalist komploculuk ve işbirlikçilik, isyanlar döneminde uygulanan şiddet ve terörle, Kürt halkını yok olmayla yüz yüze getirdi. Ortadoğu'da oluşturulan bütün ulus devletleşmelerde Kürt halkı kurban olarak seçildi. Aynı iktidarcı ve devletçi geleneğin farklı yüzleri olan emperyalist sömürgecilik, ulus devlet oluşumları ve Kürt egemen kesimlerinin ilişki, çelişki ve çatışmaları Kürt halkı üzerinde komploculuğa dönüşerek Kürt halkının tarihsel kaybedişine neden olmuştur. Aynı uygarlık sisteminin birer sacayağı olarak bir yandan kendi aralarındaki çelişki ve çatışmalarda geniş toplumsal kesimleri kullanarak bunları kırımdan geçirmişler, diğer yandan bir araya gelerek, ittifaklar kurup komplolarla direniş geleneğini tasfiye etmişlerdir. Böylece kimi dönemler çelişkili ve çatışmalı görünseler de özü itibarıyla birbirlerini besleyerek büyütmüşlerdir.

"Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasından sonra Kürdistan'ın daha da parçalanması ve şiddet ortamına çekilmesi gelişti. Yeni emperyalist ve sömürgeci güç olarak yükselen İngiltere ve Fransa'nın çizdiği Ortadoğu haritasında Kürdistan üzerinde Türkiye Cumhuriyeti, İran Şahlığı, Irak monarşisi ve Suriye-Fransız yönetiminin egemenliği geçerli kılındı. Daha doğrusu dayatıldı. Yeni rejimler altında çıkarları daha da daraltılan Kürt işbirlikçi üst tabakasının sınırlı ve eski otonom heveslerinden kaynaklanan ve çoğu tahriklere dayanan isyan hareketleri terörün yoğunlaşmasına yol açtı. Ayaklanmalar ulusal ve demokratik talepleri geliştirmiş olmaktan uzaktı. Bu, eski ayrıcalıklı günlerini arayan Kürt işbirlikçi feodalitesinin yeni rejimlerden pay isteme kavgasıydı. Kapitalizme dayalı ve milliyetçi ideolojiden etkilenen yeni rejimlerin tek ulus, tek dil, üniter devlet fanatizminden Kürtlerin payına düşen, eskisinden beter inkar edilmek, baskı altına alınmak, isyan halinde katliam ve zoraki asimilasyonla ortaçağ karanlığına terk edilmekti. Tam anlamıyla cendereye alınma söz konusuydu. Denebilir ki, dünyada Yahudilerden sonra bölgesel çapta şoven milliyetçiliğin en yoğun terörünü yaşayan halk, etnik ve olgusal varlık olarak Kürtlerdi. Kürtlerin kendi işbirlikçi hainleri tarafından feodal geriliğe terk edilmeleri, çağdaş milli demokratik hareketlere bile anlam verememeleri yüzünden yaşadıkları durum, 20. yüzyılın en çirkin yüzlerinden biridir.

İnkar ve imha sistemi bir komplo sistemidir

İsyanlar döneminin sonunda Kürt halkı derin bir sessizliğe gömülmüştür. Bundan sonrası inkar ve imha sisteminin devreye konularak Kürt halkını yok etme politikasının geliştirilmesi olmuştur. İnkar ve imha sistemi bir komplo sistemidir. Kürt halkına karşı geliştirilen komplolar toplamından oluşuyor. İnkar ve imha sistemi reel politika olarak katliam, sürgün, işgal, istila, sömürü, asimilasyon ve bunların toplamı olarak kara terör biçiminde hayat bulmuştur. Bunlar emperyalizm, sömürgeci bölge devletleri ve işbirlikçi Kürt egemen kesimlerinin birleşik egemenlik erki olarak devletçi iktidarcı uygarlık sisteminin 20. yüzyılda Kürt halkına biçtikleri paye olmuştur.

Ahlaki ve politik geleneği güçlü yaşayan Kürt halkının ortadan kaldırılması, aynı zamanda on binlerce yıla dayanan bu toplumsal geleneğin de ortadan kaldırılması anlamına geliyordu. Uygarlık sisteminin yaklaşımı böyleydi. Uygarlık, Kürt halkı şahsında, temel toplumsal form olan ve bir gelenek olarak toplumsal gözeneklerde varlığını koruyan ahlaki politik toplumdan adeta intikam alıyordu. Bu yüzden, Kürt halkının imha ve inkar sistemiyle ortadan kaldırılması onlar için önemliydi. Bunu ebedi zafer olarak görüyorlardı.

Uluslararası komployu tartışırken ve bilince çıkarmaya çalışırken en çok sorduğumuz sorulardan biri de "neden Önder Apo ve Kürt halkı?" sorusudur. Neden Önderliğe karşı bu kadar öfke ve kin? Neden hiçbir ahlaki ve insani kural tanınmadan böylesi bir komplo gerçekleştirildi? Kuşkusuz bu sorular çoğaltılabilir. Bütün bu soruların cevabı önderlik gerçeğinde ve temsil ettiği değerlerde yatmaktadır.

Önderlik bir değerler sistemini temsil ediyordu ve bu değerler ahlaki politik topluma ait değerlerdi. Yani uygarlık sisteminin tümden ortadan kaldırmaya çalıştığı değerler. Önder Apo uygarlık güçleri karşısında durumunu şöyle tanımlıyordu: *"Adım Abdullah, yani 'allahın kulu'; ama kul olmayı tam yüreğime oturtmamakla kendime saygılı olmanın, dolayısıyla o tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler, özgür insanı savunmanın büyük erdem olduğuna kendimi inandırmıştım."*

Her şey bitti denilen yerde tarih bir kez daha gerçek yüzünü göstererek iyilik ile kötülüğün, güzellik ile çirkinliğin, özgürlük ile köleliğin, yaşam ile ölümün, doğruluk ile sahteliğin arasındaki kavgada mücadelenin bitmediğini, halen

"Uluslararası komployu tartışırken ve bilince çıkarmaya çalışırken en çok sorduğumuz sorulardan biri de 'neden Önder Apo ve Kürt halkı?' sorusudur. Neden Önderliğe karşı bu kadar öfke ve kin? Neden hiçbir ahlaki ve insani kural tanınmadan böylesi bir komplo gerçekleştirildi? Kuşkusuz bu sorular çoğaltılabilir. Bütün bu soruların cevabı önderlik gerçeğinde ve temsil ettiği değerlerde yatmaktadır."

devam ettiğini ortaya koyacaktı. Ahlaki politik toplum geleneğinin insana ve toplumsal ahlaka dair bütün öz değerleri Önder Apo şahsında yeni doğuşunu gerçekleştirecekti. Bu öylesine bir doğuş olacaktı ki tarihin saklanmış, bastırılmış ve varlığı inkar edilmiş yüzü, bütün değerleriyle kendini yeniden yaratacaktı. Kaybedilen, kaybedildiği yerde aranacak ve bulunacaktı. Önder Apo, kendi şahsında insanlığa ait değerleri bir bir açığa çıkaracak, bunları örgütleyecek ve gittikçe başta Kürt halkına ve Ortadoğu halklarına sonra da bütün insanlığa mal edecekti. Bu aynı zamanda tarihin gidişatını yeniden rotasına sokmaktı.

Önder Apo, devletçi iktidarcı uygarlık sisteminin, özellikle de kapitalist modernite sürecinde yok etmenin eşiğine getirdiği insanı, toplumu, kadını ve doğayı yeniden öz değerleriyle buluşturacaktı. Kapitalist modernite insan kırım, toplum kırım, kadın kırım, doğa kırım ve en önemlisi de bunların mükemmel ahengini oluşturan ahlak kırım olarak vücut bulmuştu. Bunların mükemmel ahengi ile gerçekleşecek olan, dünyanın yeniden yaşanılır hale gelmesi mücadelesi, Önder Apo şahsında kendini ifadeye kavuşturacaktı. Bu mücadele, Önder Apo şahsında ahlaki politik toplumun bütün değerleri ile uygarlığın son tanrıları şahsında, sömürü, talan, istila, baskı, gasp, fetih, şiddet, işgal ve kölelik değerleri arasındaki mücadeleydi. Bir anlamda tarihin her iki akışı arasındaki mücadeleydi, hesaplaşmaydı. İnsan ve toplum gerçekliği, Önder Apo şahsında kendi hakikatini yeniden yaratacak ve bu hakikati uygarlık tanrılarına dayatacaktı. Bu anlamda Önder Apo'nun doğuşu ve kendini gerçekleştirmesi, insanın ve toplumun yeni doğuşu ve gerçekleşmesi oluyordu.

Özellikle, kapitalist modernitenin insanı doğadaki değerinden soyutlayarak hayvanlaşmanın eşiğine getirdiği bilinmektedir. Birey ve bireycilik adı altında toplumdan soyutlanarak yaratılan insan gerçeği bir canavar gibi çevresindeki her şeyi tüketebilecek bir konuma getirilmiştir. Bedeni de dahil, insana ait bütün maddi ve manevi değerler bir sektör haline getirilerek pazarlanmakta ve kapitalist tanrıların hizmetine koşturulmaktadır. Önderlik bu gerçekliği değiştirerek insanı düşünce, emek ve yaratıcılık gerçeğiyle buluşturdu.

Sömürü sistemi kadın köleliği üzerinden yükseldi

Egemen erkek aklının ürünü olan ve kadın köleliği üzerine kurulmuş uygarlık sistemi, kadın köleliğini bütün köleliklerin merkezine yerleştirerek kadını tam bir cendereye aldı. Önderlik şahsında ortaya çıkan bir gerçeklik de kadının tarihi hesaplaşmasıydı. *"Sümerli rahiplerin tanrıça anamı ve aşk kadını İştar'ı tapınağa, oradan kral sarayına, tanrı kralların yanına götürüşünü, öldüklerinde kendileriyle birlikte canlı canlı mezara konuluşunu iliklerime kadar anlamıştım. Tanrı krallar bile olsalar, kadını ziyafet sofralarında zevklerinin bir parçası kılmalarını hiç kabullenemedim. Ama tanrıça anamı ve aşk kadınını günümüze kadar dirhem dirhem büyük bir incelikle sömürüp yediklerini, posasını iki başlı evlilik diye kullarının önüne, erkek kölelerine sus payı olarak bıraktıklarını da anlamıştım. Bu hediyelerini erkek olarak yüreğime kabul ettirmemekle tanrıça anamın ve aşk kadınımın iyi bir oğlu olabileceğime inandıkça, daha çok sevinç ve gururla doluyordum. Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıyor, binlerce yıllık kördüğümler atılmış çelişkileri çözümlüyor, bu seferki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüzyıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar hepsine dayanabileceğimi, bunu halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmiştim. Dayattıkları Hiroşimalardan bile tehlikeli paket bomba kılınmamın ve halklarımızın üzerine böyle atılmamın tüm inceliklerini çözebiliyor; pimlerini söküp tüm malzemeyi bombacıların suratına fırlatıp rahatlıyordum. İnsandan yanaydım, zorba tanrılar bir kez daha yenilmişlerdi."*

Bütün toplumsal değerlerin yaratıcısı olan kadının köleleştirilmesi üzerine kurulmuş bir sistemin toplumsal doğayı felaketlere götüreceği kuşku götürmez. Özellikle kapitalist çağ uygarlığı toplumu tam bir kırımdan geçirmiştir. Bütün toplumsal gözeneklere sızarak özgürlük bilinci olan ahlakı ortadan kaldırmış ve toplumsal dokuyu dumura uğratmıştır. Önderlik, ahlakı *"toplumu bir arada tutan harç"* olarak tanımladı. Kapitalizm toplumsuz bir sistemdir, dolayısıyla ahlaksız bir sistemdir. Bu, bireyciliğin geliştirilmesiyle gerçekleştirilen bir durumdur. Bütün bunlar karşısında Önder Apo'da gerçekleşen ise özgürlüğe, eşitliğe, adalete ve paylaşıma dayalı yeni toplumsal ahlak kimliğidir. Özgürlük bilincini yitirmiş toplumların her çeşit ahlaksızlık içerisinde debelenmekten ve sömürüye maruz kalmaktan kurtulamayacakları aşikardır. Önderlik Kürt halkına yeni bir özgürlük bilinci kazandırdı.

Önder Apo bütün bunlarla birlikte yeni bir doğa felsefesi geliştirerek doğayı yaşanılır kılmanın mümkün olduğunu ortaya koymuştur. İnsan doğa ve toplum doğa ilişkilerini yeniden düzenleyecek bir felsefik anlayış ortaya koymuştur.

Sistem güçlerini uluslararası komploya götüren temel neden Önderlik gerçeğinde ifadesini bulan bu ideolojik ve felsefi formasyondur. Önder Apo aynı zamanda hakikat arayışçısı bütün tarihsel kişiliklerin bir bileşkesi olma misyonunu da kendinde açığa çıkartmıştı. Bu da bir kişide kendini ifadeye kavuşturan tarihin yeniden canlanışı, ayağa kalkışı ve uygarlık tanrılarından hesap soruşuydu. *"…Komplocu Zeus'un Promete'ye ve Hektor'a yaptıklarıyla onun günümüzdeki Atinalı çocuklarının yaptıklarının aynı olduğunu gördükçe, arkadaşlarımı daha iyi tanıyordum. Promete ve Hektor'la arkadaşlık çok onurlu oluyordu. Bunu hak etmiş olmam bana gurur veriyordu.*

… Başka kimseleri olmadığı için, İsa tavrının daha zor olanını 2000 yıl sonra üstlenmek durumunda kaldım. Demirci Kawa rolünü de üstlendim. Hz. İbrahim'in kutsallığını da çağdaşlaştırdım. Bütün Zinler ve Adulelerin, Mem'i ve Dervişe Avdê'si de oldum. Manilerin, Mazdeklerin, Babeklerin son ahından tutalım, Hüseyin'in Kerbela yalnızlığını, Hallacı Mansur'un hakikat aşkını, Pir Sultan'ın dostluk rütbesini de taşıdım. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin arkadaşıydım. Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhatların intikam savaşçısıydım. Böylesi her çağdan, her milletten binlercesinin birleşen ve bilince kavuşan son örnekleriydim. Bu insanlık abidelerinin sadece direniş ve savaşları değil, bir de fırsat bulamadıkları barış davaları vardı."

Önderlik gerçeği böylesi tarihsel, felsefi ve ideolojik yanları olan bir gerçekliktir. Hele bu önderlik Kürdistan koşullarında ortaya çıkıyor ve Kürt halkının makus talihini değiştirecek gelişmeler açığa çıkartıyorsa, daha fazla önem arz etmektedir. Böylece uygarlık tanrılarının öfkeleri de anlam kazanmaktadır.

Kürt halkının ortadan kaldırılması üzerine kurgulanmış 20. yüzyıl Ortadoğu politikası, Kürt özgürlük hareketinin ortaya çıkmasıyla birlikte bir hezimet durumunu yaşadı. Başkan Apo önderliğinde Özgürlük hareketi, Kürt halkının yok oluşa doğru gerçekleşen gidişatını durdurmuş, Kürt halkının Ortadoğu'da temel bir özne haline gelmesini sağlamıştır.

Özgürlük hareketinin, ortaya çıkışıyla vaat ettiği özgürlük umutlarını erkenden fark eden güçlerin başında ABD gelmektedir. ABD onayıyla gerçekleştirilen 12 Eylül Darbesi'ni, Özgürlük hareketinin önünün alınması için yapılan bir darbe olarak görmek gerekir. Başka faktörler olsa da belirleyici olan bu durumdur. Büyük zindan direnişi ve ardından gelen 15 Ağustos Atılımı Özgürlük hareketinin önünün alınamayacağının ispatı oldular. 1985'e gelindiğinde Almanya'nın öncülüğünde ''yargısız infaz konsepti'' devreye konularak imha ve tasfiye planları en üst boyuta tırmandırıldı. '90'lı yıllarla birlikte yurtsever halkımıza karşı gerçekleştirilen katliamlarla bu konsept zirveleştirildi. '85'ten sonra başlayan süreç, NATO'nun Türkiye örgütü olarak Ergenekon'un aktifleştirilerek devreye sokulduğu süreç oldu. Önder Apo bu süreci 'NATO ile doğrudan savaştığımız yıllar' olarak tanımladı. Özgürlük hareketi, geliştiği ilk andan şimdiye kadar sürekli komplolara maruz kaldı. Kaldı ki 20. yüzyıl boyunca geliştirilen inkar ve imha sistemi özünde bir komplo sistemiydi. Uluslararası komplo ise bu sistemin en yoğunlaştırılmış ve zirveleştirilmiş durumunu ifade ediyordu.

17 Eylül 1998'de imzalanan Ankara-Washington Antlaşması'yla uluslararası komplonun startı verildi. Bu antlaşma ABD, Türkiye, KDP ve YNK arasında yapıldı. Çok değişik güçler değişik amaçlarla komplo içerisinde yer aldı. ABD, İngiltere ve İsrail, Önderliği ve Özgürlük hareketini, geliştirmek istedikleri Büyük Ortadoğu Projesi önünde engel olmaktan çıkarmak istiyorlardı. KDP ve YNK bu proje çerçevesinde kurmak istedikleri küçük devletçikleri için Kürt halkını ve Kürdistan'ı pazarlamaya çıkmışlardı. Yunanistan alçakça ihanetinin karşılığında Ege ve Kıbrıs sorunlarında taviz koparmak istiyordu. Rusya çoktandır, enerji anlaşmaları ve sekiz milyon dolar karşılığında sosyalizmin bütün değerlerini satabilecek kadar onursuzlaşmıştı. Almanya ve Fransa başta olmak üzere Avrupa'nın geri kalan devletleri ile İran ve Suriye başta olmak üzere Ortadoğu'nun geri kalan devletlerinin her biri değişik çıkarlar karşılığında bu komplonun içinde yer aldılar. Yine ilkel milliyetçi reformist Kürt grupçuklar, dağılmasını bekledikleri PKK'den arta kalan mirasın derdine düşmüşlerdi.

> **"Özgürlük hareketinin, ortaya çıkışıyla vaat ettiği özgürlük umutlarını erkenden fark eden güçlerin başında ABD gelmektedir. ABD onayıyla gerçekleştirilen 12 Eylül Darbesi'ni, Özgürlük hareketinin önünün alınması için yapılan bir darbe olarak görmek gerekir. Başka faktörler olsa da belirleyici olan bu durumdur. Büyük zindan direnişi ve ardından gelen 15 Ağustos Atılımı Özgürlük hareketinin önünün alınamayacağının ispatı oldular."**

Komplonun temel hedefi Önderliğin imhasıydı

Komplonun en önemli boyutlarından biri bölgesel bir savaşın göze alınmış olmasıydı. Önderlik, Suriye'den çıkışı sağlanarak imha sürecine alınmak istendi. Yapılan planlama gereğince Avrupa'nın bütün kapıları kapatılacak, böylece denetime girdikten sonra geri dönüşü sağlanacak ve havadayken içinde bulunduğu uçak, Akdeniz'de bulunan NATO'ya bağlı savaş gemilerinden fırlatılacak bir füzeyle imha edilecek ve kim vurduya gidecekti. Önderlik, Suriye'ye geri dönmeyerek bu planlamayı boşa çıkardı.

9 Ekim 1998'de Atina Havaalanı'nda başlayan ve 15 Şubat 1999'da Önderliğimizin Türkiye'ye teslim edilmesiyle tamamlanan süreç, her gününe, her saatine, her dakikasına ve her saniyesine büyük bir mücadelenin sığdırıldığı bir süreç oldu. Atina, Moskova, Roma, Moskova, Atina ve en son Nairobi; bütün bu mekanların her biri, insanlık değerlerinin, alçaklığın evrensel tarihine karşı bütün dünyanın gözleri önünde verdiği direniş mücadelesine sahne oldu. Yücelik ile alçaklığın, onur ile onursuzluğun, güzellik ile çirkinliğin, sevgi ile nefretin, iyilik ile kötülüğün, özgürlük ile köleliğin, doğru ile yalanın ve hakikat ile sahteliğin arasında akıllara durgunluk veren bir savaştı yaşanan. İnsanım diyen hiçbir yüreğin duyarsız kalamayacağı bir savaş. Tarihin hiçbir döneminde rastlanmayan bir güç dengesizliğiyle yürütülen bir savaş. Bir tarafta insanlığın bütün değerlerinin bileşkesi bir yürek vardı. Diğer tarafta ise teknolojisi, bilimi, son model silahları, tam donanımlı ordu güçleri, istihbarat ve emniyet teşkilatları, kullanabilecekleri bolca ihanetçileri ve dünyanın bütün ekonomisini elinde bulunduran mali kurumları olan, insanlığın hiçbir değerini tanımayan ve kar hesaplarından başka hiçbir şey düşünemeyen analitik beyinlere sahip uygarlık tanrıları. Sonuç, tarihte eşi benzeri bulunmayan alçakça bir komplo.

Komplo, bir taraftan Önderliğe karşı geliştirilirken, diğer taraftan halka karşı gerçekleştirilecek katliamlar da pratik planlamaya kavuşturulmuştu. Aslında 1998'in başından itibaren bunun hazırlıkları yapılmaktaydı. Cumhuriyetin 75. kuruluş yıldönümü bahane edilerek bir sene boyunca bunun hazırlıkları yapıldı. Bir yıl boyunca, toplumun günlük yaşamının her saniyesini işgal eden ırkçı propagandalar, insanların damarlarına enjekte edildi. Siyasetten ekonomiye, sanattan spora ve medyaya kadar yaşamın bütün alanlarında milliyetçi şovenist bir dalga yaratılarak, toplum, planlanan katliam için hazırlandı. Hedefte Kürt halkı vardı. Dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in 9 Ekim'den birkaç gün öncesine denk gelen Bulgaristan ziyareti sırasında sarf ettiği *"bir devlet çok zorlandığında, gerekirse soykırıma da gider"* sözleri, katliam planlamasının açık kanıtıydı.

Peki, bu planlama uygulamaya nasıl konulacaktı? Önderliğin imha edilmesiyle nasıl bir bağı vardı? Açık ki, 9 Ekim öncesinde kimi provaları yapılmış olsa da (genel merkez yöneticileri de dahil HADEP'li yöneticilere dönük yoğun tutuklamalar, dönemin İHD Genel Başkanı Akın Birdal'a karşı gerçekleştirilen suikast girişimi, metropollerde HADEP il ve ilçe örgütlerine yönelik hem bombalı hem de kitlesel saldırılar) katliam, 9 Ekim'de Önderliğin imha edilmesi üzerine kurgulanmıştı. Buna göre; Önderliğin imha edilmesine karşı Kürt halkının göstereceği refleks bir yandan şiddet ve terörle bastırılacak, diğer yandan bu refleks bahane edilerek Türk toplumundaki şovenist dalgalanma zirveleştirilecekti. 20 günlük iç çatışma ortamından sonra 29 Ekim cumhuriyet bayramı yüzbinlerce kişilik kitlelerle kutlanacak ve bu kitleler –özellikle metropollerde– yönlendirilerek Kürt halkının yaşadığı mahallelere saldırılacaktı. Böylece Kürt halkı tam bir toplu katliamdan geçirilecekti. Bunun sonucunda özgürlük arayışları yeniden derin bir sessizliğe gömülecekti. Türkiye'nin soykırım ve katliamlar konusundaki tecrübeleri hayli çoktu. Bu konudaki sabıka kaydı hayli kabarıktı. Ermeni katliamı, Kürt isyanları, 6-7 Eylül olayları, Çorum, Maraş, Sivas katliamları bunlardan sadece birkaç tanesidir. Önder Apo, büyük bir soğukkanlılıkla yürüttüğü mücadele sonucunda, aynı zamanda bu katliamın da önüne geçebildi.

Önder Apo, hem Avrupa'da bulunduğu süreç içerisinde hem de İmralı'da tek kişilik hücre koşullarında yürüttüğü insanüstü bir mücadele ile uluslararası komplonun yaratmak istediği sonuçları boşa çıkarabildi. Ancak uluslararası komplo değişik boyutlarda ve farklı yöntemlerle son on bir yıllık süreç içerisinde de devam ettirildi. Önce 2000 yılının sonbaharında başlayan YNK ve İran'ın ortak askeri saldırısı gerçekleşti. Bu saldırı gerilla güçlerimizin direnişiyle boşa çıkarıldı. Sonra tasfiyeci provokatif kesimlerin eliyle Önderliğimiz devre dışı bırakılarak değişim adı altında Özgürlük Hareketi tasfiye edilmek istendi. Bu tasfiyecilik saldırısı da, Önderliğimizin ve hareketimizin yürüttüğü yoğun bir mücadele ile tasfiye edilebildi. Daha sonra Önderliğimizin zehirlenmesi ve fiziki işkenceye tabi tutulması, yine Güney Kürdistan'a yönelik yapılan askeri operasyon, bunların hepsi uluslararası komplonun bir devamı olarak devreye konuldu. Komplonun devamı olan bütün bu girişimler Önderliğimizin, halkımızın ve hareketimizin yürütmüş olduğu yoğun mücadelelerle boşa çıkarıldı.

Uluslararası komplo şimdiye kadar boşa çıkarılabilmişse de henüz bütünüyle yenilgiye uğratılamamış ve zemini kurutulamamıştır. Bugün 'Kürt açılımı' adı altında yapılan tartışmaları, uluslararası komplonun devamı olan politikalardan bağımsız olarak ele almamak gerekiyor.

Yukarıda uluslararası komplonun tarihsel, felsefi, ideolojik ve politik nedenlerini Önderlik gerçeğiyle bağlantılı olarak izah etmeye çalıştık. Önder Apo, komplonun engellenememesini iki temel nedene bağladı. Bunlardan birincisi sahte dostluk, ikincisi ise yetersiz yoldaşlıktır. Başta Yunanlılar olmak üzere, dost olarak geçinenlerin komploda oynadıkları rol bilinmektedir. Ancak burada sorgulanmasının derinleştirilmesi gereken husus, bizim yaşadığımız yetersiz yoldaşlık gerçeğidir. Her gün komplo bilinciyle yaşayarak ve ona karşı mücadele ederek tarihsel günahımızın vebalinden kurtulabiliriz. Halkımızın her gün katliam tehdidi altında yaşadığını unutmadan, yüksek bir duyarlılık ve bilinç düzeyiyle mücadeleye yüklenmek ve pratikleşmek en başta gelen sorumluluğumuzdur. Bu sorumluluk bilinciyle yaklaşmak, ancak günahlı geçmişimizi affettirebilir. Böyle yaklaşarak komplo gerçeğini ortadan kaldırabilir, Önderliğimizi ve halkımızı özgürleştirebiliriz. Önder Apo *"ülkemiz halen askeri işgal, siyasi ve ekonomik sömürü ve kültürel soykırım altındadır"* hatırlatmasında bulunarak hepimizi bunun bilincini taşımaya davet etti. Bu bilinci taşımak komployu unutmamak ve o bilinçle yaşamaktır. Bu bilinç halkımızı, Ortadoğu halklarını ve giderek tüm insanlığı özgür yarınlara taşıracaktır.

Demokratik Özerklik ve siyaset gerçeği

"Az devlet çok toplum, az yasak çok özgürlük"

Demokratik Özerklik, Kürt halkının kendi demokrasisini kurma ve kendi toplumsal sistemini organize etme hareketidir. İçte demokratik ulusu, dışta ise ulus üstü yapılanmayı ifade eder. Toplumun siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, inanç ve mezhepsel, etnik, cinsiyet özgürlüğüne dayalı, ekolojik, komünal alandaki örgütlenmelerinin birliği ve örgütlenmiş toplumun kendi kendini yönetme organizasyonudur.

Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde farklı kimliklerin kendilerini özgürce ifade etmesine farklı kimliklerin farklı kimlik olmaktan kaynaklı örgütlenmelerini, sosyal yaşam ve kültürel faaliyetlerini özgürce yürütebilmesine olanak veren siyasal biçimlenişe Demokratik Özerklik diyoruz. Burada kastedilen özgürlükler yalnız bir bölge ve toplumsal kesim için değil; Türkiye'de yaşayan tüm etnik ve sosyal kesimler için geçerlidir. Zira özgürlükler coğrafi sınırlarla çerçevelenemez.

Kürt sorunu söz konusu olduğunda Kürt kimliğinin anayasal kabulü, anadilde eğitim, Kürt kültürüne özgürlük ve diğer kültürlere verilen desteğin Kürt kültürüne de verilmesi; düşünce, örgütlenme ve serbest siyaset yapma özgürlüğünün Kürt kimliği ile kullanılabilmesi ve bunlara bağlı olarak da Kürt halkının kendi iradesini açığa çıkarması temelinde yerelde kendi sorunlarını tartışacağı, kendisi çözeceği, bazı sorunları konusunda da taleplerini merkezi hükümete ileteceği bölgesel meclislerin kabul edilmesidir. Demokratik Özerklik böyle tanımlanabilir. Demokratik Özerklik, başta Kürt halkı olmak üzere toplumun yeniden yeni bir örgütlenme temelinde siyasetle buluşması anlamına gelmektedir. Demokratik Özerklik bir model olarak Türkiye ve Ortadoğu gerçeğinde siyasetin hak ettiği yeri alması, hak ettiği değeri kazanması anlamına gelmektedir. Bu nedenle Demokratik Özerkliğin siyasetini ana esaslarıyla tartışmak, Demokratik Özerklik altında gerçekleşecek siyasetin içeriği kadar biçimi ve işleyişini açığa çıkarmak da son derece önemlidir.

Demokratik Özerklik, ulus devlet ile içine girilen çözümsüzlük ve çatışma, inkar ve imha sürecinin artık kaldırılamaz bir noktaya gelmesiyle iktidar ya da yetki paylaşımını esas almayan; demokratik toplum değerlerinin etkinleştirilerek yaşatılması üzerinden gündemleşen bir çözüm modelidir. Bu temelde Demokratik Özerkliğin siyasal yapılanması da Demokratik Özerkliğin ortaya çıkış gerekçeleriyle doğrudan bağlantılı olarak ele alınmalıdır. Her şeyden önce Demokratik Özerklik, yok sayılan kültürlerin ve halkların siyaset sahnesine çıkmalarını öngörmektedir. Çeşitli zor ve baskı yöntemleriyle siyasetten uzak tutulan halkların, toplumsal kesimlerin siyasete müdahil olmalarını öngörmektedir. Hem demokrasinin gereği olarak, hem artan ve çeşitlilik kazanan sorunların çözülebilmesi için siyasetin artık merkezi ve bürokratik yapısının değiştirilmesi tüm dünya için yükselen bir seçenek olarak kendini hissettirmektedir. Ortadoğu'nun biriken sorunlarının, Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı değişim gerçeğinin doğru temellerde aşılabilmesi için Demokratik Özerklik en uygun seçenek olarak gündemleşmektedir. Bunda belirleyici olan da özerkliğin demokratik içeriğidir.

Demokratik Özerklik merkezi, bürokratik, tekçi devlet mekanizmasının ve ona yön veren milliyetçiliğin reddi ve onun yarattığı sorunların aşılması anlamına gelmektedir. Çoğulcu, demokratik, eşitlikçi ve dayanışmacı bir anlayışın siyasete hakim kılınmasını hedeflemektedir. Devlet yapılanmasının çoğulculuğa, farklı renklere ve seslere açılması tekçi devlet yapılanmasının çoğullaştırılması iddiasındadır. Yine yetkinin merkezde toplandığı, bürokratik ve hantal mekanizmanın aşılması, yerinden yönetim ilkesinin yaşam bulmasını amaçlamaktadır. Devletin kendinde merkezileştirdiği yetkilerinin halka paylaştırılması, halkın siyasete çekilmesi, siyasetin çekim ve çözüm gücü haline getirilmesidir. Dört yılda bir sandığa gitmenin demokrasi olmadığı çoktandır dile getirilen bir husustur. Tüm vatandaşların kendi yaşam alanları ve sorunları başta olmak üzere söz sahibi olması, uygulama ve çözüm gücü haline gelmesi devlete bağımlılığın en asgariye indirilmesini hedefleyen bir siyasal mekanizmanın açığa çıkarılması Demokratik Özerkliğin siyaset ilkelerini oluşturmaktadır.

"Özerklik kendi başına demokrasiyle özdeş değildir. Özerkliğin demokratik içeriğe sahip olması zorunluluk olmamakla birlikte Ortadoğu'da özerklik tekçiliğe, inkar ve imha siyasetine, toplumun siyaset dışına itilmesine yani ulus-devlet siyasetine karşı bir seçenek olarak ortaya çıktığından demokratik olması, demokratik siyaseti esas alması doğası gereğidir."

Toplumu siyasetin dışına iten, siyaseti statükonun korunması çabasına indirgeyen, tekçi ve anti-demokratik, baskıcı ve inkarcı yapılanmanın ve zihniyetin aşılması bölge ve Türkiye için bir zorunluluktur. Özerklik kendi başına demokrasiyle özdeş değildir. Özerkliğin demokratik içeriğe sahip olması zorunluluk olmamakla birlikte Ortadoğu'da özerklik tekçiliğe, inkar ve imha siyasetine, toplumun siyaset dışına itilmesine yani ulus-devlet siyasetine karşı bir seçenek olarak ortaya çıktığından demokratik olması, demokratik siyaseti esas alması doğası gereğidir.

Burada Demokratik Özerklik altında yürütülecek siyasetin niteliği nasıl olacak, nasıl yürütülecek, siyaset kurumlaşması hangi ilkelere göre hareket edecek soruları, yine amacı, araçları, kişiliği, mevcut siyaset anlayışından farkları önem kazanmaktadır. Bir siyasi hukuki ve idari yapı olarak Demokratik Özerkliğin siyaset ilkeleri, siyasal biçimlenişi, işleyişi ve yine hukuku yoğun akademik, felsefi ve siyasi tartışmaları gerektirmektedir. Ancak bulunduğumuz noktadan, bulunduğumuz zaman diliminde bazı şeyleri söylemek mümkündür.

Demokratik siyaset, halkın gerçek siyasetidir

"Demokratik siyasetin yetkin kadro, medya, parti örgütlenmeleri, sivil toplum örgütleri, sürekli toplum eğitim çalışmaları ve propaganda gerektirdiği asla göz ardı edilemez. Toplumun tüm farklılıklarına saygılı yaklaşım, farklılık temelinde eşitlik ve uzlaşı gereği, tartışma üslubu kadar içeriği, siyasi cesaret, ahlaki öncelik, konulara 'hakimiyet,' tarih ve güncellik bilinci, bütünsel bilimsel yaklaşım, sonuç almada ve başarılı olmada demokratik siyasetin gerekli özellikleri olarak sıralanabilir." (Abdullah Öcalan)

Devletçi uygarlık tarihi boyunca halklar ve birçok toplumsal kesim adına başkaları siyaset yapmıştır. Temsili siyasetler ortaya çıkmıştır. Ama ortaya çıkan hiçbir temsil, iddiası farklı olsa da aslına uymamıştır. Devlet eliyle yapılan veya sonucu devletleşmeye varan siyaset türlerinin halkı temsil etmediği ortaya çıkmıştır. O nedenle günümüz siyasetinde halkın doğrudan katılımı ve buna uygun rejimler tartışılmaktadır.

Toplum ve doğa kırım olarak nitelediğimiz tüm yönelimler devletçi, çıkar gruplarını esas alan temsili siyasetin kurumları ve sistemi eli ile yani, devletçi siyaset tarafından yürütülmektedir. Geçmişte olduğu gibi bugün de toplumumuzu ve doğamızı yıkıma uğratan tüm uygulamalar devletçi siyasetin sağladığı meşruiyet ve rızaya dayandırılarak sürdürülmüş ve sürdürülmektedir. Hiçbir çağda olmadığı kadar derinleşen toplumsal ve ekolojik krizler en ileri demokratik siyaset olarak tanımlanan temsili demokrasi yoluyla, toplumun geleceği ve çıkarları ile hiçbir ilgisi bulunmayan bu hakim siyaset türü altında yaşanmaktadır. İşte demokratik siyasetin tanımı, farkı ve işlevi de bu noktada belirginleşmektedir. Demokratik siyaseti, tam da burada bir kez daha tanımlamak gerekmektedir. Yürütülen toplum ve doğa kırımına karşı toplumun öz niteliklerini yeniden kazandıran; toplumun bilinç, örgütlülük ve tartışma düzeyi kazanabileceği zihniyet örgüsünü, alanları açığa çıkaran siyaset çalışmasına demokratik siyaset diyebiliriz. Demokratik siyaset büyük tahribata uğratılan ve yıkıma sürüklenen topluma kendine sahip çıkma, kendini koruma, konuşturma ve özgürlük temelinde geliştirme gücü kazandırmanın uğraşı, çabası ve sanatı oluyor.

Zihniyet çalışması olmaksızın demokratik siyaset yürütülemez

Kendi hayati ihtiyaçları, sorunları ve işleri üzerinde düşünebilen, tartışıp karara gidebilen ve bu doğrultuda eyleme geçebilen toplum, yaşanan toplum kırımı da doğa kırımı da durdurmanın tek çaresi ve çözümü olacaktır. Sürdürülen kültürel ve siyasal soykırım, tek tipleşme, farklılıkların silinmesi, yabancılaşma, kar ve iktidar tapıcılığı, ahlaki ilkeden kopuşun önüne ancak böyle geçilebilir. Özlediğimiz eşit ve özgür toplumsal şekillenme ancak böyle bir siyaset temelinde gelişebilir. Bunun dışında başka bir yol yoktur. Binyıllardır toplumsallaşmamızı yaratan, geliştiren ve güvence altına alan politik ve ahlaki özelliklerin güncellenmiş yeni yorumu olarak demokratik siyaset çalışması yürütülmeden, toplumlar bu temelde felçli durumlarını aşmadan, eşit ve özgür toplum bir ütopya olarak kalmaya devam edecektir. Kendini toplum kurtarıcılığı üzerinden tanımlayan, bunu da bir devrimle devlet aygıtını ele geçirerek gerçekleştirebileceğini düşünen devrim ve devrimcilik anlayışı, reel sosyalizm pratiğinde ve ulusal kurtuluş mücadeleleri sonrası ortaya çıkan ülkelerde iflas etmiştir. Tarihi ilerlemeci, düz çizgisel bir mercekten okuyan, sınıflaşmayı ilerleme sayan, devleti bir özgürlük aracı olarak gören bu yanıyla Fransız jakobenizminin derin izlerini taşıyan, aşırı iradeci, toplumu bir yap boz tahtası gibi biçimlendirebileceğini düşünen, inşacı zihniyetten kurtulmuş siyaset özgür toplumsallığımız için zorunluluğumuzdur.

Arkasında derin bir zihniyet çalışması olmaksızın demokratik siyaset çalışması yürütülemez. Dolayısıyla demokratik siyasetin bir yanını, topluma öz bilinç kazandırmayı amaçlayan kurum ve kadrolarla geliştirilecek olan zihniyet çalışmaları oluşturmaktadır. Demokratik siyaset akademileri ve sosyal bilim merkezleri olarak da adlandırdığımız bu kurumlarda toplumun siyaset yeteneğinin ve gücünün açığa çıkarılması, bunun kadrolarının yaratılması son derece önemlidir. Demokratik siyaset, hakim siyasetin zihniyet yapılanmalarına dayalı olarak yürütülemez. Günümüzün okulları, araştırma kuruluşları, üniversiteleri, medyası halkın demokratik siyasetinin üretildiği, onun zihniyet çalışmasının yürütüldüğü yerler olarak değerlendirilemez. Bunlar hakim siyasete sıkı sıkıya bağlı, ona meşruiyet üreten kurumlar olarak demokratik siyasete kapalıdır.

Yine demokratik siyaseti halkın tartışma süreçlerine dayandırmadan, denetimine ve doğrudan katılımına açmadan yürütmek mümkün değildir. Bu anlamda bu süreçlerin yaşanabileceği örgütlülükler olarak siyasi partiler, komünler, meclisler, konseyler, sivil toplum kuruluşları, dernekler, sendikalar, oda baro türü meslek örgütlenmeleri, halkın kültürel ve sosyal kurumları, dini mekanlar düşünülebilir. Sermaye ve iktidar tekelleri dışındaki tüm toplumsal kesimleri kapsayan yaygın, kendi aralarında koordineli bir örgütlülük demokratik siyaset çalışmasının en can alıcı konusunu oluşturmaktadır. Kendini devletleşmeye kapatmış, halkın doğrudan katılımına, tartışma ve kararlaşmasına dayandıran bu tür örgütlenmeler ne kadar yaygınlaşırsa toplum politik niteliğini o denli kazanabilir.

Demokratik Özerklik ve öz savunma ihtiyacı

Demokratik siyasetin böyle tabandan, toplumun doğrudan katılımına ve kararlaşmasına dayalı olarak geliştirilmesi başta devlet olmak üzere birçok iktidar ve sermaye gücünü harekete geçirecektir. Hakim sistemin iktidara ve kara endeksli geliştirdiği birey ve toplum gerçeği bile başlı başına bir tehdit ve tehlike olarak ortada durmaktadır. Dolayısıyla demokratik siyasetin bir de öz savunma perspektifi ve donanımının bulunması kendini savunma gücünün oluşturulmasını gerektirir. Demokratik siyaseti bir de bu yanıyla düşünmek ve anlamak, bunun gerektirdiği bilinç, örgütlülük ve donanımı yaratmak şarttır. Tüm hücrelerine kadar devlet ve arkasındaki iktidar aygıtlarının zoruna açık bir siyaset çalışmasının, sonuç alabileceği düşünülemez. Bu yanıyla demokratik siyaset çalışması ciddi bir direniş kültürü ve bilinci yanında bunun ifadelendirileceği öz savunma kurum ve araçlarıyla da donanmak durumundadır.

Demokratik siyaset denildiğinde zorunlu olarak gündeme gelen başka bir husus halkın eylemliliğidir. Tartışan, karar alan ve bunu uygulamaya geçirmeye yönelen her demokratik siyaset yapılanması halkın eylemliliği ile beslenmek zorundadır. Bu demokratik siyasetin olmazsa olmazıdır. Halkın eylemliliğinin olmadığı yerde demokrasi gelişemez, sadece tartışan ve karar alan, fakat bunu demokratik eylemliliğiyle yaşama geçirme gücünü gös-

teremeyen bir toplum, ahlaki politik özelliklerine ulaşamaz. Kendini bir irade olarak kabul ettiremez ve hakim sınıflar karşısında meşruiyetini sağlayamaz. Bu açıdan halkın demokratik eylem gücünün geliştirilmesi demokratik siyaset çalışmasının diğer önemli bir ayağını oluşturur.

Toplum kendi adına söz ve karar süreçleri oluşturacak

Toplumsallığımızın ve doğamızın karşı karşıya kaldığı büyük saldırganlık karşısında, temel çıkışımızı başarıya taşıyacak direniş hattı, demokratik siyaset çalışmasıdır. Çerçevesini bu biçimde çizebileceğimiz demokratik siyaset çalışması elbetteki daha derinlikli ve ayrıntılı incelemelere ve örneklemelere ihtiyaç göstermektedir. Ortadoğu halklarının barış, demokrasi ve özgürlük ihtiyacına yanıt verebilecek tek seçenek olarak demokratik siyaset olgusu, daha çok tartışılacak ve üzerinde bir mürit gibi ısrarla, inatla, bağlılıkla durularak geliştirilebilecektir. Tarihimizde çokça örneği bulunan bilgelik, ozanlık, evliyalık ve peygamberlik gerçeği bize 'demokratik siyasetin kişiliğinin' nasıl olması gerektiğine ilişkin çok değerli örnekler sunmaktadır. Yine halklarımızın direniş geleneği ihtiyacımız olan birçok şeyi içermesiyle yeniden okunmayı ve anlaşılmayı gerektirmektedir. Bu temelde ele alındığında ve yürütüldüğünde demokratik siyaset halklarımızın zihinsel, örgütsel, eylemsel iradesini zirveleştirmekle kalmayacak, itildiği kaos ortamının krizli durumunu aşma gücüne de ulaşabilecektir.

Bu noktada özerkliğin demokratik siyaset temelinde işlerlik kazanması olmazsa olmaz kabilinden ele alınırken, kendini klasik devletçi siyaset gerçeğinden belirgin çizgilerle ayırması zorunludur. Onun için de yurttaş meclisleri, kent meclisleri, mahalle, bölge, sokak meclisleri, komünler, kadın ve gençlik örgütlenmeleri, meslek kuruluşları, dini, etnik örgütlenmeler üzerinden geniş bir tartışma ve kararlaşma süreci ortaya çıkarmak şarttır. Meclisler meclisi olarak ortaya çıkacak özerk bölge meclisi böylece demokratik bir içeriğe kavuşabilir ve halkın demokratik iradesini temsil edebilir.

Demokratik Özerklik, bir siyasal mücadelenin sonucu gündeme gelmiştir. Bu mücadele sürecine damgasını vuran siyaset Kürt halkının en uzun süreli, en çağdaş, en örgütlü isyanı ile ortaya çıkarılmıştır. Bu anlamıyla Kürt halkının öz siyasetidir, bilimsel ve çağdaş olduğu kadar Kürt halkının özgücüne dayanır ve öz yeterliliği esas alır. Kendisini demokratik uygarlığın mirasçısı olarak ele alan bu siyasetin amacı, politik ahlaki toplumu başat kılmaktır. Bu anlamda çoğulcu, dayanışmacı, komünal ve demokratiktir. Cinsiyet özgürlükçü ve kendisini de bir parçası olarak gördüğü doğa yanlısıdır. Dolayısıyla yapısı ve işleyişi de bu içeriğiyle uyumlu olmak durumundadır. Temsili demokrasi bu özü gerçekleştirebilecek bir model değildir. Katılımcı demokrasi ilkeleri gereği hareket etmek ve doğrudan demokrasiyi hedeflemek durumundadır.

Demokratik siyasetin amacını toplumun siyasete yabancılığının aşılması, toplumun zayıflatılan politik özelliğinin yeniden kazandırılması olarak tespit ettik. Bu amaçlanmaksızın toplumun siyasete çekilmesi, siyasette söz ve karar sahibi yapılmaksızın demokrasinin işlerlik kazanması; Ortadoğu ve Kürt halkının biriken sorunlarına çözüm getirilmesi mümkün olmayacaktır. Toplumun biriken sorunlarının aşılabilmesi artık temsili siyasetle mümkün değildir. Toplumun kendi adına söz ve karar süreçleri oluşturması, bunları kurumsallaştırması, politik niteliğini güçlendirerek gününü ve geleceğini ele alması gerekmektedir. Özerkliğin demokratik niteliği işte bu noktada anlam kazanmaktadır. Çok geniş bir halk örgütlülüğü, çok geniş bir sivil toplum yapılanması üzerinde yükseldiğinde ve toplumun tüm farklı seslerini içerdiğinde siyaset yapılanması demokratik olabilir.

Demokratik siyasetin farklı, geleneksel zihniyet kalıplarını aşan bir zihinsel arka plana ihtiyaç duyduğunu belirtmiştik. Bunun için halkın eğitim kurumlarını yaratmak kadar; demokratik tartışma, düşünce ve ifade özgürlüğünün sağlanması, toplumun demokratik bir tartışma sürecine çekilmesi, bunun önündeki engellerin de kaldırılması gerekmektedir. Devletçi zihniyetin, devletçi yaklaşımın, hem devlet katında hem toplum nezdinde aşılabilmesi için böylesi bir tartışma sürecinin yaratılması şarttır. Halkın hakim bilgilendirme ve iletişim kanalları dışında bilgilenme ve tartışma, kendini eğitme imkanları yaratılmadan demokratik tartışma kültürü geliştirilemeyeceği gibi demokratik siyaset mekanizmalarına da işlerlik kazandırılamaz. Bu nedenle demokratik siyasetin öncelikli hedeflerinden biri de halkın siyaset yapabilir bir düzeye getirilmesi, bu temelde yaygın ve örgün eğitim kurumlarına kavuşturulmasıdır. Bu anlamda akademileşme büyük bir önem taşımaktadır. Güncel siyasetin üzerinde yükseleceği tarihsel perspektifin, demokrasinin ideolojik felsefi temellerinin, örgütsel yapılanmasının ve işleyişinin kavratılması, açığa çıkarılması demokratik siyasetin görevlerinden olmaktadır. Dolayısıyla Demokratik Özerkliğin siyasi yapılanması ve perspektifi bir de bu temelde ele alınmak durumundadır.

Halkın demokratik kültürüne ve bilincine güven esastır

Kürt halkı açısından otuz altı yıllık mücadele içinde belli bir siyasal düzey, ideolojik, politik bilinç ortaya çıkmış, önemli bir örgütsel deneyim yaratılmıştır. Bu anlamda sıfırdan başlanılmıyor. Mevcut birikim ve değerler doğru değerlendirildiğinde büyük ve tarihsel gelişmeler ortaya çıkarmak işten bile değildir. Bu noktada yaratılan birikime ve yaşanan tecrübeye güven esastır. Tersinden güvensiz bir yaklaşımla hareket etmek halkın yerine karar almayı, halkın yerine düşünmeyi bir biçimde temsili demokrasiyi doğrudan ve katılımcı demokrasinin yerine ikame etmeyi getirecektir. Önümüzdeki süreçte en fazla dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi bu olmaktadır. Demokratik Özerkliğin başarısı kesinlikle halkın politikaya çekilmesiyle, siyaset mekanizmalarını halkın kendisi için işletmesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu olmaksızın Demokratik Özerkliğin yeni bir bürokratik mekanizma, halka yabancılaşan bir siyaset yapılanması ortaya çıkaracağı, rant kapısına dönüşeceği, gücünü yitireceği, halktan koparak yozlaşacağı açıktır.

Toplumun yönetilmesini değil toplumun kendi kendisini yönetmesini amaç edinen bir siyaset tarzının, demokratik siyaset tarzının bugünden yarına adım adım örülebilmesi, toplumda bunun hakim kılınabilmesi Demokratik Özerklik adına yürütülen siyasetin inandırıcı olması ancak, halkı esas alması, halkın karar süreçlerini ortaya çıkarması, halkın

karar mekanizmalarına kendini dayandırmasıyla gerçekleşebilir. Bu konuda halkın her alanda iradesinin açığa çıkarılması; yerel sorunları başta olmak üzere kendini ilgilendiren tüm konularda karar gücü olması; bunun dışında farklı bir irade aranarak göstermelik bir halkçılığa zemin sunulmaması için ilkesel yaklaşılması son derece önemlidir.

Demokratik Özerklik bir devlet sistemi değil, halkın devlet olmayan demokratik sistemidir. Başta kadınlar ve gençler olmak üzere halkın tüm kesimlerinin kendi demokratik örgütlenmesini yarattığı, politikayı kendi meclislerinde doğrudan ve özgür, eşit yurttaşlık temelinde yaptığı bir sistemdir. Dolayısıyla öz güç ve öz yeterlilik ilkesine dayanır. Gücünü halktan alır ve her alanda öz yeterliliğe ulaşmayı benimser. Ulus devlet gerçeğinde siyasetin esası tekçi, baskıcı, inkarcı, asimilasyonisttir. Tek bir kültür, tek bir dil, tek bir etnisite, tek bir tarih, tek bir millet siyasetin amacıdır. Bunu sorgulama, bunu eleştirme, buna alternatif getirme söz konusu bile olamaz. Bu noktada siyasal tartışma, siyasal yollar biter ve devletin çıplak kaba zoru devreye girer. Dolayısıyla ulus-devlet gerçeğinde siyaset baştan itibaren son derece dar, anti-demokratik, tekçi ve baskıcı bir karakterde ortaya çıkar. Kendisine verilen alan ulus devletin amaçlarına ve ihtiyaçlarına yanıt olacak kadardır. Onu sorgulama, yargılama, alternatifini geliştirme gibi bir arayışı olamaz.

Siyaset statükoyu koruma sanatı değildir

Ortadoğu ve Türkiye'de statükoyu korumayı esas alan bir siyaset anlayışı ve yapılanması hakimdir. Dolayısıyla siyasetin toplum tarafından faydalı bir iş olarak görülmesi, sorun çözen bir mekanizma olarak algılanması yaklaşımı yoktur. Bunun için de siyaset, topluma yabancıdır ve toplum ondan uzak durur. Amaçları böyle dar ve devletçi, antidemokratik çerçevede çizilen bir siyasetin siyasetçilerine düşen ise halk adına, halka rağmen ve halk karşıtı bir faaliyet olmaktadır. Beliren siyasetçi tipolojisi üç kağıtçı, yalancı, işbirlikçidir. Toplumun değil devletin çıkarlarını esas alır. Devlete kulluğu meşrulaştırır. Toplumda bu meşrulaştırmayı başardığı ölçüde devlet katında yeri olan, ödüllendirilen bir tip olmaktadır. Hal böyle olunca toplum nezdinde siyaset yalan dolanın, riyakarlığın, devlet ajanlığının, sahtekarlığın sanatı olmaktadır. Bu nedenle Ortadoğu gerçeğinde siyaset ve siyasetçi kaçılan, uzak durulan bir gerçekliği ifade etmektedir.

Ulus devletin merkezi bürokratik yapılanması ve tekçi siyaset anlayışı, Türkiye'de siyasetin toplum tarafından bir çözüm yolu olarak görülmesini engellemiştir. Zira siyaset de sorunların çözüm merkezi olma gibi bir kaygı içinde olmamıştır. Genelde Ortadoğu'da özelde Türkiye'de siyaset mevcut yapının ve işleyişin olduğu gibi sürdürülmesinden, korunmasından öteye bir anlam ifade etmez. Siyasetçi de bu değişime karşı direnme, statükoyu koruma işini en iyi yapan, mevcudu allayıp, pullayıp topluma yeniden satan kişilik olarak belirir. Siyasetin ne amacı, ne işleyişi ne de temel mekanizması olan partiler, demokrasiye açık ve duyarlı değillerdir. Siyasetin amacı statükonun savunulmasıdır. Bu anlamıyla devlete dayalı siyaset, baştan itibaren gerici, tutucu, dogmatik ve toplum dışıdır. Bunun için egemenlikçi siyaset amacıyla, araçlarıyla, söylem ve eylemleriyle toplumu güçlendiren değil, ona güç kaybettiren olmanın ötesine gitmez. Mevcut siyasetin dışına çıkmak ise katı yasaklarla, zor aygıtları ve uygulamalarıyla engellenmektedir. Bu noktada devletin kırmızı çizgileri, sorgulanamayan politikaları dikilir karşınıza. Tartışılması bile söz konusu olmayan devlet ilkeleri, siyaseti dar bir alana hapseder ve siyasetçiyi basit bir memur derekesine indirir. Demokratik siyaset uygulanırken tüm bunlar göz önünde bulundurulmak durumundadır.

'Az devlet çok toplum az yasak çok özgürlük'

Farklılıkların kendini ifade etmesine ve yaşatmasına imkan vermesi, demokrasinin en temel ölçülerinden biridir. Demokrasi içinde farklılık kabul edildiği anda, farklı kimliklerin Demokratik Özerkliği de kabul edilmiş olur. Aslında bu, farklı bir kimliğin mücadelesi ve talebi olmaktan çok, siyasal ve toplumsal yaşamın demokratikleşmesini istemektir. Toplumun kendi öz ve sivil örgütlenmeleri ile birlikte ele alınması gereken "Demokratik Özerklik" uygulaması, özünde "az devlet" "çok toplum", başka bir ifadeyle "az yasak" "çok özgürlük" anlayışının sistematize edilmiş modelidir. Bunun içindir ki, toplumun sorunlarının çözümünün devletten beklenmediği, sivil ve bağımsız kurumlar aracılığı ile toplumun kendi sorunlarına çözümler geliştirdiği daha pratik, daha demokratik ve daha katılımcı bir sistemdir. Ekonomiden çevre sorunlarına, sağlıktan eğitime, kültür ve sanattan kadın özgürlüğüne kadar toplumsal yaşamın her alanında öz yeterliliği esas alan özerk birimler oluşturmadır. Bunun anlamı toplumun, kendi Demokratik Özerklik sistemini, kendi iradesi ile inşa etmesidir.

Demokratik Özerklik demokrasinin varlığını ön koşul olarak kabul eden bir özerklik biçimidir. Bu da ancak demokratik siyasetin işletilmesiyle mümkün olabilir. Sorunların çözümünde tabanın katılımını sağlayabilmek için yereli güçlendirme, halkı söz ve karar sahibi kılma Demokratik Özerkliğin yaşamsallaşması için vazgeçilmezdir. Bunun için öncelikle Türkiye'nin siyasi ve idari yapısında köklü bir demokratik reformu ön görmek gerekmektedir.

Demokratik Özerkliğin kendi içinde esas alacağı siyasetin işleyiş ve yapılanmasına ilke ve esaslarına ilişkin ana hatlarıyla bunları belirtmek mümkündür. Bunun dışında Demokratik Özerkliğin, devlet başta olmak üzere kendi dışındaki alanlarda yürüteceği bir siyaseti, bir siyasal yaklaşımı olmak durumundadır. İlk elden devletin varlığını reddetmeyen ancak devleti demokrasiye duyarlı hale getirmeyi amaçlayan, bunu toplumun politik dokusunu güçlendirerek ve devleti duyarlı olmaya zorlayarak gerçekleştiren bir siyaset yaklaşımından bahsedebiliriz. Bunun yanında devlet+demokrasi ilkesinin nasıl uygulanacağı, siyasal yapının bu ilke uyarınca nasıl biçimlendirileceği önemli bir husustur. Ne kadar devletin siyasal mekanizmaları ve siyaset esasları, ne kadar demokratik siyaset mekanizmaları ve demokratik siyaset esasları geçerli olacak, bunlar somut olarak tartışılması ve karara bağlanması gereken hususlar olmaktadır. Bu konuda Demokratik Özerkliği gündeme getiren, kamuoyuna deklere eden güçlerin hazırlık düzeyleri, örgütlülük düzeyleri, etki düzeyleri yine devletin bu konuda sergileyeceği tutum belirleyici olmaktadır. Dünyada özerkliğe dayalı sistemler, çok geniş bir siyasal yelpazede ve yüze yakın ülkede uygulanmaktadır. Bunların kimisi demokratik, yerinden yönetim esaslarına dayalı, demokratik siyaset ilkeleri gereği, kimisi temsili demokrasi esasları temelinde, devletçi siyaset kurumları altında uygulama bulmaktadır. Özerklik, uygulanan tüm ülkelerde özerk bölgelerin siyasal tercihi kadar, siyasal inisiyatifi çeşitlilik arz etmekte, özerklik tek bir biçim altında yaşanmamaktadır. Neredeyse özerk bölge sayısı kadar özerklik çeşidi söz konusudur. Kürdistan özgülünde de gerçekleşecek olan özerklik uygulaması, iki taraf arasındaki mücadele ve müzakere temelinde şekillenecek ve kendine özgü yanlarıyla karakterize olacaktır.

"Demokratik Özerklik, bir siyasal mücadelenin sonucu gündeme gelmiştir. Bu mücadele sürecine damgasını vuran siyaset Kürt halkının en uzun süreli, en çağdaş, en örgütlü isyanı ile ortaya çıkarılmıştır. Bu anlamıyla Kürt halkının öz siyasetidir, bilimsel ve çağdaş olduğu kadar Kürt halkının özgücüne dayanır ve öz yeterliliği esas alır. "

'Bu oyuna gelmeyeceğim'

Demokratik siyaset önemlidir, bu meseleler siyasal alanda çözüme kavuşur. Hem siyaseti yapamıyorlar hem de bırakamıyorlar. Dürüstler, birikimliler, ama birikimlerini harekete geçiremiyorlar. Tarzları ve tempoları yetersizdir. İyi niyetliler ama Ahmet Türk'e dönük yumruk olayını bile tam çözemediler, basite aldılar. Daha kötüsü de olabilirdi, öldürücü bir darbe de vurabilirlerdi, tehlikenin farkında değiller.

Buradaki görüşmelere çok ilgi var deniliyor, benden çok beklenti olduğu belirtiliyor. Gördüğünüz gibi işler geldi bana düğümlendi. Ben böyle olacağını aslında çok önceden söylemiştim. Ben '99'da durumumu "çarmıhtaki adam" olarak değerlendirmiştim. Aslında bu hala devam ediyor. Buna rağmen büyük bir çaba içerisindeyim. Dünyada en az bilgilendirilen kişi benim, ama en küçük bir bilgi kırıntısıyla en detayına kadar yorumlayabiliyorum. Zor koşullardayım, ama hala ilk günkü gibi canlıyım, diriyim, sorumluluğumun farkındayım, bu nedenle öyle çok şikayetçi de değilim.

Başbakan ne yapmaya çalışıyor? Bu kadar dış seferler neyin nesi? Dışarıda ne var, sorun ancak burada çözülür.

Yeşil Türk faşizmi her yönüyle örgütlenmiştir

Çolemêrg'deki olay üzerinde durmak istiyorum, bu olay çok önemli. Kürt siyasetçileri yeteri kadar değerlendiremiyorlar, kişilikleriyle bir sorunum yok, bırakıp gidenlere bir şey demiyorum fakat tarzları, tempoları çok yetersiz. Bu Çolemêrg olayını da tam anlayamadılar, yorumlayamadılar. Ben zaman olsa sabahtan akşama kadar bir olaydan hareket ederek Türkiye'de ne olup bittiğini, kimin ne yapmak istediğini rahatlıkla anlatabilirim. Şimdi Çolemêrg olayına geleyim. Çolemêrg'deki imamın öldürülüşüne karşılık bir olay olabilir. O dokuz köylünün öldürülüşü bununla bağlantılı olabilir. BDP'liler, siyaset yapanlar bunu nasıl anlamıyor?

Ben en ufak bir bilgi kırıntısıyla yola çıkarak olayın en ince detayına kadar anlamaya çalışırım. Bu olayla deniliyor ki "sen benden bir kişi öldürürsen ben senden yirmi kişiyi öldürürüm" diyor. İşte 1700 Kürt siyasetçinin tutuklanması da bir cemaat operasyonudur. Bu merkezi bir karar olabilir. Daha önce de değinmiştim, 75 yıl Beyaz Türk Faşizmi egemendi şimdi ise Yeşil Türkçü Faşizm her yönüyle örgütlenmiştir. Bunun içinde ABD'si de Irak'ı da var. Bir ucu okyanus ötesindedir, bir ucu Kürdistan'da Güney'dedir. Ben buna "yeni hegemonya" diyorum. AKP, evrensel Yahudilik ile İsrail siyonizmi arasındaki çelişki ve çatışmalardan ustaca yararlanıyor. Sırtını evrensel Yahudiliğe dayayarak İsrail siyonizmine karşı çıkıyor! Eğer sırtını evrensel Yahudiliğe dayamazsa bu karşı çıkışı yapamazdı, bu gücü kendisinde bulamazdı. AKP, bir tarafta ABD ve İngiltere bir taraftan da evrensel Yahudilikle cemaatin gücünü arkasına alıyor. AKP, bu uluslararası hegemonyanın politikalarının yürütücüsüdür. Cumhuriyetin kuruluşundan önce Osmanlı döneminde İstanbul'da bir Yahudi sermaye gücü vardı, Osmanlı yönetimi iktidarı üzerinde etkisi güçlüydü. Hatta Kırım'da olduğu gibi bazı Türk devletlerinin kuruluşunda etkili olmuşlardır.

İlginçtir takip ettim Davutoğlu kızını bir Kırım Türkü'ne vermiş. Bunlar Cumhuriyetle birlikte bu gücünü artırarak devam ettirdi. Mustafa Kemal'in durumu ilginçtir, aslında Çankaya'da hapiste gibiydi. İktidar ve yönetim gücü İnönü ve Fevzi Çakmak'taydı. Fevzi Çakmak'ın Yahudi kökenli olduğu ispatlandı. İşte biliniyor, Yahudi işadamı Üzeyir Garih vardı. Fevzi Çakmak'ın mezarını sık sık ziyaret ettiği söyleniyordu. O da enteresan bir şekilde öldürüldü. Bu güç daha önce Mustafa Kemal'in kurduğu Serbest Fırka'yı da kapattırmıştı. Hatta bazıları Mustafa Kemal'in II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde ölümünü de kuşkulu olarak değerlendiriyor, tıpkı Ecevit'in ABD'nin Irak mücadelesinden hemen önce etkisizleştirilmesi gibi. Mustafa Kemal o kadar kuşatılmıştı ki en yakınlarından bile bilgi alamıyordu. Şimdi ortaya çıkmış; Mustafa Kemal, İnönü öldü zannederek çocuklarına miras bırakmıştı! O kadar kuşatılmıştı yani. Bütün bunların altında İngilizler var. İngiltere ve ABD Yahudi sermayesiyle birlikte uluslararası alanda egemen güç oldular. AKP bunlara dayanıyor, bu temelde yeni hegemonyasını kuruyor.

Yeni hegemonya Ergenekon'dan daha tehlikelidir. Ergenekon biliniyor, emir komuta içerisinde bir hiyerarşik işleyişi var, işte o Hizbullah falan iki kutba ayrılmıştı, Menzil ve diğeri. Eline silah verilmişti, gidip adam öldürüp geliyordu. Burada ise öyle değil, her yönüyle fethediyor, katliam yapıyor, imamları da o amaçla kullanıyorlar. Bunların öyle dine inandıkları da yok, onlar için din bir maskedir, dini kendi hegemonyaları için kullanıyorlar. O zaman böyle imamları yalnızlaştıracaksın, böyle imamların camiine gitmeyeceksin, kendi camiini kuracaksın. Bu yeni hegemonya cami üzerinden mi gelişiyor, sen de camini ve cemevini ayıracaksın. İbadetini kendi dilinden yapacaksın. İslamiyetin esaslarını Kürtçe anlatacaksın, halkın dini ihtiyacını kendi diliyle gidereceksin. Ben onun için diyorum mücadeleyi yürüten siyasetçiler bu olayı bile anlamıyorlar yeterince. İşte PKK diyor "kesin kesin benim dokuz köylünün öldürülmesi olayıyla bir ilgim yok." Başbakan bu olayı neden araştırmıyor? Ben yıllardır, Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurulsun diyorum. Bir an önce kurulmalı ve gidip araştırarak, bu olayı açığa çıkarmalı. PKK kesin yapmadım diyor, o zaman hükümet bunu araştırıp açığa çıkarmalıdır.

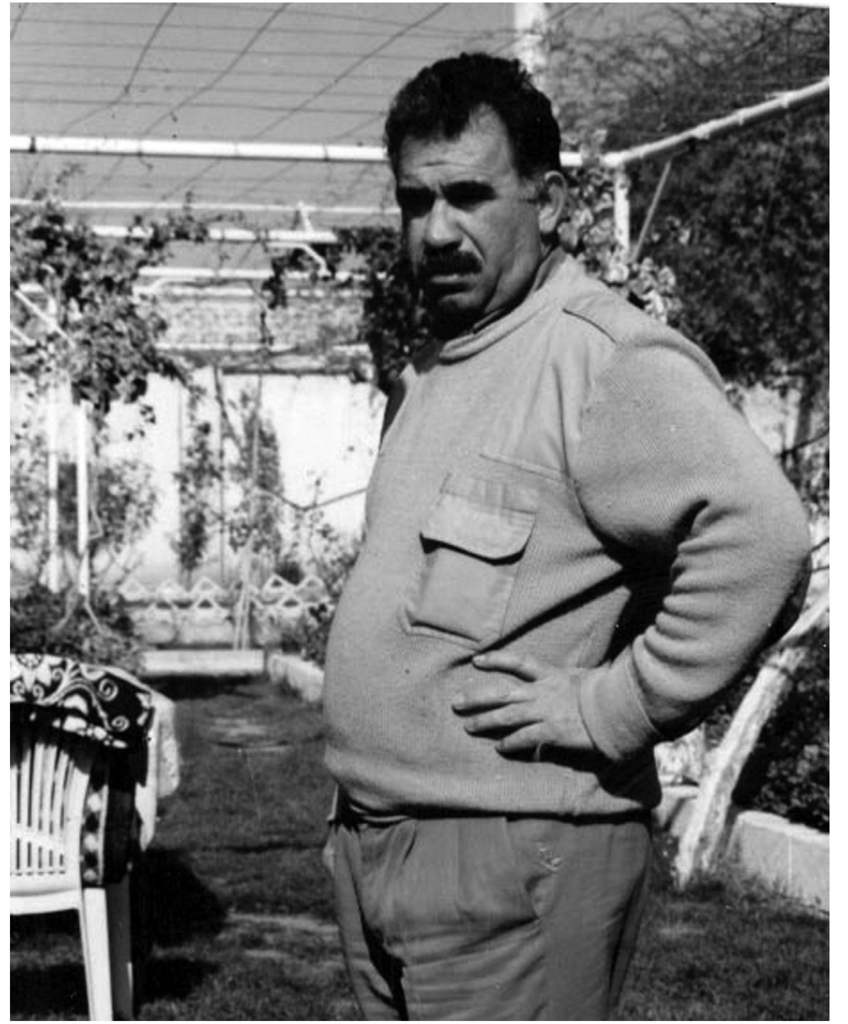
Başbakan bir gazeteciye 9 gerillaya ilişkin operasyon hakkında bilgisinin olmadığını, referandum öncesi kendisine karşı yapılmış bir operasyon olduğunu söylemiş. Ne kadar doğru acaba! Ben gelişmeleri dikkatle izliyorum. Öyle başkası yaptı, ordu yaptı, benim haberim yok demekle kurtulamaz. Doğrudur daha önce AKP ile ordu arasında bir çelişki ve çatışma vardı ama Büyükanıt döneminde uzlaşma süreci başladı, Başbuğ ile sürdü, son YAŞ toplantılarıyla birlikte AKP ordu ile tam bir uzlaşma içindedir. Bu yüzden öyle "ordu yaptı haberim yok" demek tam bir aldatmacadır.

Biz Türkiye'nin bütünlüğü içinde soruna çözüm arıyoruz, öyle bölücü falan değiliz. Kardeşlik anlayışımız, birlik anlayışımız stratejiktir. Bu topraklar üzerindeki medeniyetler bizim katkılarımızla inşa edilmiştir, atalarımızın bunda çok emeği var. Biliniyor Kürtlerin ilk proto tipleri Hurilerdir. İşte Gutiler, Mitaniler, Medler, bunlar bizim atalarımız. Biz bu yüzden ayrılıkçı olamayız. Ben Anadolu ve Mezopotamya'da iktidar yapılanmalarını uzun uzun ve derinliğine inceledim ve şu sonuca vardım: Anadolu ve Mezopotamya'daki iktidar diyalektiği bir arada yaşama ilkesine göre oluşmuştur. Hitit uygarlığıyla Mezopotamya uygarlığı her zaman birbirini desteklemiştir. Devlet ve iktidar ilişkilerinde biri olmadan diğeri başarılı olamamıştır. Onun için ben dedim ki siz Orta Asya'ya geldiğiniz yere bile gitseniz biz buradayız. Bizim atalarımızın bu uygarlıkların oluşumunda emeği var, katkısı var, dört bin yıllık tarihi var. Biz bu emeğe ve bu tarihe sahip çıkıyoruz. Burada bu kadar birikmiş emeği bırakmayız, bırakmayacağız. Bu konuda ilginç bir şey okumuştum, çok ilginçti, aslında biraz bugüne benziyordu. Elbistanlı Kürt köylüsü ile bir Kayserili tüccarı arasında bir diyalog var. Kayserili tüccar Kürt köylüsüne "biz ortağız" diyor. Kürt köylüsü de Kayserili tüccara; "sen benim malımı aldın gasp ettin payımı vermiyorsun, bu nasıl ortaklık" diyor. Ne kadar ilginç değil mi bugüne çok benziyor. Şimdi de devletin başında Kayserili var.

Bu konuda iki esastan bahsedeceğim. Yapılan görüşmelerin sonucunu karşılıklı üzerinde uzlaşılacak iki protokol şeklinde ele alıyorum. Biri güvenlik boyutu-protokolü, diğeri de demokratik haklar ve anayasa boyutu, protokolü. Bunun içinde yasal zemindeki durum var. Bu şekilde protokollerin, seçimlerden sonra oluşacak parlamentoya sunulabilir. İki komisyon oluşturulabilir: biri Anayasa Hazırlık Komisyonu olabilir, şimdi mecliste bulunan komisyonu kast etmiyorum. Onun rolü ve görevi ayrıdır. Bahsettiğim komisyonu yeni anayasa ile ilgili tartışmalardan sonra çıkacak sonuca göre oluşan taslağı seçimden sonra oluşacak yeni parlamentoya sunulabilir. İkincisi ise Hakikatleri Araştırma Komisyonu olabilir. Bu komisyon ise işte bu Çolemêrg gibi bütün faili meçhul olayları, Ergenekon'u araştıracak, inceleyecek sorumlularını ortaya çıkarabilir. Süreç böyle işleyebilir. Önümüzde sekiz ay var. Bu sekiz ayı heba etmeyelim. Geçen gün Günlük'te gördüm, Katalan Anayasası'na ilişkin bir çalışma vardı. Bunun gibi çalışmaları örnek alabilirler. Şimdiden Kürtler kendi anayasa önerilerini hazırlayabilirler, bunun için gecelerini gündüzlerine katarak çalışabilirler, komisyonlarını kurabilirler, kendi anayasa taslaklarını oluşturabilirler. Bu konuda güçlü bir hazırlık olmalı.

Bu çerçevede CHP ile görüşülebilir. Kılıçdaroğlu'nun "seçimi beklemeden yeni anayasa yapalım" yaklaşımını anlamlı gördüm. Gelişecek süreç, bir devlet projesidir sadece hükümetin değildir. Önümüzdeki sekiz ay çok önemlidir. "AKP dışında bir alternatif de yok" diyenlere geliyorum. Bir süredir CHP'yi izliyorum. Baykal etkisi hala var ancak Kılıçdaroğlu'yla birlikte CHP'de bir değişim işaretleri de var, bu gerçekleşir mi bilemiyorum. Bu nedenle CHP ile görüşülmeli. Türkiye-devlet AKP'den ibaret değildir. Evet, AKP devlette örgütlenmiş, ama devletin tamamı AKP değildir. Burada yapılan görüşmeler devlet adınadır. Kimsenin korkmasına gerek yok, bu bir devlet projesidir.

Şu an bir geçiş süreci yaşıyoruz. Ben Demokratik Özerkliği Kürtlerin özgürlük alanı olarak ele alıyorum. Demokratik Özerklik daha önce de belirttiğim gibi etnisiteye ve coğrafi sınırlara dayanmaz. Bu bir özyönetimini oluşturmadır. Demokratik Özerklikle Kürtler kendi demokratik özyönetimlerini inşa edecekler. Bu bir savaş ilanı falan da değildir, demokratik bir inşa, demokratik örgütlenme faaliyetidir. Bu her alanda yaygınlaştırılır, spor kulüplerinden tutalım kooperatiflere kadar, toplumun her alanı örgütlenir. Daha önce ve Özgürlük Sosyolojisi kitabımda altı ilke, boyut demiştim. DTK, bu konularda çok çaba sarf edebilir. Hatta Kürtler gece gündüz bu konuları tartışmalıdırlar demiştim. DTK tüm farklı kesimlerin, sivil toplum örgütlerinin bir platformu, konfederasyonu gibidir. Bütün illerde icra kurulları, temsilcilikleri vardır.

Özgürlük Sosyolojisi'nde bunları detaylı açtım. Bunlar iyi algılanmalıdır. Amed'de daha önce söylemiştim, Kent Konseyi oluşturulabilir. Kürtler Amed'i adeta ilmek ilmek örmelidirler, gerçek bir kale haline getirmelidirler. Mesela anadilde eğitimi devlet kabul etmiyor, o zaman ne yapılabilir? Kürtler de her mahallede Kürtçe eğitim birimlerini oluştururlar. Bunu yaparlarsa sonra yasal boyut da gelir. Tehlike, örgütlü olmayan Kürtleri de kapsıyor, biz olmazsak devlet onları da ezer geçerler, tehlike bütün Kürtler içindir. Ben tehlike büyüktür derken paniğe de kapılmamak gerekir aksine daha da cesur olunmalıdır. Kürtler demokratik temelde, yasal zeminde çalışmalarını yürütürler, öz savunmayı da her alanda kurarlar. İşin özü şu; biz kapitalist moderniteyi yaşamadan demokratik moderniteyi kuruyoruz, bunun mücadelesini veriyoruz.

Kuzey'deki sorun çözümlenmeden Güney'deki sorun çözümlenemez, kimse güvende olamaz. Güneydekilerin bunu anlamaları iyi. Tehlikenin tüm Kürtleri kapsadığını, büyük olduğunu görmeleri lazım. Bunun için Ulusal Konferans diyorum. Tüm Kürtleri kapsayan ortak savunmayı oluşturmak gerekir.

Kadın özgürlüğüyle ilgili çok değerlendirmelerim oldu, çabalarım da biliniyor. Kadın çalışmalarını izliyorum, düzeylerini iyi buluyorum. Tecavüz kültürüyle ilgili söylediklerim yanlış anlaşılmamalı, doğru anlaşılmalıdır. Tecavüz kültürü derken kadının bir bütün olarak iradesizleştirilmesi şeklinde ele alıyorum.

Özal'ın ölümü medyada bol tartışılıyor. Kardeşi Korkut, "abimin öldürüldüğünden hiç şüphe etmiyorum, kesin öldürülmüştür" diyormuş. Daha önce bu kesinlikte konuşmuyordu, yaşı ölüme yaklaştığı için daha rahat konuşuyor, daha korkmadan konuşuyor. Bu konuda daha önce ilk tespiti ben yapmıştım. Benimle görüşüleceği gün Özal öldürüldü. Öldürüldüğünü ilk söyleyen de ben oldum. O dönem bir komplo dönemiydi. Özal'ın öldürülmesi Kürt sorunun çözümüne, bize dönük bir komploydu. Şu an yaşananlar 1925'teki komploya benziyor. 1925 komplosu önemli bir komplodur. Bunu iyi bilmek, iyi kavramak gerekir. Bu '25 komplosunda Kürtler tasfiye edildi. O tarihten itibaren Mustafa Kemal de kuşatılmaya başlandı, Çankaya'ya kapatıldı, yetkisiz sembolik bir hale getirildi. Bir çeşit burası gibi tecrit edildi.

Özal öldürüldü. Mustafa Kemal'in de II. Dünya Savaşı öncesinde ölümü de kuşkuludur. Çünkü II. Dünya Savaşı dengelerinde Mustafa Kemal gibi birisi belirleyici olacaktı, bu nedenle II. Dünya Savaşı'nda yeri yoktu! Tıpkı Amerikan'ın Irak'a müdahale öncesinde Ecevit'in ölüme doğru götürülmesi gibi. Bütün bu kuşatmalar o dönemde Londra merkezliydi.

O dönem Kurtuluş Savaşı'ndan gelen beş general vardı bunlara "beşli general" deniyordu. Birisi hariç dördü tasfiye edildi. Kazım Karabekir mesela çok güçlü bir komutandı, tasfiye ettiler. Diğer paşaları da Rauf Orbay, Rıfat Bele, Ali Fuat Cebesoy onları tasfiye ettiler. Bu önemli bir kuşatmaydı.

Bize karşı da çok önemli komplolar oldu; dört komplo dönemi var. Birincisi Özal'ın öldürülmesiyle yaşanan Birinci Komplo Dönemi: Özal, Kürt sorununa cesur bir biçimde yaklaştı. "Bu sorunu kesin çözeceğim, çözmem gerekir" diyordu. Oğlu Ahmet Özal, bu konuda kesin bilgiler veriyor. "Babam bu işi kesin çözmek istiyordu" diyor. O dönemde Özal'ı kuşattılar, ordu içinde de çözüm isteyen herkesi tasfiye ettiler. Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın gibi o dönem birçok subayı çözüm yanlısı, kendilerinin önünde engel gördükleri için öldürdüler, tasfiye ettiler. Bu konuda Talabani'nin de önemli bilgileri var. Talabani "biz Eşref Bitlis ile çözüm noktasında aynı fikirdeyiz" diyordu. Talabani '93'te bunu bana söylemişti. O dönemde Uğur Mumcu gibi bazı aydınları da tasfiye edip öldürdüler.

İkinci Komplo Dönemi: '97, '98'de ya-

şandı. O dönemde Erbakan daha samimi, daha çözüme yakın yaklaştı. Erbakan, Kurtulmuş'a oranla daha dürüsttü. Kurtulmuş da diğerleri gibi "Öcalan dışında her türlü çözüme hazırız" diyor. Bu cümle onun hangi merkeze bağlı olduğunu gösteriyor, zaten dağılıp gittiler, bir daha da kendilerine gelemezler. Erbakan'da da Özal'da olduğu gibi saf ve doğru bir yanı vardı. Bizimle de ilişkiye geçmişti. '97-98 döneminde bizimle hem sivil kesim hem de askeri kesim irtibata geçmişti. Ancak Gladio çok güçlüydü. Taraf Gazetesi'nin bir yazısında da okudum. "Kim bu dönemi baltalayan?" diye soruyordu. Doğru bir soru. O dönem de çözüm şeyi varken komplo devreye konuldu.

Üçüncü Komplo Dönemi: 2003-2004 yılında denendi. Bu dönemde Kürtleri parçalamak suretiyle yeni bir komplo tarzı ortaya konuldu. O dönemde de başarılı olamadılar.

Şimdi de Dördüncü Komplo Dönemiyle karşı karşıyayız. Benim açımdan Erdoğan'ın konumu netleşmiştir. Kesin bazı şeyleri artık rahatlıkla söyleyebilirim. Çolemêrg olayı kesin kontra eylemiyse eğer, örgütle bir ilgisi yoksa, bu durum bazı şeyleri gösteriyor.

Yeşil komplo dönemine girildi

Bu hükümet döneminden önceki komplo dönemlerini Siyah Komplo Dönemleri olarak nitelendirebiliriz. Şimdi yaşanan komplo dönemi ise Yeşil Komplo Dönemidir. Siyah komplo dönemleriyle bu yeşil komplo dönemi birbirinden farklıdır. Siyah komplo dönemlerinde JİTEM'e, kontraya, itirafçılara sınırsız yetki verilmişti, sokak başlarında, her yerde adam öldürme yetkisi verilmişti. Mesela sokak ortasında Musa Anter'i öldürdüler, bunun gibi Amed'in birçok sokağında gündüz ortasında ve diğer birçok şehirlerde insanlarımızı öldürüyorlardı. Bu yetki bizzat devlet tarafından onlara verilmişti. O dönemde Türk Gladio'su bizzat en üste bağlıydı. Tansu Çiller, Doğan Güreş bunlar emir veriyorlardı. Bütün bu cinayetler bunların bilgisi dahilinde gerçekleşiyordu. Özal öldürüldükten hemen sonra bu ekibin güçlü hale gelmesi tesadüfi değildir. Türk Gladio'su o dönemde İtalya'daki gibi, önünde engel gördüğü herkesi rahatlıkla öldürebiliyordu, işte Özal'ın öldürülmesi. İtalya Gladio'su biliniyor kendi başbakanlarını bile öldürdüler. Öldürdükleri bu başbakan komünistlerle ittifaka yönelmişti, yani standartların dışında davranan birisiydi bu nedenle öldürdüler. Türkiye'deki Gladio da bu şekilde davrandı. Fakat daha sonra Türk Gladio'su-kontrası-Ergenekonu artık üstekilerden bağımsız hale geldiler, aldı başını gitti. Karadayı "biz bunlara dahil değiliz" derken bunu kastediyordu. Kıvrıkoğlu'na da Kıbrıs'ta suikast düzenlediler, kurşun kolunu sıyırıp arkasındaki bir albaya değdi. Bu dönemde Gladio'da Çevik Bir ve ekibi çok güçlüydü. Birçok şey onlara bağlıydı. Hatta Çevik Bir bu suikastın sorumlusu olarak Ergenekon dosyasında adı geçiyor.

Şu anki komplo döneminde eski tarz cinayetler, faili meçhuller işlenmez. Çolemêrg olayı biraz farklıydı. Daha sonra buna değineceğim. Eskiden bu cinayetleri gladio işlerdi, gladionun bu cinayetleri işlemesi için tam yetki verilmişti. Ancak bu yeşil komplo döneminde eski tarz gladio-kontra yok. Öyle tek tek cinayetle sokak başlarında, şurada burada adam öldürmek olmaz bu dönemde. Yeni bir anlayış yeni bir tarz olarak artık her şey Erdoğan'ın bilgisi dahilinde gerçekleşir, Erdoğan'ın bilgisi olmadan kimse cinayet işleyemez, kimse cinayet işleme yetkisine sahip değil. Çolemêrg meselesi orada bir imamın öldürülüşüne bir karşılıktır. 10 gerillanın imha edilmesi olayı Ankara merkezlidir, operasyonu Ankara'dan gelip yapmışlardır. Hem o 10 gerillanın imha edilmesi hem de Çolemêrg'deki patlamayla halkımızın öldürülmesi, o imamın öldürülmesine karşılıktı. Bizzat emri veren Ankara'dır, Ankara'dan gönderilen özel bir ekip oraya bombayı yerleştiriyor ve gidiyor. Bu benim için nettir. Erdoğan'ın imam olayıyla ilgili açıklamasında ağzından yakaladığım bir iki cümle ile bunu anladım.

Bu yeşil komplonun merkezi Washington'dur. Washington merkezli yürütülüyor. Bu öyle zannedildiği gibi Washington derken sadece Fethullah Gülen anlaşılmamalıdır, Fethullah Gülen'in rolü burada basittir, onu çok da büyütmemek gerekir. Çok daha başka önemlileri var. Haberlere de yansıdı, bazı Türk pilotları Afganistan'da Taliban için savaşmış, bu ilişkiler çok iç içe ve bilindiğinden çok daha farklı boyutlardadır. Hanefi Avcı kitabında imamlardan, imamların örgütlenmesinden bahsediyor. Her birimde sorumlu imamlar olduğunu söylüyor. Bu örgütlenmelerin farkındadır bu nedenle bazı açıklamalar yapıyor. Ben bütün bu yeni örgütlenmeleri yeşil komplo, yeşil kontra olarak adlandırıyorum. Bunlar her yerde de örgütlenmişlerdir.

Yürütülen son uluslararası diplomasi, örgütün tasfiyesine yönelik bu çalışmalar şu sonucu doğuruyor. Türkiye üzerinde hesabı olanlar, yani bazı dış ülkelergüçler henüz bu sorunun çözümüne hazır değiller. Bir çözümün olması onları hazırlıksız yakalayacaktı, yani anlaşıldı ki buna henüz hazır değiller. Çünkü Kürt sorununda geçmişi olan, yüzyıllık hesapları var. Bu komplo 1920'den itibaren Kürtler için hazırlanıyor. Çözümün olması bu hesaplarını bozacaktı ve onlar bu nedenle bir çözüme henüz hazır değiller. Bu uluslararası komplonun merkezi Paris'tir, Berlin'dir, Moskova'dır ve diğer birçoğudur. Tabii başta Washington olmak üzere bu çalışmalar yürütülüyor. Daha da kuşatabilirler, muhtemelen Roj tv'yi de kapatacaklardır. Neden şimdi bu kadar AKP'ye destek veriyorlar, şunun için: Eskiden Avrupa AKP'yi bir türlü kabul etmiyordu. Ancak şimdi kabul ediyor. Kabul ettiği için bazı pazarlıklar, bazı tavizler koparmak istiyor. Bu pazarlık ve tavizler karşılığında da Kürtler üzerinde oynanıyor. Kürtler korkmasınlar. Bu ittifakları ilelebet değil. Bu ittifak dağılacaktır. Kürtler kendi çalışmalarını aynı şekilde sürdürmelidirler. Onların bu diplomasi oyunu da hiçbir sonuç vermeyecektir. İşte İsrail, Türkiye-Suriye-İran ortaklaşmasından rahatsız olmuştur, bu yüzden Türkiye ile ittifakında geri çekilmiştir, ABD'de de bu durumdan rahatsızdır.

1999'dan bu yana benim üzerimden tasfiye planları hazırlamak isteyenler olabilir. Ancak ben bu oyunlara gelmedim, bu komploların, tasfiye planlarının hiçbirisini gerçekleştiremediler. Biz de burada boş durmuyoruz. Bazıları buradaki kavganın büyük bir boğuşma olduğunu söylüyorlar. Ama bu Kürt aydınlarının zavallılıklarını gösteriyor, anlayamıyorlar. Bu kavgamızı, bunları idrak edemiyorlar, çözemiyorlar.

Kıvrıkoğlu ve Ecevit çizgisi diğerlerine oranla biraz daha bağımsızlıkçıydı. Bu nedenle oynanan bazı oyunların önüne geçme çabaları vardı. Tabi benim Türkiye'ye teslim edilmem karşılığında bazı şeyleri kabul etmiş olabilirler, ama her şeyi de yapmak istemiyorlardı. Daha sonra Ecevit'i de ölüme götürdüler. 2005 yılında Başbakan Amed'e gidip "Kürt sorunu benim sorunumdur, çözeceğim" dediğinde Türk Gladio'su onu da Ecevit gibi götürecekti, ancak anlaştılar. AKP döneminde Balyoz gibi dört tane darbe planı yapıldı. Daha sonra Başbakanla bu gladio anlaştılar, bazı esaslar üzerinde anlaştılar. Birlikte yönetme kararı aldılar. Ancak Erdoğan-Bush görüşmesiyle Türk Gladio'su-Ergenekonunun kontrol dışı kısmının tasfiyesine karar verildi. Ancak bu Erdoğan-Bush görüşmesiyle de Türkiye bu uluslararası alandaki önemli bazı pazarlıkları da kabul ettiler. Erdoğan-Bush görüşmesinde, Erdoğan Kürtlerin tasfiyesini gerçekleştireceklerine inandığı için Balyoz gibi darbe planları geri çekildi ve Ergenekon tasfiye süreci başlatıldı. Şimdi yeşil komplo döneminde artık kontrolsüz pek bir şey gerçekleşmez. Yeni bir yeşil kontra devrededir. Bu yeni bir tarz kontradır. Dörtyol olayı tam aydınlanırsa Erdoğan'ın yeni tarz kontra ile ilişkisinin boyutu ortaya çıkacaktır.

Dördüncü komplo dönemi veya yeşil komplo döneminde kadın konusunda şunları belirtmek istiyorum. Bu dönemin kadın boyutu var. Bu dönemde en çok kadının öz savunması önem taşıyor. Doğrudan namus anlayışıyla yaklaşmıyorum, kadının beyinsel, ruhsal, bedensel kendini korumasından bahsediyorum. Erdoğan'ın "üç çocuk yapın" açıklamasının altı boş değildir. İşte Rize Belediye Başkanı diyor ki Kürtlerden kız alın. Bu öyle basit bir söylem değildir. Rize belediye başkanı kendi başına bunu söylemiyor, Tayyip Erdoğan'ın bilgisi dahilinde konuşuyor. Tayyip Erdoğan kendi döneminde söyleyemediklerini bu belediye başkanı dile getiriyor. Bunlar belli bir planın, komplonun parçasıdır. Bildiğim kadarıyla Agirî'den Rize'ye 12-13 yaşlarından bir kız, sanırım oraya fındık toplamaya giderken bir Rize'liyle tanışmış, bu basında büyük bir "aşk" olarak gösteriliyor. Bu nasıl bir aşk! 12-13 yaşındaki bir kızın aşkı mı olur! Oraya çalışmaya, fındık toplamaya giden bir kız, çok kötü şartlarda çalışıyor, maddi olanaklara ihtiyacı var, daha iyi şartlarda yaşamak için böyle bir tercihe mecbur kalmış. Aile de buna onay veriyor. Diğer taraf da hiç ihtiyacı olmamasına rağmen kendi bölgelerinde çok daha eğitimli kızlar olmasına rağmen bunu tercih ediyor! Aslında bu normal bir evlilik ya da aşk değil, bir köleliktir, bir kölelik muamelesidir. Kızı alıp köle gibi çalıştıracak, kullanacak. Ben bu kız için "Agirîli mağdure" tanımlamasını kullanıyorum. Sanırım bu şekil evlilikler Agirî'de yaygınmış. Agirî, Mûş'ta da yaygındır. Kısmi olarak Riha ve Amed'de da oluyor. Örneğin Riha'dan kız Karadeniz'e götürülürken Meletî'de bir kaza olmuştu. Bu yeşil komplo döneminin bilinçli bir politikasıdır. İşte bölgeden Kürt kızları götürülerek bu şekilde aileler üzerinden bir ilişkilenme geliştiriliyor. Mesela Amed'de Kepoğlu ailesinin kızı bir Karadenizliye verilmişti. Bu ailenin 13 bin kişilik bir nüfusu var. Bu şekilde bu aileler üzerinden kültürel bir soykırım geliştirilmek amaçlanıyor. Sanmayın ki Kürt kızlarıyla normal bir evlilik yapılıyor, tamamen onları köleleştirme, kendi hizmetlerinde kullanmaya yöneliktir. Aslında kendi çevrelerindeki kızları, Kürt kızlarından daha okumuş ve daha kendi anlayışlarına uygundur, ama kendi çevresinden değil, bilinçli olarak Kürt kızları seçiliyor! Bin tane Kürt kızı bu şekilde Karadeniz, Kayseri'ye götürülmesi, bin tane Kürt ailesiyle ilişkilenmek, bu bin aileyi kendi toplumundan koparıp kontrolleri altına almak anlamına gelir. Agirî'de bir konuda birinci gelen kıza, Toki'den bir ev vermişler. Fakat bunun çok planlı bir şekilde reklamnı yaptılar. Mêrdîn'de tecavüze uğrayan, mağdur olan bir kız vardı. İlk olayda tecavüze uğrayan bu kız daha sonra "bunu para kazanmak için yapmaya devam ediyorum" demiş. Hakim de rıza olduğu gerekçesiyle suçluların cezalarında indirim yaptılar.

Onun hayatını anlatan bir kitap yazılmalı, sadece bu değil, bunun gibi konular üzerinde yoğunlaşılmalıdır. Batman'da da bilinen tecavüz olayları var. Yatılı bölge okullarında da bu tür olaylar çok yaygındır, planlıdır, bunlara çok dikkat etmek gerekiyor. Bu saydıklarım örnekler gibi binlerce örnek var. Sêrt'te yaşanan olaylar var. Küçük yaştaki çocuklara tecavüz edip öldürüyorlar. Bir toplumda kadın kültürel soykırıma uğramışsa o toplum bitmiştir, o toplumdan bir şey çıkmaz. Yine bir toplumda kız çocuklarına tecavüz ediliyorsa ve bir yerde buna yüzlerce insan da dahil oluyorsa o toplum bitmiştir.

Peki, kadın kurumları ne yapıyor? Yarısı sisteme hizmet ediyor. Kadın kurumları, kızları eğitmeliler, bilinçlendirmeliler. Kadın kurumları bir Kongre oluşturmalıdırlar, bu kongrenin bir daimi yürütmesi mutlaka olmalıdır, gece gündüz durmadan çalışmaları gerekir. Êlîh'deki, Sêrt'teki, Mêrdîn'deki tecavüz olayları, bahsettiğim olaylar var. Bunlarla ilgilenilmelidir. Bizim bu konudaki çabamızı burada uygulamak zorundayız.

Bütün bunlar bu dönemin politikalarının sonucudur. Yani Kürtler, büyük bir kültürel soykırım pençesindedir. Ben bizimkilere de şunu söylüyorum, öneriyorum; Özgür Eş Kuramı. Bu kavramı kullanıyorum. Savunmamda da bu konuyu belirttim. Ben bütün evlilikleri lanetlemiyorum, mahkum etmiyorum. Ancak bir evlilik özgürlük temelinde tutarlı olmalıdır. Evlilik bu anlamda tutarlıysa anlamlı olur. Kürtlere bu konuda şunu söylüyorum, kendi kızlarının eğitimine özel önem vermelidirler, kendi kızlarını korumalıdırlar. Kendi kızlarına, çocuklarına kendi eğitimlerini vermelidirler, bunlar için eğitim yerleri açmalıdırlar. Çocuklarına sahip çıkmalıdırlar. Kürtler çok büyük bir soykırım planının kıskacındadır. Hatta ben yeni savunmamın adını "Kürtler Kültürel Soykırımın Kıskacında" olarak verdim.

Ben aslında daha evvel çekiliyordum. Ancak bana geldiler, 2006'da benden barış için yardım istediler. Ben de 2006'da barış için ateşkes çağrısında bulundum. Şimdi daha iyi anlıyorum ki 2006'daki aslında bir tasfiye planıymış. O döneme ilişkin bir araştırma yapılmalıdır. Bu tarihten itibaren beş yıldır ben burada barış için çaba sarf ediyorum.

31 Ekim'e 15 gün kaldı. Bu ayın sonuna kadar bekleyeceğim. Ben 31 Ekim'in sonuna kadar eğer çözüm amaçlı gelmezlerse kellem de gitse bundan sonra karışmayacağım. Bu oyuna gelmeyeceğim, bana çözüm temelinde gelmezlerse hiçbir açıklama da yapmayacağım. Eğer bana çözüm amaçlı gelirlerse de ben o zaman kendi görüşümü belirtirim. Ama özet olarak şunları söyleyeyim: Daha önce de belirttiğim gibi "iki protokol" görüşümü tekrarlayacağım. Birincisi güvenlik protokolü, ikincisi demokratik haklar protokolü, anayasa bunun içindedir. Ben daha önce yazdığım mektupta da bu iki protokol hususunu belirtmiştim. Devlete ve Kandil'e yazdığım mektupların cevabını da henüz alamadım. 31 Ekim'e kadar bekleyeceğiz ondan sonra ben yokum, aradan çekileceğim ve artık süreci KCK götürecektir, KCK kendi kararını kendisi verir. İşte "orta yoğunluklu savaş" kapıdadır. Her türlü savunma, öz savunma konumlarını güçlendirirler. Halkla birlikte bu işi yürütürler.

Dün sınır ötesi operasyon izni veren teskere de meclisten geçmiş. Meclis'in gizli görüşmesi oldu, bunun ne kadar gizli olduğu da ortada.

Amed ve bölgedeki STK'lar da devletin, hükümetin bu soykırım politikaları konusunda çok bilgi sahibi değiller, bilmiyorlar. Devlet soykırım politikalarını uyguladığında hiç fark yaratmaksızın tüm Kürtleri bu soykırıma dahil edeceklerdir. Onlar öyle bireysel çıkarlarla, birkaç holdingle yaklaşıyorlar, ama yarın gelişebilecek yönelimlerde kendileri de altında kalırlar. Hiçbir şey yapamıyorlarsa en azından tarafsız kalmalıdırlar. Bölgedeki STK'ların bir çözüm formülü varsa getirsinler kabul etmezsem o zaman derler Öcalan kabul etmemiş. Ama bir çözüm formülleri yoksa, o zaman en azından devletin bu kültürel soykırım politikalarına alet olmasınlar, bu öyle şu veya bu partiye oy vermek, referandumda evet veya hayır meselesi değildir.

İmamlar konusunda da çok dikkatli olunmalıdır, imamlara doğru yaklaşılmalıdır. Bölgedeki camilerde demokrat imamlar görev almalıdır. Bu işi de halkın demokratik imamları üstlenmelidir. Aynı şekilde bölgedeki diğer demokratik konularda da bölgedeki demokratik örgütler, sendikalar ve diğerleri görev üslenmelidirler.

Kürtler çocuklarına dikkat etsinler. Agirîliler çocuklarına sahip çıksınlar. Agirî'deki halkımıza özel selamlarımı iletiyorum.

Amed, Wan ve Mûş halkımıza selamlarımı iletiyorum. Ermenistan'daki halkımıza da selamlarımı iletiyorum.

BDP'lilere, halkımıza ve herkese selamlarımı iletiyorum.

TOPLUMSAL KABUS:TECAVÜZ

Yaşamınızın belli bir aşamasında bir kavram gelip oturur ruhunuzun üzerine. Atsanız, kovsanız, kurtulduğunuzu sansanız da hep sizinle olmakta inat eder. Günlük yaşam konularında gelip bulur sizi. Yürüttüğünüz yaşam mücadelesinde olmadık yerlerde iliklerinize kadar hissettirir kendisini. Tam kayboldu dediğiniz anda bir trajedinin zirvesinden size göz kırptığını görüp irkilirsiniz. Kimse telaffuz etmez o kavramı, sese dönüşmez, ama ruhunuza işler taşıdığı anlam. 'Kelimeler, düşünce kuşunun kafesidir' diyen Halil Cibran gelir aklınıza. Ruhunuzun üzerine çöken o kavram, bu hatırlayışla da dalga geçercesine uçar, başka bir zamana mekana konar. Kurtulmak isteyip de uyanamadığınız bir kabusa dönüşür. Bir an ya da dönem görünmez olur. Tam da bittiğini sandığınız bir anda o bir toplumsal katliamda sırıtır size. Bir toplumsal, ruhsal kırımda zil takar oynar. Tüm acılara inat lanetli bir neşe hali olup rüzgarını estirir. Tanrıların ya da tanrıçaların gazabına uğradığınızı düşündürtür size. Bu kabusu hak edecek ne günah işledim, ne günah işledik, diye sorgularken bulursunuz kendinizi.

Aslında bu anlatılanlar bir kişinin kısa süreli yaşadığı bir kabus değil, binlerce yıldır süren toplumsal bir kabus. Toplumların ruhuna çökertilmiş, coğrafya, zaman, cinsiyet, ırk tanımayan bir kabus. Sürekli kendisini ve kendisiyle birlikte başka yeni kabusları üreten, direngen ya da bilinçli olarak direngen kılınan bir kabus. Bu hepimizi, yaşamımızın değişik dönemlerinde teslim almak isteyen, sadece bedeni değil tüm bir ruhu ele geçirmek isteyen açgözlü, doyumsuz bir kabus: Tecavüz!

Kabusun farkına varabilmek...

Kürtler yılan gördüğünde adını söylemediğin sürece yılanın senin farkına varmayabileceğine inanır. Adını bildiğinde ve duyduğunda seni fark ettiğine, gördüğüne inanılıyor. Yılana haksızlık etmek değil amacımız, bu sadece ödünç alınmış bir benzetme. Tecavüz dediğimiz anda tecavüz de farkına varıyor ve saldırganlaşıyor. Belki tecavüz dediğimizde bu kabus bitmeyecek, belki azgınlaşacak. Ama biz ezilenlerin; bizi ezen, sömüren, bize ruhsal bedensel tecavüzü, kabusu yaşatan kavramların peşine düşmekten, onları deşifre ve teşhir edip, etkisizleştirmekten ve zihnimizi onların işgalinden, tecavüzünden kurtarmaktan başka çaremiz yok. Kabustan uyanmak için önce kabusta olduğumuzun farkına, sonra bilincine varabilmeliyiz. Daha sonra ise bu kabusa son vermenin yollarını aramalıyız. Ama her şeyden önce bu kabusu yaşatan kavramın peşine düşmeliyiz. Kaynağına ulaşıncaya kadar onu takip etmeliyiz. Geriye gitmek gibi görünen bazı hareketler ilerlemek için olmazsa olmazdır. Biz de tarihte geriye gidip gelsek de bu kabusu aşmada ilerlemek için buna mecburuz. Kabusumuz olan ya da kılınan kavramla yüzleşmeye, onu elle tutulur ve aşılabilir kılmanın zihniyetini yaratmaya hazır ve istekli olduğumuzda başarının ilk adımlarını atıyoruz demektir.

Bugün yaşadığımız ya da bize yaşatılan uygarlık toplumunun başlangıcı, birçok araştırmanın netçe ortaya koyduğu gibi Sümerlerdir. Uygarlık adına yaratılan değerlerden, uygarlığın gerçek görüntülerinden birisi de tecavüzdür, tecavüzkarlıktır. O zaman uygarlığın toplumlara 'armağanı' olan bu kabusun izini sürerken Sümerlere kadar gideceğiz. Kaynaktan geri dönüp günümüze geldiğimizde, bu kabus karşısında aydınlanmanın ve farkındalığın gücünü yakalayabilirsek bu tarihi yolculukta boşuna yorulmamış olacağız.

'Efsaneye göre' derler ya hani biz mitolojiye göre diyelim; Sümer'de Ereşkigal, tecavüz edilip yeraltına gönderilen tanrıçaların ilkidir. Savaş tanrıçası olduğu halde İnanna da tecavüze uğruyor. Ve Tanrıça Ninlil. Biz O'nun hikayesine uğrayalım:

Nippur'un güzel kızı Tanrıça Ninlil annesinin önerisi üzerine kendisini Tanrı Enlil'e göstermek üzere suya giriyor:

Saf suda kız yıkandı

Ninlil, Nunbirdu kanalının kenarında yürüdü.

Büyük dağ baba Enlil gördü onu

Bey kıza "gel yatalım" dedi, kız istemedi

"Benim dölyolum çok ufak birleşmeyi bilemez

Dudaklarım çok küçük öpmeyi bilemez."

Bunun üzerine Enlil, vezirine bir tekne getirtir. Kızla teknede gezerken ona tecavüz eder. Bu olaya kızan tanrılar meclisi Enlil'i yakalayarak şöyle derler: "Enlil, ahlaksızın biri, defol şehirden." Böylece Enlil yeraltı dünyasına gönderilir. Ninlil de arkasından gider. O arada Ay Tanrısına gebe kalır. Birçok olaydan sonra ancak yeryüzüne çıkarlar.(1)

Sümer mitolojisinde tecavüz edenin, Tanrı Enlil yani tanrıların başı olması 'anlamlı'dır. Tecavüz edilenin de bir tanrıça olması yine aynı düzeyde 'anlamlı'dır. Sümer mitolojisi bilindiği gibi kadınların eski güçlerini yitirdiği, mukaddimelere tıkıldığı, kendi başına bağımsız tanrıça olmaktan erkek tanrının eşi tanrıça olmaya düşürüldüğü, ama gücünü toplum üzerindeki etkisini tümden kaybetmediği bir sürecin mitolojisidir. Kadının günümüzdeki konumuyla asla kıyaslanamayacak bir toplumsal konumu hala vardır. Toplum binlerce yıl yaşadığı ana tanrıça kültürünü günlük yaşamında hala çok etkili, köklü yaşamaktadır. Peki tecavüz öyküsü, nasıl oluyor da yaşanabiliyor? Burada Tanrı Enlil evlenmeden önce karısını aldatarak zorla tecavüz ediyor. Gerçi onu tanrılar meclisi yeraltı dünyasına sürerek cezalandırıyorlar. Adalet yerini bulmuş olabilirdi, eğer bu olayda hiçbir suçu olmayan Tanrıça Ninlil de bir süre sonra onun yanına, yeraltına gönderilmeseydi, hem de karısı olarak. Ve mitoloji Tanrıça Ninlil'in bir süre sonra orada Ay tanrısına gebe kaldığını söylemeseydi... Mitoloji bir tecavüzden bir Ay tanrısı doğurarak adaleti bulduğumuz hissini kursağımızda bırakmakla kalmıyor, ne yutabilir ne kusabilir bir pozisyonla bizi boğuyor. Sümerlerde, uygarlığın mimarlarında ve ne yaptıklarının bilincinde olan erkek rahipler sisteminde; kadın adına adalet aramanın boğulmayla sonuçlanacağına dair bizi uyarmak istiyor belki de, bizi boğarken…

Sakın yılmayın yolculuk devam ediyor, iz sürüyoruz ve kabusumuzun nasıl yaşatıldığını öğrenmek zorundayız.

Evet tanrıçamız Ninlil Tanrıça olduğu halde tecavüze uğramakla kalmıyor, tecavüzcüsünün karısı oluyor, ondan hamile kalıyor ve Ay Tanrısı'nı doğuruyor. Ay ki, tanrıçalarla özdeşleşmiş bir simgedir. Kadının bütün vücutsal gelişimi ile ayın hareketleri arasında benzerlikler ve etkileşimler tespit edilmiştir. Ay kadındır, kadın aydır, buna ilişkin birçok mitolojik anlatım, efsane, söylence vardır. Ama şimdi kabusumuzun kaynağı bize haykırıyor: ''Artık Ay, bir tecavüz çocuğudur ve erkektir. İsminin ve geçmişinin size ne çağrıştırdığı sizin probleminizdir. Ama Ay artık bizim çocuğumuzdur. Erkekliğin hem de tanrıların babası bir erkeğin çocuğudur. Değiştiremezsiniz çünkü tanrılar meclisinin kararıdır. Ninlil de bu çocuğun anasıdır.''

İçinize taş oturdu mu?

Ay Tanrı'yı neden bu isimle, bir tecavüzle yarattı Sümer mitolojisi? Bundan sonra o neyin simgesi olacaktı. Belki o dönemdeki başka bir olguya geçersek sorumuzun cevabına biraz daha yakınlaşabiliriz. Hukuka bakalım, tanrıların babasının tecavüzünün ve sonuçlarının nasıl toplumsal bir yasada yaşatıldığını göreceğiz. Daha doğrusu mitolojide geçen 'birçok olaydan sonra ancak yeryüzüne çıkarlar' cümlesinin ne anlama geldiğini anlayacağız. Sıkı durun:

"Hür bir adamın kızı yolda tecavüze uğrarsa; anne, babası onun sokakta olduğunu bilmemişlerse, kız onlara 'tecavüze uğradım' derse, anne, baba onu zorla erkeğe karı olarak verecekler." (2)

İşte şimdi mitoloji efsane, gerçek oldu. Yani tecavüzcü tanrı ve kurbanı tanrıça yeraltı dünyasından çıktı, bedel olarak neyi verdiler dersiniz? Peşine düştüğümüz kabusumuzu yaşayacak olan tüm insanları, kadınları, erkekleri… Tanrılar yeryüzüne, insanlar şimdiye kadar süren bir ceza olarak yeraltına: Bu yasa artık tanrıların babası olsun ya da olmasın herhangi bir erkek, tanrıça olsun ya da olmasın herhangi bir kadına tecavüz edebilecek anlamına geliyor. Üstelik onu bir ömür boyu karısı olarak garanti edebilecek. Kadınların "benim dölyolum çok ufak birleşmeyi bilemez/Dudaklarım çok küçük öpmeyi bilemez" diyerek itirazına aldırmadan… Sevgisizlik, nefret, korku, hükmetme ve teslim olma içeren bir ilişki, evlilik bağı karanlık ve soğuktur değil mi? Tıpkı bir kuyu gibi… Hey insanlar yeraltı dünyasına hoş geldiniz, tanrılarınızın özgürlüğü karşılığında sizin ebedi köleliğiniz… Tanrılar ölümsüzdür, özgürlükleri de tıpkı sizin köleliğiniz gibi…

Sakın panik atak ya da klostrofobiye yakalanmayın. Biz sadece zihinsel bir macerada yolculuktayız, burada fazla kalmayacağız, en azından şimdilik. Çünkü biz zaten bir yeraltındayız. Onun farkındalığına ulaşmaktı yola çıkarken amacımız, geçtiği maceraları tanımaktı. Biz devam edeceğiz ve emin olun ki bu kadar sade ve görünür olan yeraltını özleyeceksiniz, şimdi de içinde olduğumuz yeraltını tanıdığınızda… Ama şimdi bunun sırası değil, yolculuğa devam etmeliyiz.

Kabus 'tanrı emri'yle kutsanırsa...

Kaldığımız yerde biraz duralım. İster mitoloji ister hukuk anlatsın, biz kabusumuzun izini süreceğiz. Bu olayda sonuçta bir Ay tanrı doğuyor. Geçmişinde kadın olan, ama tecavüzden sonra erkek olan Ay'ın doğuşu neyin simgesi? Size de özgür ve bağımsız, kendi başına tanrıça yani yaratıcı olan, ama bin bir çeşit tecavüzle köleleştirilen kadın kimliğini çağrıştırıyor mu? Erkek de dahil tüm toplumun yaşam ve ölüm kararını elinde tutan tanrıçanın, erkeğin tek yanlı, zorba cinselliğinden geçirilmiş, kıyılarak yaratılmış ve elinde hiçbir şeye dair güç bulunmayan kadının köleliğini anlatan bir şeyler buluyor musunuz siz de bu hikayede? Bir eril kurnazlığın; yaratım gücünü, tecavüzle kadından nasıl hırsızladığını seziyor musunuz siz de? Sorularla devam edelim, yolculuğumuzun kalan bölümünde bu efsane kabusumuzun babası olarak, gerçek yaşamda kanun-hukuk haline gelerek hiç bıkmadan çıkacak karşımıza artık. Hatta biraz daha güçlenerek…

Eril kültürün kurumlaşmasında oldukça belirleyici olan Musevilik'e uğrayalım, Tevrat'ı açalım, işte efsanemiz karşımızda:

"Eğer bir adam kız olan nişanlanmamış bir genç kadınla yatarsa ve onları bulurlarsa, adam genç kadının babasına 50 şekel (Sümerlilerden Akadça'ya geçen bir ağırlık ölçüsü birimi) gümüş verecek ve kadın onun karısı olacak." (3)

Tek tanrılı tüm Kutsal kitaplar gibi Tevrat da Sümer mitolojisinden esinlendi. Ve diğer tek tanrılı dinler üzerinde ağır bir etkiye ulaştı. Kabusumuzun burada daha dokunulmaz, tartışılmaz güçler kazandığına dikkat ettiniz mi? O artık tanrı emriyle kutsanmış. Erken gibi gelebilir, ama yine bir soru: Siz yolculuğumuz boyunca tecavüz edene, –tanrı ya da sıradan insana– gerçek bir ceza verildiğini düşünüyor musunuz? Soruyu ve cevabınızı unutmayın, lazım olacak ve o kendiliğinden sizin içinizden doğup gelip sizi bulacak. Kabusumuzun neden direngen olduğu ya da direngen kılındığı konusunda aydınlatacak sizi.

"Sümer mitolojisinde tecavüz edenin, Tanrı Enlil yani tanrıların başı olması 'anlamlı'dır. Tecavüz edilenin de bir tanrıça olması yine aynı düzeyde 'anlamlı'dır. Sümer mitolojisi bilindiği gibi kadınların eski güçlerini yitirdiği, mukaddimelere tıkıldığı, kendi başına bağımsız tanrıça olmaktan erkek tanrının eşi tanrıça olmaya düşürüldüğü, ama gücünü toplum üzerindeki etkisini tümden kaybetmediği bir sürecin mitolojisidir."

Tecavüzcülük Tanrı Enlil'in 'tekne-si'den itibaren uygarlığın yükselen değerlerinden oldu. Yüzüne takılan bin bir maske, ideolojik takılar, çalınmış meşruiyetlere rağmen, tanrı Aylar doğurduğunu iddia etmesine rağmen, Tanrıça Ninlil'ler onu her zaman tanıdı… daha iyi kim tanıyabilirdi ki? Peki neden tecavüz bir tanrının bir tanrıçanın ırzına geçme olayı olarak tekil, istisna bir durum olarak kalmadı da Sümer hukukunda, Tevrat'ta korunarak tekrar tekrar üretildi? Kabusumuz kılınıp günümüze kadar yaşatıldı? Tanrı Enlil'i belki tarih affedebilirdi, eğer bir teknede bir anlık zaafına yenilip bir tanrıçaya tecavüz etmekle kalsaydı... Zaten yeraltı dünyasında bir süre kalıp cezasını da çekmişti diye düşünüp belki de insan vicdanının hoşgörüsü onu bağışlayabilirdi. Eğer tecavüzü, kabusumuzu üretmeye soyunmasaydı...

Neden tanrı Enlil binlerce yıl devam edecek bir geleneğe dönüştürdü, teknesindeki tecavüzü? Sümer mitolojisi ve hukuku neden böyle bir kabus yarattı? Yahudilik ya da diğer tek tanrılı dinler neden bu kabusu sürekli üretti? Doğal toplumun ne hafızasında ne anılarında, ne söylencelerinde yer almayan insanın insana bu zulmü böyle ince kutsal meşrulaştırmalara neden kavuşturuldu? Yola çıkmak, maceralı yolculukların hepsi bir soruyla başlar, ama bir soruyla bitmez. Ve yolculuk bittiğinde elinizde bazı cevaplar olsa da hala yeni doğan sorular vardır. Yolculuğu baştan kabul ettiyseniz, sorulardan sıkılmak yok, haydi biraz cesaret ve merak:

'Toplumsal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir. Tüm toplumsal inşalar zihniyet ürünüdür.''[4] Öyleyse bu gerçekliği inşa edenlerin çıkarları esastır. Bir amaç etrafında örülen bir sosyal doku mevcuttur. Dilimizde ve yaşamımızda yer alan hiçbir olgu; bu sosyal dokudan bağımsız değil ve özel bir amacı var. Bir gelişim öyküsü var. Bu yazıya konu olan kabusumuz, tecavüz gibi.

Şimdi yolculuğunu yaşadığımız bu öyküden soyutlayarak tecavüzü sağlıklı çözümleyebilir miyiz? Her kavram için olduğu gibi izini sürdüğümüz tecavüz kavramının da psikolojik temellerine inmemiz gerekir. İnşa edilmiş toplumsal gerçekliğin yeniden üretilmesinde nasıl bir rolle tasarlandıklarını bilmemiz gerekir. Her kavram gibi bunun da ne zaman ve nasıl zihniyetimize yerleştiğini sormamız gerekiyor. Çünkü hiçbir olgu zihniyette oluşmadan, kurgusu gelişmeden yaşamda karşılığını bulmuyor. Tecavüz de böyle. Ve tecavüz kelime olarak toplumsal bir faaliyetten kopuk değil. Toplumsal şiddetin üretilmeye başlandığı başlangıçlardan kopuk değil. Ve bu şiddetin Sümerli Tanrı Enlil'in kurnazlığını ve hilekarlığını sürdürecek mekanizmalara kavuşturulduğunu sürekli göz önünde bulundurmalıyız. Böylelikle efsanemizdeki Tanrı Enlil, Tanrıça Ninlil, tekne ve tecavüz çocuğu Tanrı Ay öğelerinin özünden hiçbir şey kaybetmeden katlanarak nasıl günümüze kadar yaşatıldıklarını göreceğiz. İzini sürmede günümüze yakınlaştıkça zorlanmayacağız çünkü onlarla kaynağında tanıştık, artık aşikarız. Aşikar olan bir şey daha var ki; gerçekleşen bu sembollerin yeniden sürekli üretilip farklı makyajlamalarla bize sunulduklarıdır. Tanrı Enlil işin başlangıcında da her ne kadar bir birey gibi görünse de artık kadın karşısında iktidarını sağlamlaştıran eril bir iktidar gücünün temsilidir. Yani tarih ilerledikçe köleci imparatorluklardır, devlettir, din kurumlaştıkça kiliselerdir, din adına oluşturulan iktidar bağlantılı kurumlardır, feodal sistemde ağalardır, beylerdir, kapitalizmde tekellerdir, medya kuruluşlarıdır, her çağda ordudur. Daha da çoğaltabiliriz. Tanrıça Ninlil, halklardır, onların her türlü üretimidir, emeğidir, tüm kadınlardır –kraliçe ve imparatoriçeler, hanımlar ve sultanlar da dahil– çocuklardır, toplumsallığın ürettiği tüm değerlerdir, doğanın kendisidir. Teknemiz ise savaşın geliştirildiği topraklardır, ailenin yaşadığı evlerdir, musakattimler ve tüm özel, genel evlerdir, bir karanlık sokaktır, bir gecenin ıssızlığıdır, hatta Hektor'un kız kardeşine karşı gerçekleştirilen tecavüzde olduğu gibi bir kutsal tanrıça mabedidir, bir boş ve kimsesiz tarladır, kocanın yatağıdır, ensestlerde olduğu gibi bir baba ocağı, amca kucağıdır. Tecavüzün teknesi geniştir. Tecavüz çocuğu Tanrı Ay, toplumların ve kadınların yeni kimliği köleliktir, 'karılık'tır. Aslında işin özünde belki de önemli olan asıl öğe tecavüz sonunda doğan çocuktur, simgelediği kimliktir. Bu, uygarlıkların kurumlaşan temel bir özelliğini de ifade etmektedir:

"Uygarlık toplumlarında kurumlaşan bir özelliğe çok dikkat çekmek gerekir. Toplumun iktidara yatkınlık hali de diyebiliriz bu gerçekliğe. Bir nevi kadının karılaşma geleneği üzerinde yeniden yaratılması gibi. İktidar da toplumu kadının karılaştırılması gibi hazırlamadan varlığından emin olamaz. Karılık, en eski kölelik olarak, ana kadının tüm kültüyle birlikte, güçlü adam ve maiyetindekilerce uzun ve kapsamlı mücadeleler sonunda yenilgiye uğratılıp cinsiyetçi toplumun egemen kılınmasıyla kurumlaşmıştır. Bu oluşumun toplum üzerinde iki türlü yıkıcı etkisi olmuştur:

Birincisi, toplumu köleliğe açması;

İkincisi, tüm köleliklerin karılaştırılma temelinde yürütülmesi...

Karılaşma sanıldığı gibi salt bir cinsiyetçi obje değildir. Biyolojik bir özelliği çağrıştırmıyor. Karılaşma özde sosyal bir özelliktir. Kölelik, boyun eğme, hakareti sindirme, ağlama, yalancılığa alışma, iddiasızlık, kendini sunma vb gibi özgürlük ahlakının reddetme durumunda olduğu tüm tutum ve davranışlar karılık mesleğinden sayılır. Bu yönüyle düşürülmüş toplumsal zemindir. Köleliğin asli zeminidir. En eski ve tüm köleliklerin, ahlaksızlıkların üzerinde işlevselleştiği kurumsal zemindir. İşte uygarlık toplumu bu zeminin tüm toplumsal kategorilere yansıtılmasıyla da alakalıdır. Toplumun bir bütün olarak karılaştırılması, sistemin yürümesi için gereklidir. İktidar erkeklikle özdeştir. O zaman toplumun karılaştırılması kaçınılmazdır. Çünkü iktidar özgürlük ve eşitlik ilkesini tanımaz. Aksi halde var olamaz. İktidarla cinsiyetçi toplum arasındaki benzerlik özseldir. Cinsellik ve iktidar uygar toplumda toplumsal bir hastalıktır. Hem de kanser gibi. Birbirleri olmaksızın edemedikleri gibi birbirlerini çoğaltırlar: Tıpkı kanser hücrelerinin çoğalması gibi. Şuraya gelmek istiyorum: Uygar toplumlarda iktidar zemini binlerce yıldır özenle ve bir karılaşma misali hazırlanmıştır. Uygarlık geleneği kadını 'erkeğin tarlası' olarak yargılar. Toplumda da benzer gelenek geçerlidir. Erkek iktidara kendini bir kadın gibi sunmalıdır. İsyan eden, sunmayı reddeden, savaşlarla hazır hale getirilmeye çalışılır.'' [5]

İktidarı cinsel bir saldırıyla mühürleme...

Hazır hale getirme savaşlarının en etkili olanlarından birisi de tecavüzdür. Yukarıdaki alıntıyı okuduğunuzda sizin de aklınıza biraz uzak zamanlara ait yaygın bir uygulama gelmiyor mu? Osmanlılar bir halkın topraklarını işgalle ele geçirmekle yetinmez, o ülkelerin prenslerine o halkın iradesini, geleceklerini ele geçirdiklerinin sembolü olarak tecavüz ederlerdi. Bu Osmanlıların başlattığı bir uygulama olmayabilir, kendisinden önce yaratılmış imparatorluk kültürünün mirasını da sürdürüyor olabilir. Bizim için, kabusumuzun izini sürerken uğradığımız çarpıcı bir örnek. O halkın prensesleri de dahil zaten tüm güzel kadınları da savaş ganimeti olarak padişah başta olmak üzere devlet görevlilerinin haremine giderlerdi. Kadınlara tecavüz etmenin, el koymanın, hareme almanın iktidarı tatmin etmediği bu örnekte açıktır. Neden bir ülkeyi, halkı ele geçiren bir padişah, bir ordu bununla tatmin olmaz. İktidarını cinsel bir saldırıyla mühürleme ihtiyacı duyar? Gelecek tehlikeyi erkeklikten beklediği için onu iğdiş etmeyi bir tedbir olarak mı görür? Erkekliğini farklı bir erkekliği, sadece askeri alanda değil aynı zamanda cinsel alanda da yenilgiye uğratmadan zafer kazanmış saymıyor mu kendisini? Kabusumuzun ne kadar değişik biçimlere bürünüp yola devam ettiğini; bu sorularımızla birlikte ilerleyerek görelim mi? Örneğin bu Osmanlı geleneğinin kurbanı olan prenslerden birinin ülkesine ve daha yakın bir zamana ilerleyelim mi?

Yugoslavya'da iç savaş. Sırplar ve Bosnalılar. İsterseniz Ayşe Kulin'in Sevdalinka romanından okuyalım isterseniz soğuk ruhsuz istatistiklerden: 1990'lar boyunca 20.000'den fazla Müslüman kadın Bosna'daki etnik temizlik kampanyasının parçası olarak tecavüze uğradı. Tecavüzcüler kim? Yukarıdaki uğrak yerimizde bıraktığımız, tecavüze uğramış bir Sırp prensinin torunları, tecavüze uğrayanlar kim? Aynı prensin torunları desem? Geçmişin tecavüz mağdurları bugünün tecavüzcüleri! Sırp ordusu! Aynı zamanda bu mağdurların bir kısmı, Bosnalılar, geçmişte Osmanlılar karşısında yeterince direnmeyip Müslümanlığı seçtikleri için ertelenmiş bir intikamın yeniden kurbanları, yeniden tecavüze uğramaktan kurtulamayanları…

Sürekli yeni kalıplarla ve farklı çıkış noktalarıyla kendini direngen kılan kabusumuzun, yıkılmış bir şehrin harabeleri altında kalan, vajinası yüzlerce erkeğin tecavüzünden parçalanmış halde yatan bir Bosnalı kadının soğuk bedeni üzerinden göz kırptığını görüyor musunuz siz de? Üstelik tecavüzü savaş suçları kapsamına alan çağımızın hukukunun acizliğine nanik yaptığını da görüyor musunuz? Eşitlik, özgürlük, kardeşlik kavramlarının bir zamanlar bu topraklarda uğruna onca insanın bedel olarak döktükleri kanın rengine büründüklerini izliyor musunuz? Neden? Çünkü; bir zamanın tecavüz edilenini tecavüz edene dönüştüren toplumsal cinsiyetçi ideolojinin iktidarcı zihniyetle kol kola girip savaş mağduru binlerce Bosnalı kadını kabusumuzun asli kıtalarından olan Avrupa'nın fuhuş pazarına doğru sürülüyorlar. İktidarcı tecavüzcü zihniyetin devlet kurumlaşması savaşla kadınlara tecavüz ederek onları binlerce erkeğin tecavüzüne açık hale getirdi. Yani iktidarcı zihniyetin başka bir kurumuna, kapitalist sermayedarlara devretti. Para getirdikleri sürece sınırsız tecavüze uğrasınlar diye... Kabusumuzu direngen kılıp yeni değerlere, yeni topraklara, kadınlara yeniden sahip olabilsinler diye...

"İnşa edilmiş toplumsal gerçekliğin yeniden üretilmesinde nasıl bir rolle tasarlandıklarını bilmemiz gerekir. Her kavram gibi bunun da ne zaman ve nasıl zihniyetimize yerleştiğini sormamız gerekiyor. Çünkü hiçbir olgu zihniyette oluşmadan, kurgusu gelişmeden yaşamda karşılığını bulmuyor. Tecavüz de böyle. Ve tecavüz kelime olarak toplumsal bir faaliyetten kopuk değil."

Tecavüzcü devlet tecavüzcü erkekler doğurmak zorundadır

Tecavüz, sadece bedensel saldırıya indirgenecek bir olay değil desek de iktidarcı zihniyetin beden politikasından kopuk ele alınamaz. Ancak yine de asıl tecavüz; tecavüzcü açısından öncelikle ve derinlikli zihniyette yaşanıyor. Bir insan zihniyet şekillenmesinde; kendi insanlığına tecavüz etmeden, kendi insanlığını aşağılamadan başkasına tecavüz edemez. Toplumsal ve bireysel olarak da ele alınsa, tecavüzü yeniden ve sürekli inşa eden iktidarcı güçler açısından da ele alınsa hastalıklı olan ve öncelikli tedavi edilmesi gereken zihinsel ve psikolojik olarak tecavüz edendir. O tedavi edilmedikçe tecavüz kültürü hep yeniden üretilecektir. Buradan baktığımızda kabusumuz tecavüz kavramının ilk kurbanı ve üzerinde zafer kazandığı beden ve ruh tecavüzcü zihniyete sahip olanlardır. İlk sızdığı, ele geçirdiği tecavüzcü kıldığı birey ya da güçlerdir. Elinde sınırsız askeri güç bulunduran bir devletin işgal ettiği topraklardaki insanları kendi malı olarak görüp savaşta yendiği halkın iradesini bir de prensesine tecavüz ederek yenmek istemesi; kadınları ve onlar şahsında bir toplumu karılaştırmak istemesiyle; kadınları, kadınlığı şeytan karşısında yenilmiş dolayısıyla suçlu gördüğü için sürekli erkek karşısında potansiyel mağlup görüp tecavüz etmeyi kendine hak gören bir erkeğin birbirinden farkı yoktur. Aynı hastalıklı, iktidarcı zihniyet fabrikasının ürünüdür. Birisi daha geniş çapta diğeri daha küçük çapta. Tecavüzcü devlet tecavüzcü erkekler doğurmak zorundadır. Tecavüzcü devlet tecavüzü günlük olarak üreten ve süreklileştiren bir kültürü yaratmak zorundadır, karakteri gereği. İşgal edilen topraklar, kaybedilen ya da kaybettirilen çocukluk dünyaları, büyük bir vahşetle her an katledilen doğal güzellikler ve zenginlikler, farklı diller ve kültürler; hepsi tecavüz kültürünün kurbanlarıdır. Zihinlerimize günlük olarak yapılan modernist bombardıman sistemsel bir tecavüz uygulamasıdır. Sistemsel politikalarıyla; halkı yoksulluğun, eğitimsizliğin, örgütsüzlüğün cenderesine alıp sonra 'bu aptallar sürüsü her şeyi hak ediyor' diyen kapitalist ideoloji baştan ayağa tecavüzcüdür. El attığı her toplum bu ideolojinin mağdurları, kurbanlarıdır. Tecavüz vakalarının çok büyük bir çoğunluğunda olduğu gibi, kurban konumundaki kadın için 'tecavüzü hak etmiştir, ya da davetiye çıkarmıştır' yaklaşımlarıyla bu ideolojinin bağı çok açıktır. Kendilerini uygarlık olarak tanımlayan tüm hegemonyacı, yayılmacı güçlerin; kendi sistemlerine girmeyenleri 'barbar' ilan edip onlara her türlü saldırıyı hak etmiş gördükleri gibi, eril ideolojinin uygulayıcıları olarak tecavüzcüler de kendisine teslim olan olmayan tüm kadınları potansiyel olarak tecavüz edilmeyi hak eden kesimler olarak değerlendirirler. Hele bu kesimler 'güçlüler' karşısında direnenlerse, baş eğmeyenlerse tecavüzün hak edilmişliğine iktidarın üretildiği ellerde sarsılmaz meşruiyetler kazandırılır. Tarihte bunun örnekleri sayısızca var. İşgal edilen toprakların prensleri, tüm kızları ve kadınları, çocukları, bir anlamda direndikleri için cezalandırılırcasına tecavüzü yaşarlar. Yakın dönemde yaşanan savaşlarda da bir halkın onuruyla, namusuyla özdeşleştirilen kadınlar bu onuru yıkmak isteyenlerin eril saldırıları altında tecavüze uğrarlar. Tecavüz bir savaş suçu sayılsa da durdurulabilmiş değil. Kocasına direnen kadın direndiği için ya da tanrının yeryüzündeki temsilcisi gibi her evde bir tane var olan tanrıya, krala itaat etmediği için, tecavüze

uğrar. Bunların büyük bir çoğunluğu; uğradıkları tecavüzü dile getirdiklerinde daha büyük tecavüzlere (ruhsal tecavüz, toplumun gözünden düşürme vb) maruz kalacakları korkusuyla büyütülmüş kadınlar tarafından gizlenir. Çünkü birçok din 'önce Allah, sonra kocan!' inancını kutsal bir gelenek olarak inşa etmiştir.

Efsanemiz sadece Yahudiliği değil tüm dinleri etkileyecek bir güce sahiptir. Kabusumuzun izlerini, tüm bu yorumlarımızda sürebildiniz mi? Yaşanan bir tarihten soyutlamalarla dile getirsek de üzerinde olduğumuz hala onun izleridir. Bize bu yorumları yaptıran da, bu kalemi harekete geçirip bu kabus karşısında farkındalık yaratma çabasına ortak olmak isteyen yürek ve ruhun da isyanı bu, bilinçli direngen kılınan kabusadır. Şimdi bu kabusun izlerinin kör gözün bile sürebileceği kadar belirginleştiği günümüze gelelim biraz da. Fakat uğradığımızda boğulur gibi olduğumuz efsaneyi, efsanede geçen yeraltı dünyasını hatırınızdan çıkarmadan devam edelim yolculuğa.

Kabusun izleri değil kendisi orta yerde duruyor. Baktığınız her yerde görebileceğiniz, kulak kabarttığınız her hikayede dinleyebileceğiniz, duyarlı kıldığınız her ruh ve yürekle sezebileceğiniz kadar açıkta ve ortalıkta. Görmek için şimdi ihtiyacımız olan şey gönül gözümüz. Tablo simsiyah olsa da bize pırıl pırıl parlayan bir gönül gözü lazım. Bu varsa ya da aydınlanmış bir bilinçle bunu yaratabiliyorsak; kabusumuzun tarihi kaynağından bugüne kadar ki yolculuğunu hep aklımızda tutacağız. Karşısında büyük bir öfke ve isyan yaşayarak ve giderek tecavüz kültürünü aşmada mücadele felsefemizi yaratarak. Şimdi gönül gözüyle çıkalım yola, ister soğuk istatistikler anlatsın, ister canlı öyküler konuşsun… Şaşmayacağız. Zihin bulanıklığı yaşamayacağız. Hazır mısınız?

Tecavüz teslim almanın giriş kapısıdır

Soğuk istatistiklerden bazıları; Ruanda'da, 1994 soykırımında en az 250.000 kadına tecavüz edildi. 1990'lar boyunca 20.000'den fazla Müslüman kadın Bosna'daki etnik temizlik kampanyasının parçası olarak tecavüze uğradı. Ve 2003 kadar yakın bir tarihte BM, Demokratik Kongo Cumhuriyetindeki savaş boyunca binlerce kadın ve kız çocuğunun tecavüze uğradığını açıkladı.

Yine Kürdistan'da böyle bir istatistik henüz yok, ama çok sayıda kadının savaş sürecinde tecavüze uğradığı kesin. Bir örnek de bunu çok çarpıcı anlatıyor: Yıl 1993, yer Kürdistan Mardin, Ş.E. gözaltında tutukluyken 405 askerin tecavüzüne uğradı.

Değişik ülkeler ve kabusumuz tecavüz! Nasıl bir tablo çıkıyor;

İran: Bakirelerin Allah katında cennete gideceği islami bir inanıştır. Allaha inanan müminlerin hepsinin Allah'ın bu takdirini kabul etmesi gerekir, Müslüman olmanın gereği olarak. Ama erkek müminlerin ya da erkek müminler eliyle inşa edilen erkek sistemlerin buna tahammülü olmadığı açık. Belki de bu bakirelerin bir gün cennette onları bekleyen hurilerden biri olmasını istemezler. Yoksa Allah adına kurulduğunu iddia eden İran İslam Cumhuriyeti'nde, askerlere öldürmeden önce bakire kadınların ırzına geçme emri, kuralı neden verilir? 'Düşmanımın cennette huriye dönüşmesini istemiyorum' diyebilir aynı zihniyet, Allah katında günahkar olmayı kabul ederek. Öyle ya o genç kızın ne için öldürülürse öldürülsün kendi katına çıkmadan önce, kendisi adına devlet kurmuş bir zihniyetin askeri tarafından tecavüz edilmeden önce bakire olduğunu 'rahman ve rahim' olan Allah bilir. Bu Allah'a inanan mümin neden bilmez? Bilmemesi mümkün mü? O zaman neden Allah'ı kandırabileceğine inanarak bakireliğe tecavüzle son vermeyi çok ciddi bir devlet görevi gibi yerine getirir? Onun gözünde bu da kaderinde olduğu için mi? Allah son anda böyle bir sürpriz yaparak asıl alın yazısını mı tamamlar? Yoksa o mümin nasıl ki tecavüz ettiği kadının hak ettiğine şartlanmış bir zihinle yapıyorsa görevini, aynı zihinle Allah'ı da bunu kabul eden ve hoş gören bir yere mi oturtuyor kafasında? Aynı İslam Cumhuriyeti'nde tecavüze uğrayan kadınlar; haklarını aramaya çalışırken zina suçundan hüküm giyme riskiyle karşı karşıya kalıyorlar. Tecavüze uğrayan kadınlar, tecavüze uğradıklarını kanıtlayamamaları halinde cezalandırılıyorlar. Şiddete karşı kendini savunan kadınlar ölüm cezasına çarptırılıyorlar.

Müslümanlık adına iddialı başka bir ülkedeyiz, Pakistan'da. Zaman 2002. Tecavüz mağdurunun adı, Mukhataran Mai. 32 yaşında, köy öğretmeni kardeşi üst kasttan bir kadınla ilişki kurduğu için fatura O'na çıktı. Pakistan'da töre kuralları nedeniyle köy meclisi ona toplu tecavüz kararı aldı. Mai'nin çığlıkları üzerine köyün sokaklarına çıkan 500 kişinin gözleri önünde altı erkeğin tecavüzüne uğradı. Çaresiz babası kızının yardım çağrısını duymasına rağmen müdahale edemedi. Altı sanık cezaevinde olsa da, dünyanın her yerinden Mai'ye maddi ve manevi destek gelse de, Pakistanlı kadınların sembolü olsa da, çok sayıda evlenme teklifi alsa da ve bundan sonraki yaşamını kadın haklarının korunması mücadelesine adayacağı iddiasında olsa da ruhundaki ve yüreğindeki yaralar iyileşecek mi? Erkek aklının yarattığı geleneklerin ona altı erkek tarafından hem de hiçbir suçu olmadığı halde tecavüz etmesini meşrulaştırmasını kabul edecek mi? Ve başka bir erkeğin suçu için kendisinin cezalandırılmasının Allah katında hoş görüldüğüne mi inanacak? Yarın Pakistan bir ülkeyle savaşa girse ve o ülkenin askerleri Mai'nin yaşadığı köyü işgal edip ona aynı uygulamayı yapsalardı, bu altı erkeğin gözünde onlar ırz düşmanı olacaklardı, Mai kurban olacaktı. Ve ulusal onurlarının aşağılandığını düşüneceklerdi. Ama şimdi onlar törelerin uygulayıcıları ve Mai ise geleneklere boyun eğmek zorunda olan bir Pakistanlı kadın. Onur, ise çok uzakta…

Irak'ta müdahale öncesi ve sonrası kadınlara yönelik gerçekleştirilen tecavüz vakalarına ilişkin çok net bir istatistik çıkarmak zordur. Ancak çok fazla sayıda kadının buna maruz kaldığı açıktır. Bu olayların deşifre edilmesinin engellenmesi de tecavüzün farklı bir biçimi olarak yaşanmaktadır. ABD'nin Irak'a müdahalesinden sonra BM askerlerinin ve müdahale güçlerinin denetiminde bu ülkede geliştirilen fuhuş ve kültürel tecavüz de kadına yönelik en büyük tecavüzler olarak yaşanıyor.

Türkiye'nin tecavüz konusundaki sicili birçok ülkeyi geride bırakacak kadar kötüdür. Osmanlıların ele geçirdikleri ülkelerin prenseslerine tecavüz ettiğini hatırlarsak bu tecavüz kültürünün köklerinin derinlerde olduğu anlaşılır. Türkiye Cumhuriyeti böyle bir kültürü temeline alarak kurulmuş bir cumhuriyettir. Tecavüz teslim olmayanı uçaklarla bombalayarak, hamile kadınların karnını deşerek ya da bire bir erkek ya da kadının cinsel kimliğine, bedenine saldırarak gerçekleştirilebilir. Böyle bir inanç, zihniyet üzerinde şekillenen, yani dize getirmenin bir yöntemi olarak tecavüzü kullanan bir devlet kültürü. Bu kültürün bugün ulaştığı düzey; Kürt halkını teslim almak için, kendisine emanet edilen devlet yatılı okullarındaki çocuklara tecavüz etmeye, onları fuhuşta kullanmaya kadar vardı. Siirt yatılı okullarında yaşanan skandal bunun en çarpıcı örneğidir.

İktidarın doğası daha fazla kölelik ister, daha fazla kölelik daha fazla boyun eğme, daha fazla oyun eğdirme daha fazla tecavüz etme. Tecavüz irade kırılmasına süreklilik kazandırmadır. Ulusal direnişlerin yaşandığı tüm coğrafyalarda askeri güç ve devletin tüm organları karşılarında direnç gösteren halkları teslim almada en fazla o halkların kadınlarına karşı geliştirdikleri tecavüzü kullanırlar, bir silah olarak. Burada kendilerini gayet meşru görürler, çünkü tıpkı tecavüze uğraya kadın karşısındaki felsefeleri işler: İstediğimi 'gönüllü' verirsen tecavüze gerek kalmaz, direnmezsen tecavüz olmaz' bu derin bir kendi erkekliğini yeniden yeniden kurmayla ve bunun karşısındaki 'kadınlığı' teslim almayla bağıyla açıklanabilir. Bu bile göstermektedir ki tüm kölelikler kadın üzerinde geliştirilen ve kurumlaştırılan kölelikle beslenir. Bu yüzden tecavüz köleliği üreten bir olgu olarak eril iktidar asla kolay terk etmeyeceği, bilinçli ürettiği bir gelenektir, kültürdür. O olmadan kölelik üretilemez. O olmadan iktidar kendisini iktidar gibi hissetmez. O olmazsa egemenlik kendisini yenilenmiş, güçlenmiş sayamaz. Kendi erkekliğini başta kendisine olmak üzere herkese özelikle topluma sürekli ispatlama ihtiyacından da gelir. Herkese gücün, hükmedenin kim olduğunu göstereceğim, sana gücün kimde olduğunu göstereceğim diyerek eşini sadık, itaatkar bir karıya dönüştürmek isteyen kocayla bir fark görüyor musunuz? Cinsellik erkeğin erkekliğini kurmak için ona bırakılan bir alan olarak işliyor. Sistem nasıl medya, sanat, spor, kültür, ideolojilerle, propagandalarıyla, endüstrileşmiş seksle her an her gün zihnimize tecavüz ederek kendi gücünü kurumlaştırıyorsa erkek-koca da bunu tüm yönleriyle ona evlilik bağı ile bağlanmış kadına uyguluyor. Onun bundan vazgeçmesi demek devletin ona verdiği sus payından, büyük sömürüyü parçalara ayırıp gizleme misyonundan vazgeçmesidir. Erkek bunu yaptığı zaman kendisi tecavüz edilen konuma gelir. Bugün Kürtlere karşı özellikle İran ve Türkiye de yürütülen ajanlaştırma politikalarında kendi halkına karşı ajanlaştırılan gençlere kadın-erkek fark etmez ilk gerçekleştirilen uygulama tecavüzdür. Tecavüz teslim almanın giriş kapısıdır. Sınırsız ve koşulsuz kendinden vazgeçme sürecinin başlangıcıdır. Kişiliği, kimliği, onuru vurmanın ve parçalamanın anahtarıdır. Devlet binlerce yıldır bu silahı nasıl, kime karşı, nerede kullanacağı konusunda uzmanlaşmıştır. Etkisini iyi bildiği bir silahtır. Ve bu yüzden de bu silahı inceltebilir, özel alan adıyla gizleyebilir, çok az tecavüzcüyü ele geçerse göstermelik yargılayabilir. Ama tecavüz kültürünü sürekli üreten aile, fuhuş, porno, militarizmden asla vazgeçmez. Bu ancak karşısında bu hastalıklı kültürden daha direngen bir direnişle karşılaştığında mümkün olur.

Tecavüzcüsüyle evlendirilmek...

Biraz da söylenceyi gerçeğe dönüştüren Sümer hukukunun doğurduğu yasalara uğrayalım; 12 Latin Amerika ülkesinde, tecavüz sanıkları, eğer mağdura evlenme teklif eder ve onlar da kabul ederse, beraat ediyorlar. Kosta Rika'da ise, mağdur evlenme teklifini kabul etmezse bile sanık aklanıyor. Türkiye'de de birçok Ortadoğu ülkesinde de tecavüzcüsüyle evlenme 'çözümü' kadınlara aynı biçimde dayatılır. Tecavüze uğrayan kadını buna zorlamak sadece tecavüzcüyü hapis cezasından kurtarmakla ödüllendirmez. O'na; kurbanına bir ömür boyu tecavüz etmesinde evlilik kurumunun meşruluğunu kazandırarak yardımcı olur. Böylece tecavüze uğrayan kadın hayatını alt üst eden bir kerelik bir saldırganlıkla değil, çaresizliği, evlilik kutsallığı kurumsallaştırılarak ve süreklileştirilerek cezalandırılmış olur. Yani bu evlilik sınırsız saldırganlıkla sınırsız çaresizlik arasında yapılan bir evlilik olur. Bu evliliklerden dünyaya gelen çocuklara da nasıl bir isim verilir, siz düşünün. Ancak biz şimdilik bunu çözümlemekle dokunabiliyoruz, dünyanın birçok yerinde binlerce kadın, bunu aşılması imkansız bir alın yazısı olarak yaşıyorlar. Ve ataerkil sistem tecavüzü, tecavüz felsefesini ve kültürünü sürekli, sistemsel ürettikçe, tecavüz de sistemi yeniden yeniden ürettikçe bu alın yazısı kolay silinmeyecek. Bu nedenle dünyanın her yerindeki kadınlar olarak yaşam direncimizden ve umudumuzdan vazgeçmeden yine mücadele etmek durumundayız.

Kadına bedenine yöneltilen diğer bir tecavüz biçimi kadın sünneti. Kadının ergenlik çağına girmesinden önce, "üreme organlarının bir kısmının ya da hemen hemen hepsinin kesilmesi" anlamına geliyor. Uygulamanın gerekçesi, kadının iffeti ve kocasına sadakatini güvence altına almak. Uzmanlar, kadın sünnetinin "normal bedensel işlevleri sınırladığını, kadınları cinsel zevkten tamamıyla yoksun bıraktığını, korkunç yara izlerine neden olduğunu, ciddi enfeksiyonlara ve uzun dönem sağlık sorunlarına yol açtığını" belirtiyor. 130 milyon kadın bir dereceye kadar bu geleneğe tabi tutulurken, bu geleneğin en çok uygulandığı ülkeler ve oranları şöyle: Benin (% 50), Burkina Faso (% 70), Mısır (% 97), Etiyopya (% 90), Eritre (% 90), Gambia (% 60-90), Kenya (% 50), Mali (% 90-94), Sierra Leone (% 80-90), Somali (% 98), Sudan (% 89).

ABD'de her 6 dakikada bir kadın tecavüze uğruyor. ABD ve Avrupa'nın fuhuş sektörüyle, ürettikleri silahlarla dünyanın bütün kadınlarına, halklarına ve doğasına karşı gerçekleştirdikleri küresel tecavüz...

Fuhuş sektöründe çalıştırılmak üzere satılan kadın ve çocukların uğradığı tecavüzler…

Ev içinde kadına koca tarafından gerçekleştirilen ve hiçbir zaman tam bir istatistiği çıkarılamayacak olan evlilik içi tecavüzler...

Basına, istatistiklere, devletin yargı sistemine, topluma yansımayan tecavüzler, yansıtamadan öldürülen tecavüz kurbanları…

Sorunumuz var olan tüm argümanları istatistiksel ifade etmek olmadığı için burada biraz soluklanalım.

Bu istatistiklere bakarken, sınıflı toplumun gelişiminden bugüne kadar kadına kaybetmenin bir kader gibi belirlendiğini düşünüyor insan. Belki de böyle düşünmemiz ve hissetmemiz bizi kafese kapatanların özellikle amaçladığı bir şey. Kurnaz Tanrı Enki'den itibaren kadının alnına yazılan uygarlık, kadın için ne anlama geliyor?

''Uygarlık tarihi, kadının kaybedişi ve kayboluşu tarihidir aynı zamanda. Bu tarih tanrı ve kullarıyla, hükümdar ve tebaalarıyla, ekonomi, bilim ve sanatıyla erkek egemen kişiliğin pekiştiği tarihtir. Dolayısıyla kadının kaybedişi ve kayboluşu, toplum adına büyük düşüş ve kaybediştir. Cinsiyetçi toplum, bu düşüşün ve kaybedişin sonucudur. Cinsiyetçi erkek, kadın üzerinde sosyal hakimiyetini inşa ettiğinde o kadar iştahlıdır ki doğal her türlü teması bir egemenlik gösterisi haline getirir. Cinsel ilişki gibi biyolojik bir olguya sürekli iktidar ilişkisi yüklenmiştir. Kadın üzerinde zafer havasıyla cinsel temas kurduğunu hiç unutmaz. Bu yönlü çok güçlü bir alışkanlık oluşturmuştur. Bir sürü deyim icat etmiştir: "Becerdim", "İşini bitirdim", 'kancık', "karnında sıpayı, sırtında sopayı eksik etme!", 'fahişe, orospu', 'kız gibi oğlan', "kızını serbest bırakırsan, ya davulcuya ya zurnacıya kaçar", 'başını hemen bağlamak' gibi benzer sayısız öykü, darbımesel anlatılır. Cinsellikle iktidar ilişkisinin toplum içinde nasıl etkili olduğu çok açıktır. Günümüzde bile her erkeğin, kadın üzerinde 'öldürme hakkı' dahil, sayısız hak sahibi kılındığı sosyolojik bir gerçektir. Bu 'haklar' her gün uygulanırlar. ''İlişkiler ezici çoğunlukla taciz ve tecavüz karakterindedir.'' (6)

Evet, ezici çoğunlukta taciz ve tecavüz olan ilişkileri olduğu gibi kabul etmeye devam mı edeceğiz, kader diye? Yoksa bu kabusa karşı mücadeleye mi odaklanacağız? Yıllardır dünyanın değişik yerlerinde tecavüze karşı önemli bir mücadele süreci yaşandı, yaşanıyor. Bu bizim çıktığımız yolculuğun başka bir aşaması olarak farklı bir yazının konusu olsun.

Şu ana kadar ki yolculuktan umarım pişman olmadınız. Size daha iç açıcı bir konuda yolculuk yaptırmak isterdim. Ancak sadece içimizi değil hayatımızı, umutlarımızı ve hayallerimizi karartan bir kabusa dair küçük de olsa bir aydınlanma yaratmaktı bu yolculuğun amacı. Aydınlığa ulaşmanız için bazen karanlığın derin koyuluklarına cesurca bakmanız gerekir. İçiniz kararmadan, yüreğinizin beyninizin aydınlanması için 'aydınlık bu karanlıktan sonra gelecek' umudunu yaşamanız ve yaşatmanız gerekir. Daha aydınlık bir yolculukta çözüm yollarımızı paylaşmak umuduyla…

1- Samuel Noah Kramer, "Tarih Sümer'de Başlar" s.70-72

2- The Ancient Near East, Supplementary Texts and pictures Relating to old Testament, Editted by James B. Pritchard, Princton, 1969, s.89, 90

3- Tevrat-Tesniye, 22:28, 29

4- Abdullah Öcalan, "Kapiatalist modernitenin aşılma sorunları ve demokratikleşme" *sayfa 11*

5- Abdullah Öcalan, "Kapitalist modernitenin aşılma sorunları ve demokratikleşme, üçüncü bölüm: kentin uygar toplumu -maskeli tanrılar ve örtük krallar çağı, Abdullah Öcalan, 2-Uygar Toplumu Doğru Yorumlamak

6- Abdullah Öcalan, "Özgürlük sosyolojisi, toplumsal cinsiyetçilik, aile, kadın ve nüfus sorunu" *sayfa 107*

"Tecavüz köleliği üreten bir olgu olarak eril iktidar asla kolay terk etmeyeceği, bilinçli ürettiği bir gelenektir, kültürdür. O olmadan kölelik üretilemez. O olmadan iktidar kendisini iktidar gibi hissetmez. O olmazsa egemenlik kendisini yenilenmiş, güçlenmiş sayamaz. Kendi erkekliğini başta kendisine olmak üzere herkese özelikle topluma sürekli ispatlama ihtiyacından da gelir."

Uluslararası komplo ve PKK direnişi-II-

İki bin yılının ocak ayında, Türkiye hükümetinin verdiği idamı erteleme kararı temelinde, yeni bir sürecin geliştiği herkes tarafından biliniyor. O süreçte DSP-ANAP-MHP koalisyon hükümeti görevdeydi. Komplodan hemen sonra, Nisan 1999'da yapılan seçimlerde, böyle bir koalisyon hükümeti ortaya çıkmıştı. Hükümeti oluşturan partiler esas olarak da komplodan yararlanmışlardı. 15 Şubat komplosunun gerçekleştiği süreçte, Ecevit başbakan olduğu için seçimlerde birinci parti oldu. PKK'ye karşı milliyetçi söylemler öne çıkartarak, seçim propagandası yaptığı, bu noktada komplodan yararlandığı için MHP, büyük oy patlaması yaptı. Birçok gerici, faşist çevre, MHP'ye oy verdi. Önderliği idam etsinler diye oy verdiler. Yoksa MHP, başka nedenle oy almadı. Önderliğin idamını gerçekleştirecek parti olarak, bunun propagandasını yaparak oy aldı. Sonuçta ANAP'ın da katılımıyla sosyal demokrat liberal milliyetçi koalisyon kurulmuş oldu. Üç temel ideolojik akımı temsil eden bir hükümet oluştu. Bu hükümet, 1999 sürecini yönetti. Türkiye'nin dışarıyla ilişkilerini geliştirdi. Sonuçta bu hükümet, kararı verdi. Fakat kararı, devlet aldı. Hükümet karar almadan önce, uzun tartışmalar yaptılar. Tartışmaya katılması gereken bütün kurumları kattılar. MİT defalarca idam konusunda, hükümete ve diğer kurumlara brifing verdi. Bu hususun derin, uzun muhasebesini yaptılar. Bunların sonucunda idamın ertelenmesine, idam kararının meclise götürülmemesine karar verdiler. Çünkü idamı kendileri açısından daha zararlı, tehlikeli buldular. İdam edilmezse, idam kararına dayanarak geliştirilecek mücadeleyle, İmralı sistemiyle PKK'yi tasfiye etme noktasında daha iyi sonuç alacaklarını düşündüler, hesap ettiler.

İmralı'daki sistemle, ağır bir fiziki, psikolojik işkence sistemi oluşturulmuştu. Bu işkence sisteminin, dünyada eşi yoktur. Bir deniz ortasında iyi korunan, tecrit edilmiş, uzun süreli bir tutuklama, cezaevi olmamıştır. Hiç kimse bu kadar dayanmadı. Böyle sistemleri tarihin bazı dönemlerinde de oluşturdular, ama hiç kimse bu kadar dayanmadı, hiçbir sistem böyle sürmedi. Ona dayanarak Önder Apo üzerinde idamı, bir demokrasi kılıcı gibi sallayarak ve bir de geliştirdikleri İmralı işkence ve tecrit sistemine dayanarak, Önder Apo'nun çalışamaz kılınacağını, üretimsiz hale getirileceğini, düşünce üretemez, kendini yenileyemez bir duruma düşüreceğini, böylece de PKK'nin ideolojik, teorik öncülükten yoksun kalarak dağılıp tasfiye olacağını hesap ettiler. İdam etmemeyi ve İmralı sistemini sürdürmeyi, PKK'nin dağıtılıp tasfiye edilmesinin en etkili yöntemi olarak gördüler. Böylece zamana yayılmış bir imha politikası, ideolojik, siyasi imha politikası uygulandı. Önder Apo buna, "Çürütme politikası" dedi. Zamana yayılmış, ideolojik, siyasi üretimden yoksun kılınmış, baskı, işkence sistemi altında çürütmeye terk edilerek, PKK'nin tasfiyesi, Önderliğin imhası öngörüldü. Amaç buydu, esas olan buydu. Kimse başka türlü anlamamalı, algılamamalı. Ecevit başkanlığındaki sosyal demokrat hükümet, Türkiye'de Avrupa Birliğine giriş süreci temelinde kanunlar çıkaracaktı. Avrupa Birliği ile uyum çerçevesinde bazı değişiklikler, sözde demokratikleşme yönünde bazı adımlar atılacaktı. Bu hem Türkiye toplumu, hem de Avrupa Birliği, uluslararası toplum tarafından kabul görecekti. Böylece PKK, artık gereksiz hale gelecekti.

İmralı direniş süreci

Bu durumda buna karşı ne yapmak gerekiyordu? Önderlik İmralı koşullarında da bu çizgiye karşı, sisteme karşı, ideolojik siyasi mücadele yürütebileceğini, yüzde bir başarma imkanı olsa bile buradan tutarak, başarı kazanabileceğini, bu temelde kendisine güvenilmesini ve takip edilmesini istedi. Önderlik kendine güvendi ve örgütün de, halkın da kendilerine güvenip takip etmelerini istedi.

> "Önderlik İmralı koşullarında da bu çizgiye karşı, sisteme karşı, ideolojik siyasi mücadele yürütebileceğini, yüzde bir başarma imkanı olsa bile buradan tutarak, başarı kazanabileceğini, bu temelde kendisine güvenilmesini ve takip edilmesini istedi. Önderlik kendine güvendi ve örgütün de, halkın da kendilerine güvenip takip etmelerini istedi."

Bu mücadeleyi kabul edip üzerine aldı. Önderlik, "Ne yaparlarsa yapsınlar, hangi koşullar geliştirilirsen geliştirilsin, ideolojik-siyasi olarak bize dayatılan imhayı yenilgiye uğratabilir, başarı kazanabiliriz" dedi. Yüzde bir de olsa, böyle bir şansı gördü ve bunu değerlendirmeyi esas aldı. Başka şansımız, Önderliğin başka çaresi yoktu. Başka yolların hepsi kapalıydı. Hareketin ve halkın da Önderliği izlemesi esastı. Bu temelde İmralı sistemi altında ideolojik siyasi imha süreci ve ona karşı direniş dönemi, mücadelesi geliştirildi. Bu iki aşamalıdır: Birincisi; Ecevit başkanlığındaki sosyal demokrat koalisyon hükümetinin yürüttüğü politikalara karşı, mücadele ve direniştir. Bu süreç 2000 başından 2002 sonuna kadar devam etti. 3 Kasım 2002'de erken seçim yapıldı ve Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti, yenilgiye uğrayarak, siyasi İslam'ı esas alan Tayip Erdoğan'ın AKP'si iktidar oldu.

3 Kasım 2002 seçimlerinde sadece Ecevit kaybetmedi, koalisyon partilerin hepsi kaybetti. Ecevit'in partisi yüzde bir, Mesut Yılmaz'ın ANAP'ı yüzde üç buçuk-dört arası, Devlet Bahçeli'nin MHP'si yüzde yedi oy aldı. Toplandığında yüzde onu aşmayan bir duruma düştüler. Silinip atıldılar. Ağır bir seçim yenilgisi aldılar. Üzerilerine aldıkları görevi başaramadıklar için böyle oldu. Görevleri, Önder Apo'yu ideolojik-siyasi yenilgiye uğratmak, İmralı'da ideolojik-siyasi imhayı gerçekleştirmekti. Bunu, başaramadılar. Önder Apo'nun çabaları karşısında, yenilgiye uğradılar. Üzerlerine verilen görevi başaramadıkları için de toplum onları cezalandırdı. Önceki seçimde aldıkları oyu, bir daha alamadılar. O yenilgi, buradan kaynaklandı.

Ecevit başkanlığındaki hükümetin yenilgiye uğramasında Önderliğin belirleyici rolü oldu. Önderlik, hem hükümetin tasfiye planlarını boşa çıkartmakla kalmadı, çok kapsamlı bir teorik çalışmayla, ileri bir ideolojik düzeyle siyasi çözüm programını da ortaya koymuş oldu. Bu çerçevede ilk defa Ortadoğu çapında Kürdistan'ın dört parçasını da içine alan, Kürt sorununa demokratik çözüm programını bu süreçte şekillendirdi. Hem Kürdistan bütünü için 'Demokratik Ortadoğu Özgür Kürdistan' formülasyonu altında çözüm ortaya koydu, hem de bunun her parçada Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Batı'da gerçekleşme biçimlerini özgün olarak tanımlayıp değerlendirdi. Burada "esas formül demokratik ülke, özgür anayurttur" dedi. Anayurt Kürdistan'dı, demokratik ülkeden kastı, Kürdistan'ı egemenlik altında tutan devletlerin üzerinde şekillendiği ülkelerdi. Böylece Kürt sorununun özgür, demokratik çözümünü, çevresindeki toplumların ve devletlerin demokratikleşmesine bağladı. Öyle bir demokratikleşmeyle, Kürt sorununun çözümünün gerçekleşebileceğini ortaya koydu. Bunu da 'Demokratik Cumhuriyet' formülü olarak tanımladı. Kuzeyde egemenlik sürdüren Türkiye devleti için "Demokratik Cumhuriyet olmalı. İran yine Demokratik Cumhuriyet olmalı. Irak-Suriye devletleri, kendilerini Arap cumhuriyeti sayıyorlar, Demokratik Cumhuriyet olmalı. Cumhuriyet içeren devletler kurulmuş, ama demokratik değiller, despotiktirler, diktatörlük konumundalar, askeridirler. O nedenle Kürdistan'a dönük inkar ve imha siyaseti yürütüyorlar. Bu konumları ortadan kalkmalı, bu noktada bir değişikliği yaşamalılar" dedi. Kürt sorununun özgür-demokratik çözümünün gerçekleşmesi, barışçıl demokratik siyasi çözümünün gerçekleşmesinin, Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren devletlerin demokratikleşmesiyle, toplumların demokratik dönüşümü yaşamasıyla olacağını ortaya koydu. 'Demokratik Cumhuriyet' formülü böyle ortaya çıktı. "Esas olarak da, çözümü önleyen devletlerdir. Devletler demokratikleşirse, mevcut cumhuriyetler demokratik olursa, o zaman Kürt sorunun barışçıl demokratik siyasi çözümü gerçekleşir" dedi ve çözüm yolunu gösterdi. Kapsamlı çözüm programını ortaya koydu.

Tüm bunlar göz önüne alındığında denilebilir ki 2000-2002 dönemi, teorik çalışma ve ideolojik mücadele dönemi olarak. İdeolojik-politik olarak kendini yeniden yaratma dönemidir. Bu ideolojik-politik gelişmeye göre, stratejik değişim ve o çerçevede kendini yeniden yapılandırma dönemidir. Önder Apo bunu, AİHM Savunması ile gerçekleştirdi. Kendi dönüşümünü, değişimini, çözümünü ortaya koydu. Kendini yeniledi ve yeniden yapılandırdı. PKK için de değişim ve yeniden yapılanmasını gerçekleştirecek, önemli bir teorik çözümü ortaya koydu. 'Demokratik Cumhuriyet' formülüyle, Kürt sorununun Ortadoğu çapında demokratik çözüm programını geliştirdi. Bu, önemli bir çözümdü. Stratejik değişimin, demokratik siyasi çözümün mücadele stratejisi temelinde gerçekleşmesi için önemli bir çözümdü. Önderlik, buna dayalı olarak örgütlenmeye dair de, yeni formüller geliştirdi.

Yeni sürecin kavranması

Hareketimizin ise bu süreci nasıl karşılayıp yürüttüğü, nasıl yaşadığı, bu süreçte nelerin olup bittiğini, olup bitenlerin Önderliğin tanımlayıp yürüttüğü bu süreçle ne kadar uyumlu olduğunu, ne kadar çelişkili olduğunu, nelerin Önderlik çabalarına güç ve destek verdiğini, nelerin çeliştiğini değerlendirmek gerekiyor. Bunları değerlendirmek, olup bitenlerin ne kadar doğru olup olmadığını ortaya çıkartmak, anlamak açısından önemli oluyor. Tarihin değerlendirilmesi, tarihte olup bitmiş olanların, yaşanmış olanların partiyi ne kadar temsil edip etmediğinin, partiye ne kadar hizmet edip etmediğinin belirlenmesi buradan geçiyor. Bu çerçeveden bakılınca hareketin yüzeysel, dar, eklektik, kopuk, parçalı yaklaşım içinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir sürece hareket de 7. Kongreyle girdi. Kongre, tartışmalı bir kongre oldu. Çünkü neyin, ne olduğu, tam bilinmiyordu. Bu süreçte denilebilir ki, örgütün değişime ilişkin düşünce sistemi, bilinci o kadar çok yoktu. Herkes kendine göre anlıyordu. Dolayısıyla farklı yaklaşımlar, gruplar, tartışmalar çoktu.

Yeni bir stratejiye göre kendini tanımlayıp hazırlayarak, ona karşı çalışmak için hemen birkaç ayda bir Kongreyle olacak bir iş değildi. Fakat öyle bir dar, sığ, aceleci, parçalı yaklaşım hakimdi. Onun için kapsamlı bir teorik çalışma, araştırma-inceleme yapılmadı. Yeni çizgi, yeni sürecin doğru, derinlikli kavranması, çözümlenmesi için değişim-dönüşümün derinlikli yürütülmesi olmadı. Zaten biraz ortamın verdiği zorluklar da vardı. Alelacele bir çözüme ulaşma arayışı hep hakim oldu. Hareketimiz derinlikli ve kapsamlı bir anlayış, ona göre bir stratejik formülasyon, bu çerçevede bir örgütsel yapılanma yaşayamadı. Zaten daha sonraki provokatif tasfiyeci saldırılar karşısında zorlanması, hatta provokatif tasfiyeci eğilimin bu biçimde gelişip örgüte bu kadar zarar verecek bir duruma gelmesi, bundan zemin buldu. Kapsamlı teorik çalışma yapamayan, kendini bu anlamda değiştiremeyen, yeni stratejiyi derinlikli formüle edip planlayamayan, buna göre yeniden yapılandıramayan örgüt duruşu, provokatif tasfiyeci eğilimin zemini oldu. O eğilim buraya dayanarak, buradan aldığı güçle bu durumun yarattığı gevşeklik, örgütsüzlük, inançsızlık gibi hususlara dayanarak saldırılarını yürüttü. Erimeyi, savrulmayı, dağılmayı buradan yarattı. Yoksa öyle bir durum ortaya çıkmazdı.

Tasfiye amaçlı saldırılar

Tüm bunlarla birlikte bu süreçte YNK'nin saldırıları vardı. 7. Kongreye bir kuşatma dayatılmıştı. Kongreden sonra dağılma olacak diye bekliyorlardı. Olmayınca telaşa düşüp korktular. Bunun üzerine harekete bir askeri saldırı geliştirildi. Türk ordusu 2000 yılı boyunca, Dersim'den başlamak üzere her alanda operasyon yaptı 4 Mayıs'ta da YNK, kongre yaptığımız yer olan Dolakoke'yi kuşatmak üzere Ş. Harun tarafına asker çıkardı ve bütün alanları tuttu. Böylece uzun bir çekişme dönemi oldu. Görüşmeler ve tartışmalar oldu. Onu YNK değil, İran yönlendiriyordu. En son Ağustosta Kandil'in zozanlarındaki toplantıyı bitirirken, Süleymaniye cezaevinden bazı arkadaşlar bırakıldı. Eylül başıydı, gelip "İran temsilcisinin ültimatomu var, üç günde bütün Ş. Harun tarafından, Kalatuka'dan çıkılacak, hiçbir güç kalmayacak. Zozanlar terk edilecek" dediler. Zaten üç gün olmuştu, ertesi gün İran, top atmaya başladı. Kandil üzerinde çatışmalı durum başladı. Onun üzerine tartışmalar yaptık ve bu kuşatmayı kırmak üzere hamle kararı çıktı. 7. Kongre yönetimimizin aldığı tek iradeli karar, ciddi karar YNK'ye karşı bu hamle kararıydı. Çünkü o olmasaydı, 1975'te Barzani hareketine yapılanın bir benzeri PKK'ye yapılacaktı. İran ile YNK anlaşmıştı, kar yağmasını bekliyorlardı. Kar yağınca zozanlarda kalamaz hale gelen güç, ya güneye ya batıya ya doğuya geçecekti. Doğuya geçince İran'a, batıya geçince YNK'ye teslim olunacağı düşünülüyordu. Onu bekliyorlardı. Hala yazdı ve mevsim PKK'nin denetimleri dışında kalmasına el veriyordu. Planlarının bu yönlü olduğunu anladık. Bu konuda hiç tereddüt yoktu. Bunun için kış gelmeden bu durumu kırmak üzere, mücadele etme gereğine karar verdik. O karar gerçekten de doğru ve iyi bir karardı. Sonuçta YNK'nin kuşatmasını, iki hamleyle kırdık. YNK'nin kurulduğu yer olan Kani Cenge tarafını, yeni yer olarak ele geçirdik. Daha da genişledik. Böylece YNK'yi aramızdan çıkardık. Kandil'le Xinere arasında hem YNK vardı, hem KDP vardı. Gidip gelmekte zorlanıyorduk. YNK çıktı, bir tek KDP kaldı. O, bizi coğrafi olarak rahatlattı, biraz dengeyi değiştirdi. KDP ile YNK arasına üçüncü bir güç olarak, biz de girmiş olduk. Bu statü hala devam ediyor. Medya savunma bölgeleri bununla oluştu. Bu adımı atamasaydık, öyle bir şey oluşmazdı. Eylül sonu, Ekim'de gerçekleşen bu çatışmayı önemsemek gerekiyor. İran güya uzlaştırmak için araya girdi. Aslında YNK'yi hazırlamak istemişler. Kış gelip kar yağınca, doğudan kendi sınırları içinde olan bütün kamplarımızın boşaltılması üzerine top atışı başladı. Bize teslim olmayı dayattılar. Biz onun

üzerine tüm güçleri çektik ve Xinere'ye geçirmek istedik. Baktılar ki hareket halindeyiz, geçiyoruz, kuşatmayı aşacağız, önümüzü kesmek ve hareketliliğimizin önünü durdurmak için, Aralık başında batı Kandil'den saldırı yürüttüler. İkinci hamle denilen, bizim hamlemiz değildi. Onların birinci hamlede ele geçirdiğimiz yerleri geri alma girişimleriydi. Bizi kuşatmaya alarak, kışın teslim alma çabalarıydı. O saldırıyı da kırdık. Tabii bu savaşın dersleri önemlidir. HPG, onun üzerinde şekillendi. Bu savaşta, yüz civarında şehit verdik. O şehitlerin hepsini, her zaman anmak lazım. Çünkü onlar örgütü savunup korudular. Örgüt çok karmaşık bir dönemdeydi, fakat savaş gündeme gelince hiç tereddüt etmeden savaşıp Önderlik ve çizgiyi savundular.

Şu açık ki, yeni sürecin meşru savunma çizgisinde bu direnme sürecinin de önemli payı vardır. Böylece Kandil'de yeni bir statü oluştu.

PKK'de tasfiyeci süreç

Böylesi bir süreçte Amerika'da 11 Eylül 2001'de İkiz Kulelere dönük saldırı gerçekleştirildi. Bu, yeni bir durum ve süreç geliştirdi. Yine bu dönem Önder Apo'nun AİHM Savunmaları'nın dışarıya ulaştı. Ciddi bir eğitim dönemi başlattık bu süreçte. Savunmadan çıkardığımız sonuçlara göre de yeniden yapılanma sağlamak üzere Kongre kararı aldık. 4 Nisan 2002'de 8. Parti Kongresini başlattık. Kongre için savunmanın incelenmesinden çıkan bir tüzük, program ve karar taslağımız vardı. Onları onaylayarak bir yeni süreç geliştirelim dedik. Kongrede Ferhat (Osman Öcalan), insanlara fon verilmesi ve özel yaşamın olması gerektiğini savunuyordu. Bu konuda insanlara güvence de veriyormuş. 6. Konferansa onu dayattı, biz orada onu reddedince, bu sefer de aynı şeyleri 8. Kongre'ye getirdi. O Kongre'de de tartışıp mahkum ettik. Kendisine dair karşıt kararlar alınca öfke duyuyordu. Dayattıkları kararla reddediliyordu, ama bu eğilimini alttan alta örgütlüyor, kadroyu, partiyi tasfiye ediyordu. Kongrede önemli olan hususlardan biri buydu. Bir diğeri ise isim değişikliğiydi. İsim değişikliği Kongreye bırakıldı, Kongre esnasında Önderlik değişebileceğini belirtti. Kongrede Özgürlük ve Demokrasi Kongresi ismi (KADEK) ortaya çıktı. Çok düşünülmüş, planlanmış olmamasına rağmen orada kabul edildi. Böylece 8. Kongre'de hazırlanmış program üzerinde PKK'nin ismi değiştirildi.

2003 yılı Mart ayında Ortadoğu'da, Kürdistan'ın da içinde olduğu sahalarda yeni bir savaş süreci gündeme geldi. Bu müdahale, bölgesel bir müdahaleydir. Bölge de herkesi etkiliyordu. Varolan sistemi, küresel sermayenin çıkarları doğrultusunda parçalayarak, yeniden bir sistem kurmayı hedefliyordu. Müdahaleyi yapan güç, buna isim de takmak istiyordu. ABD, 'Büyük Ortadoğu Projesi' diyordu. Böyle bir proje temelinde savaşla var olanı kendi çıkarları doğrultusunda değiştirmeyi, bu temelde yeni bir Ortadoğu sistemi yaratmayı hedefliyordu. Dolayısıyla bütün siyasi güçler, toplumlar bundan derinden etkilendiler. Bu durumun en çok etkilediği toplumlardan biri, Kürtlerdi. Çünkü hem bölgeye, Irak yönetimini düşürecek düzeyde bir askeri müdahalede bulunulması, Kürdistan üzerindeki bazı devletlerin ortak egemenliğine dayalı, inkar ve imha sisteminin, onun siyasi askeri duruşunun kısmen bir alandan parçalanması anlamına geliyordu. Bu kuşkusuz Kürt halkının, Kürdistan'ın özgürlüğü için bir fırsat, imkan ortaya çıkarıyordu. Yeni bir sistemin nasıl olacağı, herkes gibi Kürtleri de yakından ilgilendiriyordu. Çünkü sistem kendi mantığında hala inkar ve imhayı tümüyle aşmış değildi. Müdahale eden güç olarak ABD, Kürdistan'ın Güney parçasına ilişkin kısmi bir politik yaklaşım gösteriyordu, ama bu bir Kürdistan politikası olmaktan uzaktı. Kürt toplumunun, Kürdistan'ın nasıl şekilleneceği, Kürdistan üzerinde I. Dünya Savaşı'yla İngiltere-Fransa ittifakının oluşturduğu sistemin değişip değişmeyeceği belli değildi. Bunun değişeceğine dönük, müdahaleci gücün, ABD'nin, açık ve net bir politik duruşu yoktu. Büyük Ortadoğu Projesi içinde, böyle bir belirginlik yoktu.

Güney Kürdistan'a dönük kısmi özerklik yaklaşımı da Kürdistan'ın özgürlüğü, Kürt toplumunun özgür, demokratik yaşama kavuşması açısından fazla bir değer ifade etmiyordu. Diğer yandan ise Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sistemini yürüten devletler, elbirliği ederek ittifak halinde, üçlü ittifak yaratarak, Türkiye-İran-Suriye ittifakını oluşturarak, ABD müdahalesinin Kürdistan'a olası özgürlük getirme durumunu daha baştan engelleyerek, bütün güçlerini ABD müdahalesinden Kürtlerin yararlanmasını önlemeye ve yeniden oluşacak Ortadoğu sisteminin, yine Kürt'ü inkar ve imha üzerine kurulmasına sağlatmaya çalışıyorlardı. Tüm güçlerini, dikkatlerini buna yöneltiyorlardı. Dolayısıyla konjoktürel olarak kısmi bir fırsat oluşsa da, ondan yararlanılamazsa, Ortadoğu'da gerçekleşecek değişiklikler, kurulacak yeni sistem doğal olarak Kürtlere özgürlük, demokrasi getirecek diye bir koşul kesinlikle yoktu. Bu Kürdistan için, Kürt toplumu için bir ciddi duruma işaret ediyordu. Tarihsel bir fırsat, çok uzun sürmeyecek şekilde yeniden ortaya çıkıyordu. Bundan yararlanılabilecek mi, yararlanılamayacak mı? Bundan yararlanılarak bu imha süreci yok edilecek mi, edilemeyecek mi? Kürdistan'a dayatılan bölünme, parçalanma, terör ve soykırım ortadan kaldırılabilecek mi, kaldırılamayacak mı? Kürdistan, Kürt toplumu özgür, demokratik bir yapılanmaya kavuşabilecek mi, kavuşamayacak mı? Bu elbette Kürtlerin mücadelesine bağlıydı.

Bu, Kürt halkının örgütlenmesi ve direnişiyle elde edilebilecek bir durumdu. Bunu sağlatacak başka herhangi bir veri yoktu. Küresel sermaye müdahalesi, onun yeni Ortadoğu projesi olan Büyük Ortadoğu Projesi bunu içermiyordu. O güç, her şeyi kendi çıkarına göre yapıyordu. Oldukça pragmatistti ve kendi çıkarına, küresel sermayenin çıkarına nasıl bir politik yapılanma olursa, ona "evet" diyordu. Sonuna kadar da öyle gideceği açık ve anlaşılır bir durumdu. Bölgenin I. Dünya Savaşı'yla oluşan Kürt'ü inkar ve imhayı öngören statükosu ise tüm gücünü mevcut statükonun Kürtler ve Kürdistan üzerindeki inkar ve imha statükosunun devam etmesine, onun bozulmamasına hasrediyordu. Böylece oluşan fırsat ve imkanlar değerli görülse de, tehdit ve tehlike daha ciddi olarak vardı. Eğer ortaya çıkan çatışma ortamı, onun sunduğu fırsat ve imkanlar zamanında yeterli değerlendirilemez, dolayısıyla Kürt sorununun çözümü dediğimiz, Kürt toplumunun özgür, demokratik yaşam ve gelişme süreci örgütlü kılınamaz, siyasal güvenceye kavuşturulamazsa Büyük Ortadoğu Projesi temelinde yeniden şekillenecek Ortadoğu sistemi, yine Kürt'ü inkar ve imha temelinde olursa, bu elbetteki Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun tarihten silineceği çok tehlikeli bir süreci ortaya çıkaracaktı. Böyle bir geçiş döneminde gelişme sağlatamayan, kendini örgütleyip güvenliğini alamayan bir toplumun, yeniden inkar ve imha sisteminin üzerinde oluşmasına fırsat veren bir toplumun artık yaşam gücü, yaşam hakkı olamazdı. Bir özgür yaşam göstermesi, hatta varlığını sürdürmesi de mümkün olmazdı. O bakımdan eğer bu süreç değerlendirilmezse, inkar ve imha sisteminin başarıya gitmesini içerecek çok tehlikeli bir sürecin Kürtler için, Kürt toplumu ve Kürdistan için ortaya çıkacağı kesindi.

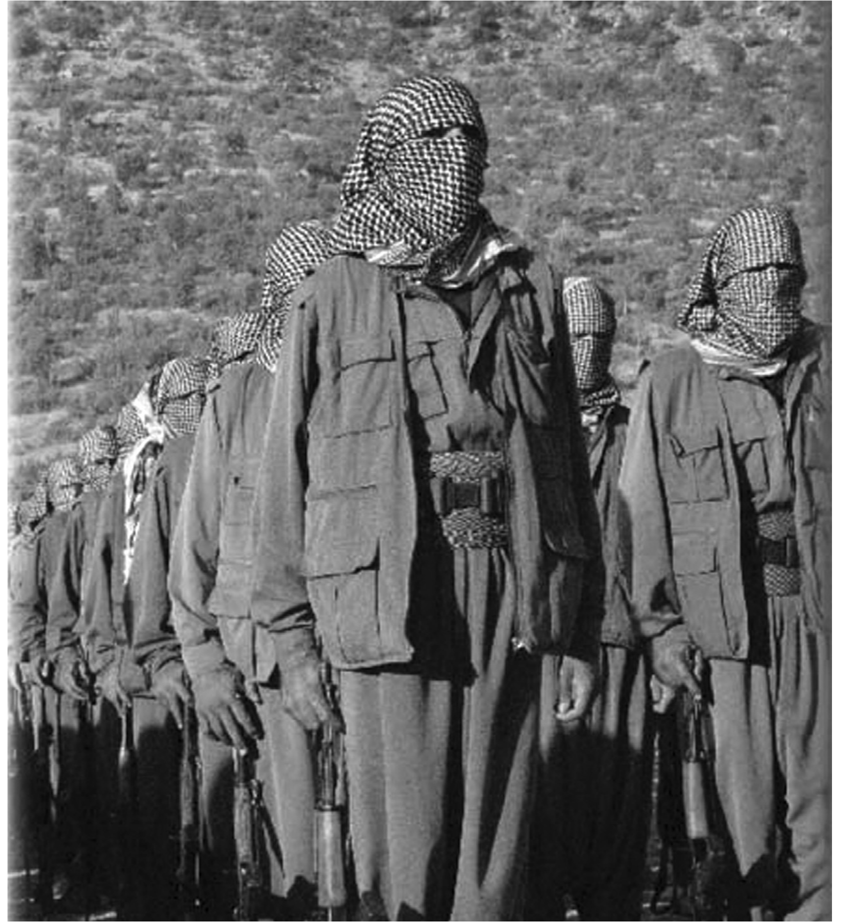
Kürt halkının meşru savunma çizgisi

Önderlik, böyle bir sürece bu tehdit ve tehlikelere müdahale etmek, onları önlemek, tehdidi ve tehlikeyi bertaraf etmek, yine oluşan kısmi fırsatları değerlendirebilmek üzere, yeni bir mücadele sürecini öngördü. Önder Apo bunu, daha ABD müdahalesi başlamadan, 11 Eylül 2001 olayları olduktan sonra sürecin o yönlü evirildiğini değerlendirip halkın ve hareketin dikkatini çekti. Tedbirler alınmasını istedi; Medya Savunma bölgelerinin örgütlenmesini, savunma tedbirlerinin geliştirilmesini belirtti. Ardından AKP'nin iktidara gelişiyle birlikte üç ay bir zaman tanınarak, eğer demokratik çözüme yönelirse sonuna kadar desteklenmesi, olmazsa ona karşı aktif mücadele edilerek, tehlikeleri önleyecek, fırsatları değerlendirecek bir mücadelenin gelişmesi gerektiğini değerlendirdi. Nitekim 2003 baharında ABD müdahalesiyle birlikte artık ateşkes durumunun yok olduğunu ifade etti. Bu, bölgede gelişen savaş durumuna, üçüncü dünya savaşının Irak'ta yoğunlaşan ve Kürdistan'ı içine alan gerçeğine karşı Kürt halkının meşru savunma konumunun, özgürlük ve demokrasi için direnişinin geliştirilmesini ifade ediyordu.

Bilindiği gibi ABD, bunu önleyebilmek, saptırabilmek için çok yoğun bir çaba yürüttü. AKP eliyle Önderlik üzerinde baskıyı, şiddeti hat safhada geliştirip provokatif-tasfiyeci kişilikler eliyle PKK'yi Önderlik çizgisinden uzaklaştırmak ve kendi kuyruğuna takmak için yoğun bir çaba içinde oldu. Aslında 2003-2004 provokatif-tasfiyeci saldırısı, tamamen böyle bir süreçte ve bu planlama çerçevesinde gelişti. Nasıl ki 1981-84 provokatif-tasfiyeci saldırısı, Almanya ve İsveç'e bağlı, Avrupa'ya dayalı olarak PKK'nin 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı direnişi geliştirmesini önlemek için içten dayatıldıysa, 2003-2004 provokatif-tasfiyeci eğilimi de ABD'ye dayalı olarak Irak müdahalesinin Kürdistan'da ortaya çıkardığı fırsat ve imkanları değerlendirerek, PKK'nin uluslararası komploya karşı mücadeleyi geliştirmesini engelleyebilmek amacıyla hareketimizin içine dayatılmıştı. Bu somuttur. Önderlik, bunu aşabilmek için çok yoğun çaba harcadı, müdahalelerde bulundu. Örgüt ve hareket gerçekten de çok zor bir süreçten geçti. PKK hareketine, hiçbir provokatif-tasfiyeci girişim bu dönemdeki kadar zarar vermedi. Ciddi bir zarar görse de yine de Önderlik çabasıyla hareket müdahaleyi yapanların, provokatif-tasfiyeci dayatmada bulunanların ifadesiyle yarı yarıya zarar görse de, yine de tasfiyeciliği tasfiye ederek, geç de kalsa kendisini direniş konumuna çekmeyi sağladı. Elbette bu zorlu bir iç mücadeleden, çatışmadan geçip gelerek böyle bir konuma çekilmeydi. Hareket zarar görmüştü, sistemi dağılmıştı, kadro yapısının önemli bir bölümü iş yapamaz hale gelmişti. Bir kısmı dağılıp erirken, bir kısmı da bu sürecin etkisi altına girmişti.

1 Haziran Hamlesi

Oldukça zayıf, cılız bir konumdaydı. Ama yine de böyle bir konumla tasfiyeciliği tasfiye ederek, Önderlik çizgisinin öngördüğü direniş konumuna ulaştı. Yoğun bir Önderlik müdahalesi, kapsamlı değerlendirme, iç mücadele ve tartışma ardından zayıf bir biçimde HPG ve KONGRA GEL, 1 Haziran sürecini kararlaştırabildi. Çok güçlü bir karar değildi. Hareket buna çok hazırlıklı, kendini netleştirmiş, kararlaştırmış bir biçimde böyle bir sürece girer konumda değildi. Onun için 1 Haziran Atılımı zayıf adımlarla gelişti, ama önemli bir adımdı. Geç kalmış da olsa, zayıf da olsa hem fırsat ve imkanların değerlendirilmesi hem de tehdit ve tehlikelerin önlenmesi açısında tarihi bir adıma işaret ediyordu. Bunun böyle bilinmesi önemlidir. PKK hareketi ve Kürt halkı, bu adım temelinde 1 Haziran 2004'ten itibaren meşru savunma çizgisinde yeni bir direniş süreci içerisine girdi. Elbette bu yeni bir çizgide, yeni bir stratejide direnişti. Artık halk savaşı çizgisi ortadan kalkmıştı, yerine meşru savunma çizgisi tanımlanmış, formüle edilmiş, örgütlendirilmiş, esas alınmıştı. Uzun süreli savaş stratejisi yerine, demokratik siyasi mücadele stratejisi öngörülmüştü.

Bu çerçevede yeni direnişin iki ayağı; halkın demokratik siyasi serhildanıyla, gerillanın meşru savunma çizgisindeki direnişi harekete geçiriliyordu. Hareket bu temelde, meşru savunma bilincinin ve örgütlülüğünün geliştirilmesini öngören bir konumda bir direniş sürecine adım adım girdi. Böyle bir direnişi sürdürmede gerekli ideolojik duruş, taktik anlayış ve örgütsel sistemin oluşması belli bir süreci aldı. Çeşitli tartışmalardan geçti, pratik denemelerle, arayışlarla ortaya çıktı. Bu noktada Kasım 2004'te yapılan genişletilmiş yönetim toplantısı, önemli bir rol oynadı.

Önderlik sistem kazanamamış olan, dolayısıyla direnişi sürdürmede zorlanan, direnişin sonuçlarını bu biçimde örgütleyemeyecek olan harekete biçim ve sistem kazandırmaya çalıştı. Yeni demokratik örgütlenme sisteminin tanımlanmasını geliştirerek, hareketi buna göre yapılandırma adımları attırdı. Karar organlarıyla yürütme organları ayrışıp yeniden tanımlandı. Buna göre yeni sistemin, örgütsel sistemin çerçevesi, içeriği konusunda bir tartışma yürütülerek, 2004-2005 kışında bu konuda önemli bir netleşme, bilinç oluşumu yaratıldı. Sonuçta hareketimiz Önderliğin çabalarıyla, ortaya çıkan halkın demokratik örgütlenme sistemi, Kürdistan Demokratik Konfederalizmi olarak ifade ettiğimiz, önce KKK, sonra Koma Civake Kürdistan olarak adlandırdığımız sistemi hem anlayış düzeyinde hem ilkeler düzeyinde ortaya çıkardı.

Önderlik, 2005 Newroz'unda bu sistemi ilan etti. Tüm halkı, başta kadınlar ve gençler olmak üzere, Demokratik Konfederalizm sistemi içerisinde örgütlenmeye ve bu temelde özgür, demokratik yaşamını, kendi eline almaya çağırdı. Böylece hem mücadele anlamında, taktik anlamda 1 Haziran Atılımı'yla yeni bir mücadele süreci başlamış oldu, hem de Demokratik Konfederalizmin ilanıyla bu mücadeleyi yürütecek ve sonuçlarını örgütleyip toparlayacak, yeni demokratik halk örgütlenme sistemi ilan edilmiş, halk böyle bir sistem içinde örgütlenmeye çağrılmıştı. Bütün bunlar uluslararası komploya karşı onu parçalayarak, Kürt halkının özgür demokratik yaşamını yaratacak bir mücadele stratejisinin oluşturulduğu, bu stratejiye göre örgütlenmenin yeniden yapılandırıldığı, böyle bir mücadele ve örgüt çizgisini ortaya çıkartan ideolojik yenilenmenin sağlandığı anlamına geliyor.

PKK'nin kendini, uluslararası komploya karşı mücadele ederek, Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü gerçekleştirecek bir hareket haline getirmiş olmasını içeriyordu. Bu stratejik değişimin, yeniden yapılanmanın, ideolojik yenilenmenin başarıldığını gösteriyordu. Böylece Üçüncü Partileşme Hamlesi'nin yeni bir direniş ve örgütlenme hamlesiyle başladığını, geliştiğini, gerçekleştiğini, PKK'nin değişimi ve yeniden yapılanmayı başardığını ifade ediyordu. Bunu böyle anlamak, değerlendirmek gerekiyor. Dikkat edilirse PKK, 1984 15 Ağustos Atılımı'ndan yirmi yıl sonra, bu sefer uluslararası komploya karşı 1 Haziran 2004'te yeni bir direniş sürecini başlatmış oluyordu. Yirmi yıl önce 12 Eylül rejimine karşı 15 Ağustos Atılımı'nı geliştirirken, yirmi yıl sonra 2004'te de uluslararası komploya karşı 1 Haziran Atılımı temelinde geliştirmeyi başarıyordu. Yine yirmi yıl önce Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ERNK'nin ilanı gerçekleştirilirken, yirmi yıl sonra 2005 Newrozu'nda bu kez meşru savunma direnişi temelinde ortaya çıkacak gelişmeleri, halkın özgür ve demokratik yaşamını örgütlemek üzere Demokratik Konfederalizm sistemi dediğimiz KCK'nin ilanı gerçekleştirilmiş oluyordu. Bütün bunlar hareketin bir yenilenme, değişim ve yeniden yapılanma sürecini gerçekleştirdiği ve yeni bir mücadele süreci başlattığı anlamına geliyordu.

Topyekun savaş konsepti

Bunun karşı cephede etkisi oldu. İnkar ve imha sistemi üzerinde, onu yürüten Türkiye yönetimi üzerinde çok derin ve ciddi bir etkisi oldu. Bu gelişmeyi önleyememiş, engelleyememiş olan Türkiye devleti, bu durumu görerek, hızla kendisini buna karşı yeniden bir konum kazandırmaya yöneltti. Engel-

lemek için çok çaba harcadı. Sosyal demokrat Ecevit'i kullandı, siyasi İslam'ı öngören AKP'yi ve provokatif-tasfiyeci eğilimi kullandı. Özellikle 2004 yılında bu tür adımları önlemek, boşa çıkarmak için AKP'ye dayalı olarak bir yığın oyun geliştirdi. Bütün bunların hiçbirisinin sonuç vermediğini görünce, bu kez mevcut gelişmeleri karşılamayı öngören yeni bir karşı saldırı sistemi örgütlemeye yöneldi. Bu çerçevede Türkiye yönetimi kendi içinde, 2005 Temmuz-Ağustos'unda yoğun bir tartışma yaşadı. Birçok görüş savunuldu. Kürt sorununun çözümünün gereğini düşünen, isteyenler oldu. Bazı aydın çevreler öne çıkmaya, inisiyatif almaya çalıştılar. AKP biraz onları dinlemek istedi. Daha doğrusu gelişmelerin hangi yönde olacağını gözleyerek, kendini biraz ona göre politika çizer konuma sokmak istedi. Süreç nasıl ilerleyecekse, iktidarı hangi politikalarla elde tutabilecekse onu görmek ve öyle politika izlemek istedi. Bu sürece Türk Genelkurmayı'nın müdahalesi oldu. Genelkurmay başkanlığı, Türkiye devleti için oluşan tehlikeleri, ortaya çıkan durumu günlerce ifade etmeye çalıştı. Türkiye devletinin içinde bulunduğu durumu 1919'dan daha tehlikeli olarak tanımladı. Ona göre de mevcut gelişmeleri karşılamayı öngören bir hesapla, yeniden PKK'ye, Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı topyekun savaş konsepti esas alınıp yürütülmesi gerektiğini devletin çeşitli kurumlarına, hükümete, topluma benimsetmeye çalıştı. AKP biraz bunu benimsemekte nazlandıysa da, daha doğrusu biraz yerini ağırlaştırmak için çeşitli itirazlarda bulunduysa da, genelkurmay üzerine gitti. Bu konuda Şemdinli olayları, genelkurmayın hükümet üzerinde baskı yapmasının bir uzlaşma aracı oldu. Sonuçta hükümet de genelkurmaya teslim oldu veya birleşti. Genelkurmay istediği tavizleri alarak, topyekun savaş konseptinde genelkurmay-AKP uzlaşması ve birliği yaratıldı. Topyekun savaşın ne demek olduğunu, '91'den '95'e kadar gördük. Nelerin yapıldığı, nasıl yapıldığı biliniyor. Kontrgerilla, Hizbikontra, bütün istihbarat örgütlerinin nasıl saldırıya geçtiği bilinmektedir. O dönemde topyekun savaşa dayalı olarak, hala aydınlatılmış bir karanlık süreç, katliam süreci yaşandı. Kimse aydınlatamıyor, üzerine gidemiyor. Sayısı bilinmiyor. Onyedi bin civarında insan katledildi. Bunların hiçbiri açığa çıkarılamamıştır. Bunun içinde çok önemli şahsiyetlerin, aydınların, işadamlarının, yazarların olduğu da biliniyor. Hatta Türkiye yönetimi kendi içinde bir iç savaş yaşadı; cumhurbaşkanından, jandarma komutanına, MİT müsteşarından, JİTEM başkanına kadar, bir sürü insan öldürüldü. Bu, nasıl olduğu, kimin yaptığı hala aydınlatılmamış bir karanlık, katliam sürecidir. Yine dört bin civarında köy yakılıp yıkıldı. Kürdistan'da üç milyon civarında insan köyünden, evinden, yerinden göçertilerek, metropollere ve yurtdışına sürüldü. Kırsal alana dönük bir tehcir hareketi fiili olarak uygulandı. Türk ordusu bütün gücünü kullandı. Sadece kara ve hava jandarma kuvvetleri değil, Kürdistan'da deniz olmadığı halde deniz kuvvetlerini de sadece moral, destek ve güç versin diye Kürdistan'a getirdiler. Özel kontrgerilla ve özel savaş birlikleri örgütlediler. Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, "Biz de Türk PKK'sini yarattık. Yani PKK gibi, PKK'nin gerillası gibi dağda gece-gündüz yaşayan, hareket eden hareketli savaş birlikleri ortaya çıkardık, PKK'nin karşısında dağa onları saldık" diyordu. Bütün alanı tutacak kadar ordunun hepsini Kürdistan'a yığdı. Öyle ki yirmi dört saat operasyon yapıyorlardı. Askeri alanda topyekun savaş konseptinin uygulanması, yürütülmesi böyledir. Doğan Güreş'in anıları, bu yönlü çeşitli gazetecilerle yaptığı röportajlar var. Bu yönlü bazı bilgiler veriyor. Bu, sadece askeri alanda değil, ekonomik-siyasi, kültürel, ideolojik her alanda saldırıyı ifade ediyordu. Bunu, basını mı geliştirmiş, gazete, dergi, televizyon, radyo kapattırmak, kültür kurumları mı geliştiriyor, engellemek, demokratik siyaseti mi öne çıkarıyor yasaklamak, tutuklamak, baskı, işkence uygulamak üzerinden yapıyordu. Ekonomik çalışma mı örgütlüyor, tüm dünyayı örgütleyerek bunun imkanlarını ortadan kaldırmak, Kürt ulusal direnişi destekleyen işadamları mı var, katlederek, tehdit ederek PKK'ye en küçük bir desteğin verilmesine fırsat imkan bırakmamakla yapıyordu. Bunların hepsi yapıldı.

2005 Ağustosu'nda kararlaştırılan ve uygulamaya konulan topyekun savaş konsepti de böyledir. Bu süreç, tüm Kürt halkını ve toplumunu, halkın özgürlük direnişini diri tutan, özgürlük güçlerini, PKK hareketini hedefliyordu. Bütün bunları var eden ve yürüten Önderliği hedefliyordu. Dolayısıyla Önderliğe, harekete ve halka karşı yeni bir imha konseptinin hazırlanması ve uygulamaya konulması anlamına geliyor.

İmha konseptinde yeni boyut

Türkiye yönetimi inkar ve imha sistemi böyle bir konsepti, uluslararası komplonun 6-7. yılında uygulamaya koymaya, o zamana kadar uluslararası komplo çerçevesinde yürüttüğü saldırılarla sonuç alamadığı, başarısız kaldığı için, yeniden fiziki imhayı gündeme getirdi. Bunu bilmek gerekiyor. 9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadar komplocu yöntemlerle kim vurduya getirerek, Önder Apo'yu imha etmek istediler. Bunu başaramadılar. Önder Apo'yu, 15 Şubat 1999'dan 11 Ocak 2000'e kadar mahkeme kararıyla, idam yöntemiyle imha etmek istediler, başaramadılar. Önder Apo'nun imhasına dayalı olarak PKK'yi altı ay içinde tasfiye etmeyi ve bu temelde Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini başarıya götürmeyi kararlaştırdılar. Türkiye cumhuriyeti devleti, 2005'teki genelkurmay ve AKP uzlaşmasına dayalı yeni yönetim, bu kez yeniden topyekun saldırı konseptini, savaş konseptini Önder Apo'dan başlamak üzere tüm harekete, halka dönük yeni bir katliam sürecini, fiziki imha sürecini gündeme getirdi. 23 Ağustos 2005'te kararlaştırılan topyekun savaş konseptini böyle anlamak gerekiyor. Böyle sadece yeni saldırı kararı almak veya yeni bir plan yapmak değil, Önder Apo'ya fiziki imhayı yeniden dayatmayı kararlaştırmaktır.

Önder Apo'nun fiziki imhasına dayanarak, PKK'ye katliam ve tasfiyeyi dayatmak, gerillayı saldırılarla ezmeyi dayatmak, bunlara dayanarak da Kürt halkına soykırım dayatmasında bulunmak istiyorlardı. Pratikte fiili olarak süren kültürel soykırımı gerekirse katliamlarla, fiziki soykırımlarla, tehcirlerle, sürgün etmelerle birleştirerek soykırımı tamamlamayı dayatmak anlamına geliyordu. 23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısında kararlaştırılan konsept, böyledir. Türk Genelkurmayı ile AKP, o günden bu yana da bu temelde bir saldırı yürütüyor. Uzlaşma halindeler, suç ortaklığı yapmışlardır. Artık birbirlerinden kopmaları mümkün değildir. Soykırım, suç, katliam ve gizli işlerin ortağıdırlar. AKP hükümeti, bir özel savaş hükümeti haline gelmiş. Genelkurmayın yürüttüğü özel savaşın, siyasi, ekonomik, diplomatik işlerini yürüten bir memurlar topluluğu durumuna düşmüştür. Bu temelde özel savaşı başarabilmek için de '90'lı yıllarda geliştirilenden çok daha tehlikeli, saldırgan uygulamalar geliştirilmektedir. 2006'nın baharında "Kadın, çocuk demeden herkesi katlederiz" diye tehdit etti. Sonra 2008'in güzünde de kovmakla, yerinden, yurdundan sürgün etmekle, soykırım uygulamakla tehdit etti. Erdoğan, "Tek devlet, tek millet, tek bayrak, tek dili kabul etmeyen herkes çekip gitsin" dedi. Kabul etmeyen çekip gidecek, gitmeyen de belli ki katledilecek. Bu bir katliam ve soykırım tehdididir. Öyle basite almamak gerekiyor. Bu konuda Milli Savunma Bakanı'nın söyledikleri açıktır. Ermeni, Rum tehcirlerini, soykırımlarını hatırlatması, gündeme getirmesi hem de Avrupa'da bunu söylemesi anlamsız değildir. Dış ve iç kamuoyunu buna göre hazırlamaya çalışıyorlar. MHP tampon bölge önerisinde bulundu. 1993-94'te Kürdistan'ın kırını ve köyünü boşalttılar. Şimdi de en azından İran ve Irak sınırındaki şehir ve kasabalarını boşaltmayı öngören planlar hazırlıyor, tartışmalar yapıyorlar. 2008 Ekimi'ndeki Terörle Mücadele Kurulu toplantılarında, MGK Toplantılarında bunu tartıştıkları kesindir. Bu sözleri onun sonucunda söylüyorlar. Bunlar, kişilere ait değil, yönetimin sözleri ve yönetim toplantılarında alınan kararların, yapılan planları yansıtıyor. Yoksa öyle bazı kişilerin kendi görüşlerini ya da tehditlerini, propagandalarını ifade etmiyor. Bu konuda yanılmamak gerekiyor. Bu bakımdan şimdi 2005 Ağustosu'nda oluşturulan topyekun savaş konsepti temelinde, bir soykırım sürecine hazırlanılıyor. 2005 Ağustosu'ndaki karar temelinde geçen dönemde yeniden fiziki imhayı başarabilmek için gerekli saldırıları yürüttüler. 2006 baharında Önder Apo'nun fiziki imhası amacıyla, kronik zehirleme olayını örgütleyip yürüttüler. O sadece bir propaganda değildi. Kesinlikle bir gerçekti ve planlanmıştı. Çeşitli güçler, MHP çevreleri tarafından örgütlenip uygulamaya konulmuştu. Bu biçimde kısmen zamana yayılmış, kimden, nereden kaynaklandığı bilinmeyecek bir biçimde bir imha gerçekleştirilmek istendi. İdam edemeyenler ve ideolojik, siyasi imhayı başaramayanlar, bu sefer kronik zehirleme yöntemleriyle öldürücü hastalıklar yaratarak, Önderliğin fiziki imhasını gerçekleştirmek istediler. Bu yönlü saldırı yürüttüler. 1 Mart 2007'de hareketimiz bunu teşhir edip açığa çıkardı. Belki geç kalmış bir durumdu, ama bunun açığa çıkarılması, deşifre edilmesi önemli bir rol oynadı. O durumu biraz kesintiye uğrattı. Onunla da işi yürütemeyince, 2007 yılının 5 Kasımı'nda Erdoğan-Bush görüşmesi temelinde oluşturdukları yeni saldırı planına dayanarak, her türlü baskıyı, işkenceyi İmralı'da dayatıyorlar. Gelinen noktada Önder Apo'ya dayatılan, Kürt halkına Çolemêrg'de yaptığı konuşmada Tayip Erdoğan'ın dayattıklarının aynısıdır. Erdoğan "ya beğenirsin, ya çekip gidersin, olmazsa yok ederiz" dedi. Önderliğe de ya intihar edersin, ya teslim olursun, yoksa seni yaşatmayız dayatmasında bulunuyorlar. Teslim olup PKK'yi tasfiye edeceksin diyorlar. Bu açık fiziki imha dayatmasıdır. Bütün engellere, baskılara, izolasyona, psikolojik işkenceye rağmen düşünmesini, çalışmasını, düşünce üretmesini engellemeyenler, ideolojik, siyasi yenilgiye uğratamayanlar, şimdi önce kronik zehirlemeyle imha etmeyi dayattılar, olmayınca intihar ya da teslimiyeti dayatıyorlar. Böyle bir imha dayatmasında bulunuyorlar. Gerillaya dönük saldırıları ortadadır. Kapsamlı saldırı planı yaptılar. 2006'da uyguladılar, 2007'de çok kapsamlı hazırlık yaparak Aralık 2007'den itibaren Güney Kürdistan'da Kuzey, Doğu ve Medya Savunma bölgelerini içine alan kapsamlı bir askeri saldırı operasyonu geliştirdiler. Türkiye tüm bu saldırıları İran ve Suriye ile ittifak halinde yapıyor. Bu doğrultuda Güney Kürdistan yönetiminden, Irak'tan destek almaya çalışıyor. Yine AB ve ABD'nin desteğiyle yapıyor. Halk üzerinde böyle bir saldırı açıkça uygulanıyor. Demokratik siyaset alanı yok edilmek isteniyor. Kültürel çalışmalar engellenmeye çalışılıyor. Öyle ki neredeyse Kürtçe konuşma, türkü söyleme bile yeniden yasaklanır hale geldi. Okullarda, zaten yasak ve suç konumudur. Öğrenciler okullarda Kürtçe konuştular mı para cezası veriyorlar. Bir öğrenci arada, sokakta Kürtçe konuşur ve tespit edilirse tokat yiyor, bir de ailesi para cezası veriyor. Basın yayın kapatılmış durumda. Dergiler kapatılıyor. ROJ-TV'yi kapatmak için her türlü çabayı sürdürüyorlar ve devam ettiriyorlar. Bütün bu saldırıların hepsi vardır. Bunlar topyekun imha saldırısıdır. Topyekun savaş konsepti temelinde gelişiyor. Kültürel soykırımı baskı, işkence ve katliam yöntemleriyle, sürgün yöntemleriyle gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bunu görmek gerekiyor. Çünkü kontrgerilla yeniden devreye konuluyor. Ergenekon yeniden örgütlenerek adım adım uygulamaya koymaya çalışıyorlar. Öyle ki insanları yeniden katletmek, sürgünü, kaçışı yaratmak için o yönlü güçlü hazırlıklarının olduğu tartışma götürmezdir. İnkar ve imha siyaseti açısından süreç, böyle bir süreç haline geldi.

Tabii buna karşı da başta Önderlik olmak üzere, Özgürlük hareketimiz ve Kürdistan halkı da topyekün direniş içerisine girdi. Yani denilebilir ki 2005'ten günümüze kadar taktik duruş, direnme duruşudur ve bu her türlü imhaya, saldırıya, zulme karşı fedai çizgisinde bir direnmedir. Öyle basit bir direnme değildir.

Bu direniş, topyekun savaş konsepti ardında 2006 baharında gelişti. Çünkü ilk saldırı Önder Apo'yu zehirleme konsepti temelinde, 2006 baharındaki planlamayla geliştirildi. Buna karşı, 15 Şubat komplosunun 2006 yılında protesto eylemiyle güçlü bir serhildan hareketi gelişti. Böyle bir serhildanın geliştirilmesinde İmralı işkence sisteminin reddedilerek, komplonun reddedilerek sağlam bir özgürlük duruşunun geliştirilmesine çağrı yapmada, Viyan arkadaşın direnişi önemli bir rol oynadı. Büyük bir bilinci, duyarlılığı ifade ediyordu ve güçlü bir çağrı yaptı. Her zaman uygulanacak, yapılacak, gösterilecek bir davranış değildir. Fakat o koşullarda topyekun savaş konsepti karşısında uluslararası komployu parçalamak üzere, İmralı sistemini toptan reddetmek ve Önder Apo'nun özgürlüğünü istemek üzere bir bilinç kıvılcımı, bir direniş çağrısı oldu. Onu hissetti. Demek ki bilinç ve duyarlılığı o kadar derindi. Onu izah da etti; "Ben içimde hiçbir zaman komployu kabul etmedim, yüreğime yedirmedim. Önderliksiz yaşamı asla Kürt halkı için, kendim için öngörmedim" dedi ve bu bilinçle bir direnişe girdi.

Halkın 15 Şubatı protestodan başlayarak, Mart ayı boyunca kahramanca bir serhildan direnişi geliştirdiği biliniyor. İçinde çocukların, bebelerin olduğu on civarında şehit verdik. AKP hükümeti bu direniş karşısında çılgına dönmüştü. Tayip Erdoğan o zaman çocuk-kadın demez gerekeni yapar, herkesi katlederiz diyebilecek kadar ağzından çıkanı kulağı duymaz hale geldi. Bu, direnişin yarattığı baskı sonucunda oldu. O büyük bir direnişti. Ardından bunu gerillanın yaz boyu direnişi devam ettirdi ve Önderlik bu gelişmeler üzerinden 1 Ekim'de beşinci ateşkes sürecini ilan etti. Bu doğrultuda AKP hükümetinden gelen girişimler vardı. Bunların hepsi zaten kamuoyu ile paylaşıldı. Ateşkes, öyle durduk yere olmadı; DTP ile AKP'nin kurduğu ilişkiler, girişimler sonucunda oldu. AKP değil sadece, devletin en önde gelen bazı resmi kurumlarının girişimleriyle oldu. Sadece bizim kararımızla, mücadelenin zayıflığıyla hiç değil. Çünkü güçlü bir devrimci yükseliş yaşanmıştı. Sözlerini yerine getirmeyip her seferinde oyun oynamaya çalışıyorlar. Söz verenler, ateşkes çağrısı yapanlar, onun gereğini yerine getirmediler. ABD resmen ateşkes çağrısı yapmıştı, Güney Kürdistan yönetimi arabulucu olacağını belirtmişti. Birçok çevre bu işin içine girmişti. Fakat gereğini yerine getirmediler. Önder Apo ve PKK, barıştan, demokratik siyasi çözümden yana olduğunu bir kere daha gösterdi. Topyekun imha saldırılarını ateşkesle de bozdu, o temelde de direndi. Onun sonucunda Güney Kürdistan'a dönük saldırı operasyonunu yürütemeyince, Yaşar Büyükanıt yönetimi PKK karşısında çaresiz kalıp 27 Nisan 2007 tarihli muhtırasını verdi. Aslında askeri darbeler yaşandı. Ardından yine Büyükanıt-Erdoğan Dolmabahçe görüşmesiyle yeni bir uzlaşma yaratıldı. 22 Temmuz seçimleri yapıldı. Özel savaş yürütecek bir meclis, hükümet ortaya çıkartıldı. Muhalefet partileriyle uzlaşma yaratıldı. Sonuç, ABD ve İran ile de uzlaşarak 2007 Aralığı'ndan itibaren başlatılan askeri operasyondur. Bunlara karşı gerilla direniyor, halk direniyor. Hava saldırıları önemli ölçüde başarısız kılındı. 2008 Şubat sonunda Ana Karargaha dönük Zap operasyonu, yenilgiye uğratıldı. Gerilla Kuzey Kürdistan'ın her alanında olduğu gibi Doğu'da, Güney'de de bu saldırılara karşı direndi. Gerilla, Önderliğin direniş çizgisini esas alıp sürdürüyor. 2004'ten bu yana gelen direniş, önemli sonuçlar ortaya çıkardı. İmha amaçlı saldırıları, topyekun savaş konseptinin başarısını şimdiye kadar önledi. Gerilla hareketimiz, bu direniş içerisinde büyük şehitler verdi. Bu kahraman şehitler ordusu, bini aşan bir sayıya ulaştı. Başta şehit düşen arkadaşlardan biri Şilan arkadaştı. Yönetimimizin üyesiydi. Bir grup arkadaşla birlikte komplo ile şehit düşürüldü. 29 Kasım 2004'te şehit düştü. Kuzey sahalarına giderken, Kuzeyde savaş içerisinde çok sayıda arkadaşımız şehit düştü. Kuzey yolundayken, Nucan, Mahir arkadaşlar, Dersim'de ise Munzur, Tekoşin, Hüseyin arkadaşlar 2004'te şehit düştüler. Yine Serxwebun arkadaş Amed'de şehit düştü. 2007-2008'de Botan'da, Serhat'da büyük şehitler verdik, Gabar'da Agit arkadaşın savaş alanında Adil arkadaş, Gülbahar arkadaş 4 Aralık 2007'de şehit düştüler. 2008'de Hezil'de Kurtay, Ferhat, Nuda arkadaşların içinde olduğu çok sayıda arkadaş şehit düştü. Botan'da Roza, Sorxwin arkadaşlar şehit düştü. Güneyde İbrahim arkadaş kontra saldırısı sonucu şehit düştü. Bunlar hep yönetimimizin üyeleriydi. Serhat'ta Sidar ve Dicle arkadaşlar şehit düştüler. Dersim'de Medeni arkadaş şehit düştü. Hareketimizin yönetimi, gerillanın komutanıydılar. Bu dönemin direnişi içerisinde, böyle büyük kahraman şehit komutası altında, bin kişilik yeni bir şehitler ordusu ortaya çıktı. 1 Haziran Atılımı bu temelde uluslararası komploya karşı, yenilmez bir direniş süreci olarak gelişti. HPG gerillanın kahramanlık çizgisinde kendini bu temelde yeniden örgütleyerek, Kürt halkının meşru savunma gücü olduğunu kanıtladı. Bu gelişen direniş süreci içerisinde Kürt halkı, Apocu çizgide özgür ve demokratik yaşamdan başka bir şeyi kabul etmeyeceğini, herkese çok net ve somut olarak gösterdi.

Ortadoğu toplumunda bunalım ve sorunlar

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

Baştarafı sayfa 24'te

Putçuluğa karşıt temelde yükselen islam, Arap kabile ve aşiretlerine barış, birlik ve üstünlük getirdiyse de kısa sürede kendini Yahudi ve hıristiyanlarla çatışma içinde buldu. Din bir kısım sorunlara çözüm olmaya çalışırken, büyük bir sorun yumağını da beraberinde getirdi. Özellikle Anadolu'ya sıkışan Ermeni, Helen, Asurî ve Yahudi kavimleri biraz da erken gelişmelerinin kurbanı olarak, islamiyetle tanışan Araplar, Türkler, Farslar ve Kürtler karşısında çok zor bir sürece gireceklerdi. Yaşadıkları sorunlara kendi aralarındaki bitmek tükenmek bilmeyen mezhep kavgaları da eklenince, sorunlar giderek tasfiyelerine yol açacaktı. İspanya Yarımadası'nda müslümanların yaşadıkları tasfiyelerin benzerini Anadolu'da aynı dönemde ve benzer yöntemlerle hıristiyanlar yaşayacaklardı.

3- Din ve mezhep sorunları

Kavimlerin yaşadıkları dinsel sorunlara kendi içlerinde mezhep sorunları da eklenecekti. Dinlerin kardeşlik, bütünlük ve barış vaatleri maddi çıkarlar karşısında sınırlı bir etkiye sahipti. Toplumda gelişen sınıfsallık aynı kavmi çoktan sorun ve kavga yumağına dönüştürmüştü. Yahudilik gibi çok küçük ve sıkı bir kabile içinde, daha Musa zamanında en yakınları arasında çok sert kavgalara yol açmıştı. Musa'nın kardeşleri Harun ve Maryam'la olan çekişmeleri enteresandır. İsa yoksul Musevilere öncelikle sesleniyordu. Muaviye Ehlibeyt'e karşı üstünlük kurma ve hanedanlık savaşına daha Muhammed ölmeden başlamıştı. İslamda Hariciler iki başlı, hatta üç başlı halifeliği Ali, Muaviye ve Amr İbn-ül As'tan kurtarmak için ölüm kararı alacaklardı. Muaviye'nin oğlu Yezit, Kerbela Çölünde Ehlibeyt'in en seçkin evlatlarını koyun boğazlar gibi boğazlayacaktı. İslamlaşan her halk hem kendi içinde hem de kendi aralarında çığ gibi büyüyen yeni sorunları beraberinde getirecekti. Köklü İran uygarlığı islam Arapları karşısındaki yenilgisine Şia mezhebini türeterek yanıt vermek isteyecekti. Türk Selçuklu ve Osmanlı hakim boy beyleri çıkarlarını islamın hakim geleneği Sünnilikte bulacaklardı. Yoksul kesim olan Türkmenler daha çok Şia ve Aleviliği seçeceklerdi. Kürtler de benzer bir bölünmeyi yaşayacaklardı. İktidarlı beyler Sünni olup Arap ve Türk sultanlarıyla işbirliğini esas alırken, yoksul ve onurlu kesim Alevi ve Zerdeşti olacaktı.

Hıristiyanlığın ilk üç yüzyılı mezhep bölünmeleriyle de doluydu. Sınıflar ve kavimler çıkarlarını mezhep kılıfı altında sürdürmek durumundaydılar. Her kavmin bir mezhebi oluşmuştu. Latinler Katolik, Grekler ve Slavlar Ortodoks, Ermeniler Gregoryan, Asurîler Nasturilik başta olmak üzere çok parçalı mezheplerle kurtuluş arayacaklardı. Ayrıca imparatorluk dini olup olmamak arasında da ciddi parçalanma sorunlarını yaşayacaklardı. Yahudilik genel anlamda hıristiyanlık ve müslümanlık dinlerini içinden çıkarmakla yetinmedi; kendi içinde kabilelere dek bölündü. Yahudi'ye ve İsrailiye bölünmesi yetmezmiş gibi Fars ve Grek yanlıları olarak da bölündü. Daha sonra Doğu ve Batı Yahudileri (Aşkenaz ve Sefarat) olarak ayrı bir bölünme yaşadı. Kapitalist uygarlık çağında laikçilerle birlikte sekülerci aydınları da bağrından çıkardı.

Bu dönemde hıristiyanlık büyük reformasyondan geçti. Protestanlık doğdu, ulusal kiliseler oluşturuldu. Uzakdoğu uygarlıklarında başta Hindistan ve Çin'de olmak üzere benzer dinsel ve mezhepsel bölünmeler yaygınlaşıp yeni sorunları beraberinde getiriyordu. Tüm bu mezhep ve din sorunlarının maddi temelini araştırdığımızda, yaygınlaşan ve yoğunlaşan baskı ve sömürü aygıtlarının temel rol oynadığını görmekte zorluk çekmeyeceğiz. İç içe geçen maddi ve ideolojik tekellerin topluma karşı yürüttükleri baskı ve sömürü savaşları söz konusudur. Daha Sümer ve Mısır rahip devletinden beri bu sorunlar oluşturulmuş ve savaşlarla daha da büyütülmüşlerdi. Buda, yaşadığı büyük deneyimden sonra "Ateşi ateşle söndüremezsin" derken büyük bir gerçeği dile getiriyordu. İktidar savaş demekti. Savaş ise sömürüydü. Dolayısıyla iktidar ancak iktidarla savaşırdı. Çünkü tatlı kara ulaşmanın başka yolu yoktu.

Böylelikle beş bin yılı aşan uygarlık tarihi bir yandan günlük sorun üreten tarih iken çözüm aracı diye ortaya atılan hayali çözümler de sadece sorunları yaygınlaştırıp yoğunlaştırmış oluyordu. Ne Sümer rahiplerinin görkemli tanrılar mitolojisi, ne aynı kaynaklı tek tanrılı dinlerin tanrı ve peygamberleri, ne de çok başlı mezhep parçalanmaları derinleşen köleliğe çare olabiliyordu. Hayali çözümler maddi çözümlere dönüşemiyordu. İktidar ve sömürü tekelleri tüm kavimlere taşmakla yetinmeyip ulus devlet temelinde toplumun en temel hücrelerine kadar sızdığında oluşan tablo, sorunların tüm topluma yayılması anlamına gelir. Beş bin yıllık zulüm ve sömürü tekellerinin artık sorunları sızdıracak, dolayısıyla karlarını arttıracak başka toplum gözenekleri kalmadığına göre gerçekten sonları da gelmiş veya gözükmüş olmaktadır. Bu anlamda tarihin sonu gelmiştir derken, belki de her zamankinden daha fazla hakikate yakınız.

4- Kent ve çevre sorunu

Ortadoğu toplumunda uygarlığın başından itibaren kent ve çevre sorunları yaşanmaya başlamıştır. Sümer kentlerinin ilk kuruluş öykülerine bakıldığında, kent içi ve kentler arası nasıl bir ortamda geliştikleri anlaşılmaktadır: Sorunlarla dolu bir ortam. Bunlar kölelikten kaynaklanan sorunlardır. Kentleşme bağrında köleleşmeyi, dolayısıyla devletleşmeyi de taşımaktadır. Pazarın kurulmuş bulunması beraberinde ekonomik sorunu da getirmektedir. Değişim oranlarını, yani fiyatları kim kararlaştıracaktı? Bu konuda uzlaşmalar kolay olmayacaktı. Kentin iaşesi ve savunulması başlı başına sorundu. Oluşan iktidar klikleri (rahip, yönetici ve komutan) aralarında sürekli çekişmekte, devrim ve karşı-devrim sorunlarına yol açmaktaydı. Ayrıca kentlerin büyüme sorunları vardı.

Kentle birlikte gelişen kent yönetimi ve devleti tüm uygarlık çağlarının vazgeçilmeyen fenomeni olagelmiştir. Kent devleti en eski ve en yaygın iktidar biçimidir. İmparatorluk ve ulus devletler daha sonra ortaya çıkmışlardır. Tarihte ağırlıklı biçim ezici ağırlığıyla kent veya yakın çevresiyle sınırlı yönetimi ve devletiydi. Kentlerin aralarında yoğun rekabeti sürekli çatışmalara yol açmaktaydı. Bu çatışmalar kentlerin olanaklarını tüketiyordu. Bulunan çare hegamon ve metropol kent kavramı oldu. Uruk, Ur, Babil, Asur, Persepolis, Atina ve Roma bu tür hegamon kentlerdir. Daha sonraları imparatorluk merkezleri olarak rol oynadılar.

Tarihin ilk imparatoru olarak Akad hanedanı kurucusu Sargon'u görmekteyiz. Sargon, Sümer kentlerini Agade'nin ve kendisinin hegamonyasına almakla yetinmeyip, bunu dönemine göre uygarlık alanının tümüne taşırmıştır. İmparatorluk bu durumda hegamon (metropol) kentin diğer kent ve çevreleri üzerinde denetim kurması ve toplumsal artılarından pay alması anlamına gelmektedir. Ticaret, tarım ve endüstri daha geniş pazar ve maddi olanaklarıyla yürütüldüğü için çok kar bırakıyordu. Dolayısıyla geniş imparatorluk tipi iktidar örgütlenmesi epey karlı oluyordu. Sargon, Babil ve Asur İmparatorluğunda bu eğilimi rahatlıkla izleyebilmekteyiz. Özellikle Asur İmparatorluğu hammadde ve mamul madde ticaretinde uzmanlaşmıştı. Karın kaynağını güçlü bir biçimde koruma arzusu, iktidar için en vahşi sahneleri sergilemekten çekinmemelerine yol açmıştır. Asurlular insan kellelerinden duvar ve surlar inşa ettiklerini övünçle anlatıyorlardı.

Persler aynı doğrultuda daha esnek ve ahlaki yöntemlerle sonuç almak istiyorlardı. Bunda başarılı da olmuşlardı. Bu dönemlerin süper kenti Babil'di. Yetmiş iki milletin kaynaştığı sorunlu ve sorumlu, görkemli kentti. Pers kentleri Babil'i örnek alıyorlardı. Greko-Romenlerin kent hamlesi daha ileri bir çözüm olmakla birlikte, yönetim, iaşe, savunma başta olmak üzere aynı sorunları paylaşmaktaydı. Ortadoğu'da Helenik sentez kent mimarisinde ileri bir aşamaydı. Bu konuda görkemli kuruluşlara tanık olmaktayız. Fakat yalnız başına bir kentin bir tapınağının bile toplum üzerinde çok boyutlu sorunlara yol açtığını tespit etmek zor olmamaktadır. Bir Mısır firavun piramidinin toplumu nasıl tükettiğini bu bağlamda değerlendirmek daha da çarpıcıdır. Atina ve Roma da metropol kentler olarak toplumsal sorunları gırtlağına kadar yaşamaktaydılar.

İslam döneminde Ortadoğu kentleri büyümüş olsalar da mimari olarak Helenistik dönemin çok gerisindeydiler. Kişiliklerini gittikçe yitirmekte, kendi içlerinde ve çevre için sorun kaynağına dönüşmekteydiler. Sanayi devrimine geçilmemesi sorunlarını ağırlaştırmaktaydı.

Batı Avrupa uygarlığının kent hamlesi, ticaret ve pazar temelinde gelişen ekonomik kentlere götürdü. Bu hamle başlangıçtan itibaren kapitalin damgasını taşımaktaydı. Kırsal alanda ve kent içinde zanaatkar kesimi üzerinde sürekli hegamonya peşinde olmuştur. Bu durum sert sınıf mücadelelerini beraberinde getirmiştir. Kentlerin kendi içinde ve aralarındaki rekabet ilkin imparatorluk ve krallık eğilimlerini tahrik ederken, sanayi devrimiyle birlikte ulus devlete teslim olmak zorunda kalmışlardır. Alman ve İtalyan kentleri tarihte kentlerin özerkliğini en son terk etme ve ulus devlete en geç teslim olma (19. yüzyıla kadar) konumunda kalma becerisini göstermiştir. Bence sanayi devrimi çözüm değil, kentlerin sonu ve ölümünün başlangıcıdır. Endüstricilik ve bürokrasi 19. yüzyılla birlikte kentleri çığ gibi büyütmüş, hiç anlamı olmayan kanser tipi bu büyüme çevre için tam felaketle sonuçlanmıştır. Kent sadece kendini öldürmüyor; çevreyi, dolayısıyla kırsal toplumu da (tarihin on beş bin yıllık gerçeği, üretici gücü, maddi ve manevi kültür kaynağı) tüketip öldürüyor. Sonuç, toplumun devasa sorunlarla boğuşmasıdır; genel işsizlik ve yoksulluğun üretim merkezi olmasıdır. Hegamonyasını yitirmiş Ortadoğu kenti, kentsizlik ve kentin, dolayısıyla toplumsallığın en önemli araçlarından birinin sürekli ölmesi ve öldürmesinin merkezi haline dönüşmesidir.

Ortadoğu uygarlık tarihi çevreyi yıkım ve inkarın tarihidir. Maddi ve manevi kültür olarak uygarlık değerleri neolitik toplum değerlerinin inkarıyla (diyalektik anlamda olumsuzlama) oluştuklarından ötürü tarih böyle akışkanlık kazanır. Halbuki neolitik toplum her iki kültür değeri açısından da ekolojiktir. Manevi dünyasında, dininde çevre canlı ve en yüce değer olarak kutsallaştırılır. Kadın etrafında gelişen beslenme olanakları ekonominin başlangıcıdır. Doğa ve kadın uyumlu bir birlik içindedir. Canlı bir doğal din anlayışı ana tanrıça ile simgeleştirilir. Maddi üretim araçlarının büyük kısmı kadın icatlarıdır. Beslenme ve giyim kültürü de kadının damgasını taşır. Tüm bu değerler uygarlıkla inkara uğrayacak ve erkeğin hegamonyası altında kar ve baskı araçlarına dönüştürülecektir. Toprak ana hakir görülecektir. Kutsal Kitaplar erkekler için "Kadınlar tarlanızdır, istediğiniz gibi sürün" der. Daha da vahimi, Sümer kentleri kar amaçlı toprağı sürekli kullandıklarından, tuzlanmaya yol açarak doğal çölleşme tehlikesini suni çölleşme ile besleyip büyütmüşlerdir. Mezopotamya'nın çölleşmesinde uygarlaşmanın rolü çok çarpıcıdır.

Uygarlığın manevi dünyasında doğa, çevre, toprak hep hakir görülür. Aslında bu yaklaşım ideolojiktir. Zıddına geliştiği tarım-köy toplumunu aşağılamak ve kolayca yönetmek içindir. Uygarlık ideolojik olarak öyle bir Dünya imgesi yaratmıştır ki sanki insanlığın düşmanıdır ve insanın kendisine hesap vermesi için vardır. Yine Kutsal Kitaplar "orası imtihan yerinizdir sadece" der. Diğer taraftan devletliler bu dünyada kendi cennetlerini yaratırlarken, icat ettikleri dinlere de hiç inanmamışlardır. Çünkü dinleri kendilerinin icat ettiklerini iyi bilmektedirler. Öte yandan jeobiyolojik ortamla iç içe oluşan toplumsal gelişme, uygarlık tarihi ilerledikçe (aslında sürekli geriledikçe olmalıdır) bu özünü ideolojik olarak inkara zorlanacak, hayali, soyut öte dünya imgeleriyle zıddına dönüştürülecektir.

Ekolojik sorunun özü bu gerçeklikte yatmaktadır. Dolayısıyla tam bir toplumsal sorun olduğunu tüm vahametiyle anlayabilmekteyiz. Kendi özünü böyle inkara zorlanan bir toplumun uzun vadede yaşamı sürdürülebilir kılması mümkün değildir. İktidar ve sömürü tekellerinin kar mantığı, bunun için geliştirdikleri ideolojik ve askeri savaşlar anti-ekolojik, anti-biyolojik ve anti-toplumsaldır. Günümüzde, kapi-

talist hegamonyanın finans çağında yaşanan bunalım, bütün bu gerçeklikleri tüm insanlığın gözüne ve zihnine adeta kazımış bulunmakta; bu hegamonyanın yarattığı sahte dünyanın kağıt tomarlarından ibaret hale geldiğini herkese açıkça göstermektedir. Tarihinin hiçbir döneminde insanlık bu denli doğaya, yaşama ve topluma yabancılaşmamıştır. Ortadoğu toplumu gerek merkezi uygarlığın kahredici talancı yüklerini en uzun süre yaşamasından, gerekse jeobiyolojisinin hem doğal hem de suni nedenlerle çölleşmeye en yakın bölgelerin başında gelmesinden ötürü sadece sorun yaşamıyor; çözümü intiharda bulacak kadar yaşamdan vazgeçiyor. Daha doğrusu vazgeçirtiliyor.

5- Sınıf hiyerarşi aile iktidar ve devlet sorunu

Ortadoğu toplumu evrensel tarihte sınıf, hiyerarşi ve iktidar sorunlarıyla en erken tanışan toplumdur. İktidar öncesinin ilk hiyerarşi düzeneğinin gençler ve kadın üzerine kurulduğunu bilmekteyiz. Zorba ve kurnaz erkek + şaman ve rahip + tecrübeli yaşlı adamlar ittifakı, tüm hiyerarşilerin ve sonradan gelişecek iktidar ve devletlerin prototipidir. Tüm toplumsal sorunların ana rahmidir. Aşağı Mezopotamya'da Uruk kent hegamonyasından önce El Ubeyd hiyerarşik dönemine (M.Ö. 5000-3500) tanık olmaktayız. Tüm Mezopotamya'ya yayılmış bir hiyerarşi söz konusudur. Büyük ev ve aile etrafında örülü bir sistemdir. Hanedanlık sisteminin başlangıcıdır. Kadının, gençlerin ve üst hiyerarşik tabaka dışındakilerin sistemik bir köleleşmeye tabi tutuldukları, dolayısıyla toplumsal sorunun ilk defa temellendiği bir dünya imgesi ve pratiği oluşturulmaktadır. Mezopotamya bir de bu sistemin küresel önderi olma gerçeğine sahiptir. Hanedan ve ailecilik ideolojisinin de kökenidir. Ortadoğu'da her iki kurumun halen çok güçlü olması bu tarihsel nedenle de yakından bağlantılıdır. Toplumun erkek önderlikli bu en eski kurumları tarih boyunca sürekli gelişim göstermişlerdir. Hanedanlık temel iktidar odağı ve devlet biçimine dönüşürken, ailecilik de tüm toplumların resmi ana hücresine dönüşmüştür. Hanedanlar ve ailelerin kuruluş ve yıkılışları için tarih boyunca yürütülen iktidar savaşlarının haddi hesabı yoktur. Toplumlar bu savaşlarla sadece sorun kaynağına dönüştürülmemekte, adeta içten içe tüketilmektedir.

Hanedanlık sistemi ideoloji ve yapılanmanın iç içe geçtiği bir bütünlük olarak anlaşılmak durumundadır. Kabile sisteminin içinden gelişmekle birlikte onun inkarıdır ve üst tabaka yönetici aile çekirdeği olarak kendini oluşturur. Çok katı bir hiyerarşisi vardır. Ön hakim sınıftır. İktidar ve devletin prototipidir. Erkek ve erkek evlat esasına dayalıdır. Çok sayıda erkeğe sahip olmak iktidarı için önemlidir. Bu husus çok kadınla evlenme, harem hayatı ve cariye sistemine yol açmıştır. Bazı erkeklerin onlarca kadına ve yüzlerce çocuğa sahip olması hanedanlık ideolojisiyle bağlantılıdır. İktidar ve devlet öncelikle hanedan içinde üretilir. En önemlisi de, hanedan başta kendi kabilesi ve aşireti olmak üzere, diğer kabile sistemlerini ilk sınıflaşmaya, köleliğe alıştıran kurumdur. Ortadoğu uygarlığında hanedansız iktidar ve devlete rastlamak neredeyse mümkün değildir. Hanedan gerçekliğinin köklülüğü ve iktidar-devlet için hazırlık okulu konumunu teşkil etmesinden ötürü böyledir.

Hanedanlığın resmi ideolojiye dönüşmesi aile yapısına da damgasını vurmuş, 'ailecilik' biçiminde alt ideolojiye yol açmıştır. Aileden aileye fark vardır. Tarih boyunca ve tarih öncesinde kadın-erkek beraberliğinin çok farklı biçimleri mevcut olmuştur. Özellikle kadın ağırlıklı klan aile tipi çok yaygındı. Bu aile tipinde erkek-koca pek tanınmaz. Dayı ve çocuklar daha çok önemlidir. Diğer bir tip, erkek-kadın ikiliğinin denk olduğu tiptir. Sanıldığının aksine, bu tip de tarihte yaygın yaşanmıştır. Erkeğin aile reisliğindeki sistem çok sonraları ve hanedanlık-iktidar-devlet üçlüsünün izdüşümü olarak geliştirilmiştir. Esas hedefi kadınlarını ve çocuklarını üst tabakaların hanedan, iktidar ve devlet çıkarları için yetiştirmek, bağımlı uydu kişilikler yaratmaktır. Hiç de gerekmediği ve çok ağır toplumsal sorunlara yol açtığı halde, çok karılı ve çocuklu ailenin temelinde bu iktidar ve devlet çıkarı vardır. Hanedan gibi her aile reisi de ona öykünerek, çok karılı ve çok çocuklu olmayı bir güç ve yaşam garantisi olarak görür. Topluma hakim zihniyet bu yönü sürekli teşvik eder. Halbuki bununla çözümden ziyade tüm toplumsal sorunlara kapı aralanmış olur. Bu durumun resmi ideolojinin gereği olduğunu ve dince de desteklenerek pekiştirilmek istendiğini bilmek, toplumsal sorunları kavramak için önemlidir. Günümüz Ortadoğu toplumunda halen güçlü olan hanedancılık ve ailecilik kültürü, yol açtığı aşırı nüfus, iktidar ve devletten pay alma hırsı nedeniyle sorunların ana kaynaklarındandır. Kadının aşağılanması, eşitsizliği, çocukların eğitimsizliği, aile kavgaları, namus sorunu hep ailecilikle bağlantılıdır. İktidar ve devlet içi sorunların küçük bir maketi adeta aile içinde kurulmuş gibidir. Aileyi çözmek iktidar-devlet-sınıf ve toplumu çözmek için şarttır.

Eğer iktidar merkezli kurulmuşlarsa aile ve hanedanın toplumda iktidarcılık ve devletçilik ideolojisi ve pratiğinin en gözde konuları olmaları anlaşılırdır. Ortadoğu'da sürekli iktidar ve devlet sorunlarının yaşanması, üzerinde yükseldikleri toplumun ailecilik ve hanedancılıkla kaplanmış olmasındandır. Karşılıklı birbirini besleyen sorunlardır. Bu konuda sorunların ideolojik yönünü kavramak çok önemlidir. Sorun çözme aracı olarak düşünülen iktidar ve devlet gücünün tersine sonuç doğurduğu, güçsüz, yaratıcısız ve kölelikle dolu bir yaşam ürettikleri halen Ortadoğu toplumunun zihniyetinde anlaşılmaktan uzaktır. Bu ilişkiler yumağını sorunların ana kaynağı olarak yorumlamamız bu nedenledir ve çok önemlidir. Çok erkenden fark ettiğim bu durum nedeniyle demokratik ideoloji ve örgütlenmelere, tartışma ve eylemlere büyük ilgi gösterdim. Yaşam bana toplumsal sorunların çözüm yolunun buradan geçtiğini her geçen gün daha fazla öğretiyordu.

Yine sınıf sanıldığının aksine iktidar ve devleti doğurmuyor. Tersine hanedancılık ve ailecilik (hiyerarşik kuruluşlar) üzerine kurulu iktidar ve devlet oluşumları sınıflaşmaya yol açar. Öncelik hiyerarşik devletçi ideoloji ve pratiğindedir. Ortadoğu uygarlık tarihinde bu sürecin çok yaygın yaşandığını tespit etmek mümkündür. Alttan üste değil, üstten alta doğru sınıflaşma eğilimleri daha güçlüdür. Daha da önemlisi, birbirlerinin dışında olan bir devlet ve sınıf ilişkisinden çok ideolojik ve pratik olarak iç içe bir sınıf-iktidar ve devlet fenomeni yaşanır. Bu oldukça örtülü yaşanan bir süreçtir. Öyle ki kabileci, aileci, hanedancı ve devletçi ideolojik imgelerden ötürü sınıf adeta görünmez kılınmıştır. Böylelikle sınıf bilincinin gelişmesi önlenmeye çalışılır. Sınıf tahlillerini yaparken somut yaklaşmak önemlidir. Tarihte nasıl oluşmuşsa öyle yaklaşmak gerekir. Ortadoğu'da toplum sınıflaşırken resmi aile, hanedan, iktidarlaşma ve devletleşmeyle iç içedir. Kölelik sadece maddi emek üzerine kurulmaz. Öncelikle zihniyet, duygu ve bedenler üzerinde inşa edilir. İdeolojik kölelik gelişmeden maddi emek köleliği gelişmez. Çok yaygın olan sınıf özelliklerinden kaynaklanan sorunları görmek için bu yönlü bütünleyici yaklaşım göstermek daha öğretici olacaktır.

Ortadoğu toplumu üzerinde iktidar ve devlet inşalarını siyasi rant (gücün kar yaratması) olarak görmek gerçeğe daha çok yaklaştırır. Toplumsal birikimler efendi-köle ilişkisinden çok, iktidar ve devlet odaklarının el koyması biçiminde gerçekleştirilir. İktidar devletten daha yaygın bir olgudur. Devlet olmadığında da iktidar yoğunca yaşanabilir. Dolayısıyla iktidar odaklanmaları bir nevi kapital (sermaye) tekelleri olarak değerlendirilmelidir. Kar olmadıkça iktidar olmanın bir anlamı yoktur. İktidar oluşumlarının esas hedefi kardır. İktidarı kardan ayrı bir kurum olarak düşünmek bir sapmadır. Batı sosyolojisinin aydınlatmaktan kaçtığı önemli bir konudur bu. Tekeller sadece kapitalist sistemle ve sermaye olarak kurulmazlar. Tarihte ezici çoğunluğuyla iktidar tekelleri, grupları olarak kurulurlar. İktidarsız karı düşünmek olanaksızdır. Bu tespit Avrupa uygarlığı için de geçerlidir. Hatta iktidar tekelleri daha rafine, klasik kar araçları olarak düşünüldüğünde tarihi daha iyi yorumlayabileceğiz.

Devlet iktidardan farklı bir olgudur. O da iktidara dayanır, fakat farklı bir biçimleniş olarak. Öncelikle birçok iktidar odağı birleşerek daha çok kar elde edeceklerini olasılık dahilinde gördüklerinde, devletleşmeyi şiddetli bir tutku olarak amaçlarlar. Devlet daima farklı iktidar odaklarının ortaklaşa kar örgütü olarak inşa edilir. Dolayısıyla iç yapısında kar payları nedeniyle sürekli çekişme ve kavgalar, hatta iç savaşlar yaşanır. Ayrıca daha rafine ve meşru kılınan bir geleneğe sahip olduğu için, tüm kar tekelleri genel çıkarlarının bir ifadesi olarak her zaman devletten yana olurlar. Ancak devletin çıkarları için ezici bir zarar haline gelmesi durumunda devleti parçalama, yeni devlet ve iktidar arayışlarına girme gündeme gelir. Ortadoğu uygarlığı tarihi boyunca bu yönlü sayısız deneyime sahiptir.

İktidar ve devlet tahlilleri beş bin yılı aşan merkezi uygarlık sürecinde daha gerçekçi yapılabilir. Avrupa uygarlığının beş yüz yıllık tarihi iktidar ve devlet tahlilleri için yetersiz bir mekan ve zamandır. Bu nedenle devlet ve iktidara ilişkin çözümlemeler yetkin yapılamamaktadır. Marksizm bu konuda tam bir cehalet örneği sergilerken, liberalizm daha ince saptırmacı tutumlar içindedir. Muhafazakar güçler gerçeği daha iyi bilirler, ama ifade etmeyi çıkarlarına uygun bulmazlar. İdeolojik-mitolojik dili tercih edip saptırmacı anlatımı derinleştirirler. Toplumda en çok iktidar ve devlet sorunlarının gerçekdışı kılınması özlerindeki kar oranlarıyla bağlantılıdır. Uygarlık tarihi boyunca geliştirilen din ve tanrı kavramları gerçek bir sosyolojik yorumа kavuşturulduğunda görülecektir ki devletin bir şemasıdır. Tanrı-kral pratiğinin ideolojik yüceltilmesidir. Günümüzdeki ulus devleti yeryüzüne inmiş tanrı olarak yorumlamak kadar, laik ifadesiyle tanrısız kılınmış aynı örgüt gibi değerlendirmek birbirinden özde farksızdır. Hegel bu konuda tarihi Marks'a göre daha derin okumaktadır.

Ortadoğu'da toplum sorunları her zamankinden daha çok günümüzde en yaygın ve yoğun yaşanan aile, hanedan, sınıf, iktidar ve devlet sorunlarıdır.

6- Ortadoğu toplumunun ahlak politika ve demokrasi sorunu

Beş bin yılı aşan merkezi uygarlık sürecini ahlak, politika ve demokrasi kavramları temelinde çözümlemek çok öğretici olacaktır. Toplumsal doğanın ahlaki ve politik olgular olarak gelişim gösterdiğini önceki bölümde işlemiştim. Kısaca da olsa tekrarlamalıyım ki, ahlak ve politika olmadan toplum olmaz. Olsa dahi amorf (şekilsiz) bir yığın olmaktan öteye anlam ifade etmez. Böyle toplumlar olsa bile, ancak başka toplumlar için malzeme nesneleri durumundadır.

Ahlak, toplumun ilk inşası sırasında takındığı tutumların bütünlüğü olarak tanımlanabilir. Bu da ilkel toplumun beslenme, üreme ve korunma için aldığı tedbirler, yaptığı iş ve eylemler bütünlüğüdür. Bu bütünlükler geleneksellеştiği ölçüde ahlak oluşmuş sayılmaktadır. Üremesiz, korunmasız ve beslenmesiz toplum sürdürülemeyeceğine göre, o halde ahlaksız toplum da olmaz diyorum. Politika biraz daha değişik bir kavram olmakla birlikte, ahlakla yakından bağlantılıdır. Ahlaktan farkı güncel bir eylem olmasıdır. Ahlak gelenek olarak standart kalıplar halinde iş görür ve rol yaparken, politika günlük olarak toplumun önüne çıkan sorunlar konusunda alınan kararlar bütünlüğü demektir. Bu kararlar bütünlüğü geleneksellеştiği ölçüde, ahlaki geleneklerle bütünleşip bizzat ahlak kuralları haline gelirler. İkisinin birbirini beslemesi söz konusudur. Ahlak geleneksel olarak politikaya çerçeve sunarken, politika yeni iş görücü kararlarıyla bu çerçeveyi sürekli genişletmekte ve derinleştirmektedir. O halde iki kavram ve olguyu birbirinden tamamen ayırmak mümkün olmamaktadır.

Demokrasi üçüncü önemli olgu ve kavram olarak ilk iki olgu ve kavrama eklenmek durumundadır. Bu anlamda demokrasisiz toplum da düşünülemez. Düşünülse bile, kendini ifade edemeyen toplumsal malzeme nesnesi konumundadır. Başka toplumların kullanım araçları toplamı olarak iş görmekten kurtulamaz. Bu durumda demokrasinin işlevi, politika yapılır ve kararlar alınırken, ilgili tüm toplumun ifade ve örgütlenme gücü olarak sürece katılımını ifade eder. Politika özünde bu anlamda demokratiktir. Gerçek politika demokratik olan politikadır. Demokratik olmayan politika çok sonraları gelişen hiyerarşik iktidar ve devlet güçlerinin tek taraflı idare kararlarıdır. Bu güçlerin 'idare kararlarına' politika denmez, idare kuralları denilir.

Gerçek politika mutlaka demos'un (kabile, aile, aşiret, kavim, ulus toplumunun tüm organlarının bütünlüğü) katılımı ve tartışmasıyla gerçekleştirilenidir. Politika halksız, toplumsuz, katılımsız oluşacak bir olgu ve kavram değildir. Dolayısıyla politika demokratik olmak zorunda olduğuna göre, ahlaki de olmak zorundadır. Demokrasinin olmadığı toplum politik, politikanın olmadığı toplum ahlaki olamaz. Bu üçlü olgu ve kavramsal ifade olmazsa olmaz kabilinden birbirlerini gerekli kılarlar.

Ortadoğu merkezi uygarlığı toplumun bu üç temel olgusu ve kavramsal ifadesiyle çelişki içinde ve zıtlaşarak gelişmiştir. Aralarında temel bir diyalektik ilişki mevcuttur. Uygarlık toplumu (kent-sınıf-iktidar) ne kadar gelişirse, ahlak, politika ve demokrasi de o denli gerileme yaşar. Aynı zamanda aralarında o denli bir gerilim ve mücadele yaşanır. Sümer destanlarında özellikle kadın, çiftçi ve çobana ilişkin söylemlerde bu süreci izlemek mümkündür. Bu gerilim ve mücadele gerçeğini dile getirmektedir. Daha sonraki destan ve dinsel metinlerde bu üçlünün (toplumun temel direkleri) sesini pek duyamayız. Demek ki mücadeleyi kaybetmişlerdir. Buna karşılık kabile ve aşiret destanları halen canlıdır ve günümüze kadar ulaşmışlardır. Demek ki ahlak, politika ve demokrasi geleneğini tümüyle kaybetmemişlerdir. Daha üst bir soyutlama olarak tek tanrılı dinler Firavun ve Nemrut'tan çok bahsederler. Yine demek ki en azından başlangıç itibariyle ahlaki, politik ve demokratik adımların sahibidirler. Avrupa uygarlığına dayalı ahlak, politika ve demokrasi anlatımları çok eksik, temelsiz ve burjuvacadır. Burjuvazi gibi en bencil bir sınıfın bakış açısından ahlak, politika ve demokrasi olguları ve kavramsal ifadelerinin tarihsel gelişimini, dolayısıyla gerçekliğini bütünlük içinde kavramak mümkün gözükmemektedir. Batı'nın bu yönlü bilimine oldukça eleştirel yaklaşmak gerekir.

Merkezi uygarlık sisteminin dışında kalan tüm toplumsallıklarda kategorik olarak ahlak, politika ve demokrasi olgusunun daha güçlü olduğuna hükmetmek gerekir. Bu çerçevede direnen, dağlara ve çöllere çekilen tüm kabile, aşiret, mezhep tipi yarı-göçebe ve işsiz topluluklarla kırsal alandaki çiftçi ve çoban topluluklarını direnişçi, özgürlük ve eşitliğe daha yakın güçler olarak değerlendirmek gerçekçidir. Derinliğine köleleştirilmiş unsurlar ikinci sırada ve objektif olarak bu projede değerlendirilebilir. Özgürlük için, eşitlik için, dolayısıyla ahlak, politika ve demokrasi sorunları için önemli olan objektif kölelik değildir; ne kadar teslim olmamış, ne kadar direniyor, ne kadar konar göçerdir, ne kadar inançlarının savaşını veriyor sorularının cevabı önemlidir.

Ortadoğu toplumlarında elbette ciddi ahlaki, politik ve demokratik sorunlar vardır. Uygarlık süreci gereği bu sorunlar çok kapsamlıdır da. Ama Avrupa uygarlığının hukuk, politika ve demokrasisinin fazlasıyla burjuvaca olduğunu, evrensel tarihsel-toplumun ahlak, politika ve demokrasi olgusunu temsil etmediğini, yansıtmadığını bilmek önemlidir. Burjuvanınki demokrasi değil devlet idaresidir. Demokrasi adına yapılanlar tümüyle genelleştirilmese de, devlet idaresini gizleyen, 'ayıbı örten asma yaprağı' rolünü oynadığını belirtmek daha doğru bir yaklaşımdır. Aynı kıstaslar insan hakları için de geçerlidir. Özellikle hukukun tümüyle ahlakın yerine geçtiği bir gerçektir. Hukuk devlet ve iktidara ilişkin bir sözleşmeler yığını olup, hiçbir zaman canlı ahlakın yerini tutamaz. Devlet idaresi, devletin iç ve dış işleri için yapılan çalışmalara, karar ve uygulamalara ise politika denemeyeceğini anlamak gerekir. Belki devlet politikası denebilir, ama toplum politikası denemez. Demokrasi adına yapılanların toplumun çok dışında, temsil sahneleri olmaktan öte pek işlevleri yoktur.

Bu kısa eleştiri temelinde Ortadoğu toplumunda demokrasi, ahlak ve politika potansiyelinin güçlü olduğu ra-

hatlıkla belirtilebilir. Ciddi ahlaki, politik ve demokratik sorunların olması potansiyelinin gücünü gösterir. Halen devlet ve iktidarcılık eğilimlerinin güçlü olması, diğer yüzünde güçlü ahlaki, politik ve demokratik sorunları, ihtiyacı ve hatta varlığı akla getirir. Aralarındaki diyalektik çelişki gereği gerçeklik ancak bu biçimde ifade edilebilir.

7- Ortadoğu toplumunda ekonomik ve ideolojik sorun

Sorunlar kapsamındaki tüm anlatımlar aslında ideolojik ve ekonomik yönüyle de yansıtılmaya çalışıldı. Dar anlamda maddi ve manevi kültür öğeleri olarak bu yöndeki sorunları daha görünür kılmak için şemamıza devam etmeyi uygun buldum. Önemli başlıkları çizeceğim.

Batı ekonomi-politiği topluma ilişkin diğer dallarda geliştirdiği bilimsel çarpıtma ve kehanetleri öncelikli olarak işler. Buna ihtiyacı vardır. Farklı ama daha gelişkin bir sermaye birikimi ve kar hadleri söz konusudur. Ekonomi-politik bilimi bu gerçeği açıklamaktan çok gizlenmesine aracılık eder. Mitolojik anlatımın çağdaş versiyonu olarak değerlendirmek mümkündür.

Ekonomik sorun esas olarak kadının ekonomiden dışlanmasıyla başlar. Ekonominin kendisi ise beslenme konusu olan her şeydir. Ekonomi-politiğe (K. Marks'ın Kapital'i dahil) göre ise, piyasalara göre üretim üzerinden sağlanan kar, rant, faiz ve ücretler ekonominin temel konusunu teşkil etmektedir. Bilim değil, tamamen burjuvazinin kar üzerine kurulu yaşamına göre bir disiplin söz konusudur. Kar esas alınarak düzenlenen ekonomik yaşam toplumun en dibindeki sorundur. İnsan yaşamını kara göre düzenlemek en vahşi iktidar anlamına gelir. Biyo-iktidar kavramı biraz da bu gerçeği ifade eder. Tarih boyunca tüm toplumlar insan ihtiyaçları dışında zenginleşmek için yapılan mal ve para birikimlerine hep şüpheyle bakmışlar, fırsat bulur bulmaz bu birikimleri ihtiyaç sahiplerine dağıtmaktan çekinmemişlerdir. Birikimin felaketlere karşı değil de, bazı grup ve kişilerin zenginleşmesi için yapılmasının hep ahlakın kötü biçimindeki yargısına maruz kalması boşuna değildir. İnsan yaşamı gibi kutsal tutulması gereken bir değeri birikimcilere ipotek etmek en büyük ahlaksızlık sayılmıştır. Batı'nın kapitalist modernitesinin bin bir hukuk ve güç aygıtıyla meşrulaştırmak istediği şey bu olgudur. Kutsal Kitapta geçen Leviathan özünde bu olguya işaret etmektedir. Topluma karşı canavar olarak simgeleştirilmektedir. Ekonomi olmayan, tersine ekonominin canına okuyan olgular kümesi ekonomi-politik adı altında bilim diye sunulmaktadır. Marks'ın İngiliz ekonomi-politiğini rasyonelleştirmede hiç de az olmayan çabası ekonomiyi değil, anti-ekonomiyi ifade etmektedir. Buna ekonomi demesi sosyalist toplumda değil, herhangi bir toplumda bile etik olamaz. Hegel'i ayakları üstüne kaldırmak isterken, kendisini baş aşağıya düşürmüştür. Özcesi, piyasa üstünde yürütülen sermaye birikimi ve kar operasyonları tarihte eşi görülmemiş ekonomik sorunların temelidir.

Şu hususu bir kez daha belirtmeliyim ki, insanlar için zorunlu beslenme, giyinme, taşınma ve barınma ihtiyaçlarına hizmet ettikçe, piyasaya karşı olmanın ve onu meta fetişizminin aracı olarak değerlendirmenin tutarlı bir yönü yoktur. Bu anlamda piyasa gerekli ve iyi bir ekonomik araçtır. Karşı olunan bu değildir. Piyasalar üzerinde bir yandan fiyatlarla oynayarak, diğer yandan uzak mesafeler nedeniyle oluşan aşırı kar sistemine, yani kapitalizme karşı çıkılmaktadır. Anti-kapitalist olmak bu sisteme, tabii bu sistemi ayakta tutan her şeye karşı olmaktır. Piyasa gerçeği bu kapsamın dışındadır. Bilakis sermaye tekelleri fiyatlarla sürekli oynayarak ve böylelikle kar olanaklarını canlı tutarak piyasalarda sağlıklı ve adil bir değişimin oluşumunu engellerler. Yani kapitalizm sadece anti-ekonomi değil, anti-pazardır da. Böyle olmasaydı, sürekli bunalım ve finans oyunlarıyla toplumsal yaşam alt üst edilebilir miydi? Bunca bilim ve tekniğe rağmen aşırı nüfus artışı, işsizlik, yoksullaşma ve çevre imhası başta olmak üzere, insanlığı tehdit eden sorunlar bu dönemdeki kadar büyüyebilir miydi?

Kadının ekonominin merkezinde rol oynaması anlaşılır bir husustur. Çünkü çocuk yapmakta ve beslemektedir. Ekonomiden kadın anlamayacak da kim anlayacaktır! Genelde uygarlık tarihinde, özelde kapitalist modernitede kadın dışlanınca, kocaman erkeklerin üzerinde en çok oynadıkları ekonomi bu nedenle sorunlar yumağına dönüşmüştür. Ekonomiyle organik ilgisi olmayan, sadece aşırı kar ve güç hırsıyla başta kadın olmak üzere tüm ekonomik güçleri denetimleri altına almak için girişilen bu oyun, sonuçta her tür hiyerarşinin, iktidar ve devlet güçlerinin toplum üzerinde bir ur gibi büyümesine yol açarak sürdürülemez ve oynanamaz bir aşamaya dayanmıştır.

Kadından sonra başta çiftçiler olmak üzere gerçek ekonomiyle ilgilenen çobanlar, zanaatkarlar ve küçük tüccarlar da iktidar ve sermaye tekel aygıtları tarafından adım adım ekonomiden dışlanarak tam bir ganimet ortamı yaratılmıştır. En çok aydınlatılması gereken bir konuyla karşı karşıyayız. Bir anlamda ekonomik yaşam alanlarının ve nesnelerinin talanı olan uygarlık süreçleri nasıl oldu da meşrulaştırılıp günümüze kadar taşındı? Ekonomiyi tasfiye eden güçler nasıl temel ekonomik faktörler olarak sunuldu? Sümer toplumunda tanrılar inşa edilirken bundan daha gerçekçiydiler dersek yanılmış olmayız. Tüm bu eleştirilere rağmen, K. Marks kapitalist ekonomi adı altında sunulan dehşetin, felaketin farkındaydı. Fakat kapitalist modernitenin kendi hegamonyasını alabildiğine inşa ettiği bir dönemde çözümleme ve devrimci eylemi ancak bu kadar olabildi dersek daha doğru olur.

Ortadoğu toplumunda önemli bir farklılık, ekonomik artıların devlet eliyle sızdırılmasıdır. Aslında Avrupa uygarlığında da devletsiz karın bir hayal olduğu göz önüne getirilirse, devletin son tahlilde toplumsal artıkların yegane meşru sahibi olduğu görülür. Kendini mülkün sahibi olarak görmek zaten bunun için yeterli nedendir. Devlet dışında kardan bahsetmek bir aldatmacadan öteye gitmez. Sonuç olarak uygarlık tarihi anti-ekonomik bir tarihtir. Tüm ekonomik sorunlar bu çelişkinin sonucu olarak yaşanır. Egemen sınıf, kent ve devlet ekonomiden ne kadar ellerini çekerlerse, diğer bir anlamıyla küçülür ve ekonomiyi gerçek sorumlularına terk ederlerse, ekonomik sorunlar da o denli çözüm yoluna girer. Küresel ekonomi için doğru olan bu belirleme Ortadoğu ekonomik yaşamı için de fazlasıyla doğrudur.

Manevi kültür gücü olarak ideolojisiz toplum olmaz. İdeoloji zihniyetle bağlantılı olmakla birlikte daha farklı bir kavramdır. Hayvanların, hatta bitki ve atomların da zihninden bahsetmek mümkündür. Ama ideoloji insan topluma özgüdür. Görevi esas olarak yaşamı anlamlandırma ve düzenlemedir. Bu anlam ve düzenlemeler olmadan toplum ayakta kalamaz, dehşete düşer. İdeoloji bu nedenle hayli ilginç bir sorundur. Kelime anlamı fikirlerin mantığı demektir. İnsan toplumu fikirler mantığıyla çok esnek bir doğa olarak biçimlendirilmeye, özgürleşmeye yatkındır. Ama bu özelliğiyle köleleştirilmeye de yatkındır. Hem sorun çözücü hem de sorun kaynağı olması yapılanmasıyla ilgilidir.

Ortadoğu uygarlıklarında ideolojiler büyük rol oynamıştır. Uygarlığın kendisi Sümer rahiplerinin mitolojik yaratımlarına çok şey borçludur. İnşa edilen tanrılar panteonu tüm dinleri etkilemiştir. Maddi uygarlıkla iç içe hep manevi bir uygarlık da inşa edilmiştir. Yerde yükselen krallık, hanedanlık gücü kendisini simgesel olarak tanrı diye sunma ve yüceltmeyi ideolojisinin temel görevi haline getirmiştir. Yerdeki kralın yansıması tanrısal imgeler olarak göklere yansıtılmıştır. O dönemden beri felsefe, bilim, sanat ve dinler sürekli bu tanrıları aramışlardır. Bulabildikleri bir yandan gerçekler dünyasıyken, diğer yandan gerçeklerin saptırılmış hayal dünyası olmuştur.

Ortadoğu ideolojik dünyası için önemli olan, mitolojik ideolojinin nasıl dinsel ideolojiye, dinsel ideolojinin nasıl felsefi ideolojiye ve en son bilimsel teorilere dönüştüklerini izlemektir; hangi maddi sorunlar dünyasının karşılıkları olduklarını bulmak ve izlemektir. Ekonomik ve toplumsal yaşam sorunları ideolojide mutlaka karşılığını bulurlar: Gerçek veya saptırılmış olarak. İktidar, devlet ve hanedan kuruluşları çok tipik olarak kendilerini ideoloji dünyasında da tanrısallıklar biçiminde inşa edip sunarlar. Bu yönleriyle ideolojik çözümlemeler yapılırsa, toplum hakkında daha doğru bilinç ve aydınlanma mümkündür. Tüm ilk ve ortaçağların dinler ve tanrılar dünyası, yükselen hiyerarşiler ve hanedanlıklar, iktidar, devlet ve sermayedarlar dünyasının yansıtılmış, meşrulaştırılmış izlerini taşır. Kendi aralarındaki sorunlar ve kavgalar aynen izlerinde de yaşanır. Maddi sorunları iyi kavramak için ideolojik alan ne kadar gerekliyse, tersi de o denli gereklidir. İki yanı, yüzü ayırt etmek kadar, aralarındaki bağlantıları da hep aramak, görmek gerekir.

Uygarlıkların momentlerinde inşa edici güçler ideolojinin imgesel (hayali) karakterinin tamamen farkındaydılar. Köleler dünyasına bu hayali dünyayı gerçekler olarak sunarken hem köleleri uysallaştırıyor, hem de arzularını gemliyor ve öte dünya dedikleri imgeyle avuntu bulacaklarını umuyorlardı. Dolayısıyla bu durum çok sorunlu bir ideolojik dünyanın gelenekselleşmesi oluyordu. Uygarlık tarihinin hep dinler ve tanrıların gölgesinde sunulması bu gerçeklikle bağlantılıdır.

Günümüzde de ağır toplumsal sorunlar bu yönlü ideolojik sorunlara dönüştürülür. Belki de daha kolay çözülebileceklerine duyulan inançtan ötürü böyledir. İslami ideolojinin canlandırılması toplumsal sorunların artan varlığını yansıtır. Modernite ideolojilerinin çözüm aracı olmamaları, toplumsal sorunlarla gerçekçi bağ oluşturamamalarından kaynaklanır. İster geleneksel (dinsel) ister modern (liberalizm, milliyetçilik, sosyalizm vb.) ideolojilerdeki başarısızlık, toplumsal sorunları doğru yansıtmamalarıyla ilgilidir. Çözüm evrimci ve devrimci tarzlarıyla hem söylemde hem de eylemde doğrunun yaşanmasını dayatmaktadır.

8- Ortadoğu toplumunun devrim sorunu

Şemasını sunmaya çalıştığımız bu kapsamdaki toplumsal sorunların elbette bütünsel olarak devrim sorununda düğümlenmeleri anlaşılırdır. Devrimi değişik tanımlamaya çalışacağım. Ortadoğu uygarlık tarihini bir yönüyle karşıdevrim tarihi olarak yorumlayabiliriz. Neye karşı karşıdevrim? Uygarlık sisteminden dışlanan tüm toplumsal unsurlara karşı bir karşıdevrim. Kadına, gençlere, tarım-köy toplumuna, konar-göçer kabile ve aşiretlere, gizli mezhep ve inanç sahiplerine, köleleştirilenlere karşı karşıdevrim. Uygarlık kendi öz çıkar güçleri için yeni bir düzen veya devrim iken, karşıt güçler için yıkım ve karşıdevrimdir. Benim için devrimin anlamı, uygarlık sisteminin sürekli alan ve uygulamasını daralttığı ahlaki, politik ve demokratik toplumun yeniden ve daha geliştirilmiş olarak bu niteliklerini kazanmasıdır. Bir marksist sosyalist için devrim 'sosyalist toplum'dur. İslam devrimcisi için 'islami toplum'dur. Burjuva için 'liberal toplum'dur.

Aslında böyle toplumlar yoktur. Bunlar adlandırmalardır: Ortaçağda olduğu gibi. Birer ideolojik etiket takılınca toplumlar nitelik değiştirmezler. Örneğin bir sosyalist Sovyet insanıyla liberal Avrupalı insan arasında köklü farkların olmadığı Sovyetlerin çözülüşünden sonra yeterince anlaşılmıştır. Bir hıristiyan ile bir müslüman arasındaki dinden kaynaklanan farkların yaşam üzerindeki etkileri son derece cüzidir. Eğer toplumlar arasında niteliksel bir ayrım yapılacaksa, bu ancak tanımlamaya çalıştığımız ahlaki, politik ve demokratik toplum nitelemesi temelinde yapılabilir. Köklü farklılıklar bu kavramlar ve yansıttıkları olgularla daha gerçekçi olarak belirlenebilir. Şüphesiz daha ahlaki, politik ve demokratik olan toplumlar özgürlüğü ve eşitliği yaşama olanaklarına daha fazla sahiptirler. İsteyen buna sosyalist toplum da diyebilir.

Ortadoğu toplumunun gerçekçi bir yorumu, yaşanması gereken devrimin ahlaki, politik ve demokratik niteliklerini tespit etmekte güçlük çekmez. Denenen tüm geleneksel ve modernist ideolojilerin durumu daha da sorunlu hale getirdikleri gelişmelerden anlaşılabilir. Bu sonuçlar politik ve ahlaki demokrasinin olmazsa olmaz gerçekliğini kanıtlamaktadır. Demokratik siyasetsiz, dolayısıyla ahlaktan da yoksun toplumun temel devrim sorunu bu nitelikleri kazanma sorunudur. Devrim sorunu bu temelde konulunca, siyasi program, stratejik ve taktik mevzilenmeler ve doğru pratik adımlar da buna göre belirlenebilir. Bu tarz bir devrim anlayışı islami, sosyalist, milliyetçi devrim yaklaşımlarından çok farklıdır. Bu yaklaşımlar kapitalist modernite içinde son tahlilde özellikle ulus devletle sonuçlanmaktan geri kalmazlar. Kapitalist modernite ise sorun çözme aracı değil, sorunları büyütme ve tüm topluma yayma aracıdır.

Tersine devrim ahlaki, politik ve demokratik alan uygulamalarında mesafe aldıkça, kapitalist moderniteden uzaklaşmaya ve demokratik moderniteyi somutlaştırmaya başlar, gelişir. Devrim sorununa ilişkin bir farklılığı da yaşam ve eylem tarzında belirlemek önemlidir. Düz çizgisel yaklaşımlar ne kadar hatalıysa, teori-pratik ayrımlarını fazla açmak da hatalı eylemlere götürür. Çok iyi bilinmesi gerekir ki, devrim öncesi ve sonrası için farklı yaşam biçimleri yoktur. Özellikle bir devrimci için bu böyledir. Eylem insanı olmak teorik donanımla birlikte yaşanır. Ahlaki, politik ve demokratik nitelikleri günlük yaşamında söylem ve eyleme yansıtmayan kimseye devrimci denmez. Bunların devrimci militanca bir yaşamı olamaz. Ayrıca sadece direnişçilikle, toplumu öz savunmayla eylemci olunamaz. Ahlaki, politik ve demokratik toplum inşalarıyla bütünleştirilemezse, öz savunma savaşı ve her tür direnişçiliğin kalıcı başarı şansı olamaz. Toplumun sorunları nasıl bir bütünlük arz ediyorsa, devrimin ve devrimcinin de tüm söylem ve eylemlerinde siyasi program, strateji ve taktik planlamayı iç içe yaşaması gerekir. Yaşam akışkanlığı bir bütündür. Kopuk aşamalarla yaşayabileceğimizi sanmamalıyız. Eğer bazı tarihsel örneklerden ders alacaksak, Zerdüşt, Musa, İsa, Muhammed örnekleri son derece öğreticidir. Bu örnekler Ortadoğu toplumları için devrimlerin ve devrimcilerin nasıl bütünlüklü, yoğun tempolu, ilkeli ve pratik olmaları gerektiği konusunda binlerce yıl önceden bizleri uyarmaktadır. Ortadoğu devrimleri kapitalist modernite kalıplarına göre değil, kendi tarihsel değerlerine uygun olarak, ama güncel bilimle bütünleşerek başarılı olabilir.

Sonuç olarak Ortadoğu toplumunda bunalım ve sorunları üç aşamada özetlemek mümkündür. Birinci aşama, M.Ö. 3500'lerde kendini iyice belli eden hanedan, hiyerarşi, kent, iktidar, devlet ve sınıf olguları etrafında gelişen merkezi uygarlık sisteminin yükselişidir. Bu sistem toplumsal sorunların kaynağıdır. Bu sürece dıştan kabile sistemiyle, içten İbrahimi ve Zerdüştik dinsel sistemlerle yanıt verilmeye çalışılmıştır. İkinci aşama, islami uygarlıkla son çıkışını yapan merkezi uygarlık sisteminin 1200'lere doğru biriken sorunlarına karşı Rönesans girişimlerini tam başaramayıp, öncülüğü İtalyan Yarımadasındaki kent uygarlık çıkışlarına kaptırmasıyla bunalım ve sorunlarının daha da derinleşmesini yaşama sürecine girmesidir.

Günümüze doğru 'Şark Sorunu' adı altında yaşanan üçüncü aşama, Avrupa'nın merkezi uygarlık sisteminin hegamonyasını ele geçirmesi ve bölgeye yönelmesiyle birlikte 1800'lerden itibaren yaşanmaya başlanmıştır. Kapitalist moderniteye dayalı olarak gelişen geleneksel ve modernist çözüm arayışları ise sorunların daha da ağırlaşmasıyla sonuçlanmış; kriz, soykırım ve intiharın eşiğine kadar varan olumsuzluklara yol açmıştır.

"Ortadoğu toplumu evrensel tarihte sınıf, hiyerarşi ve iktidar sorunlarıyla en erken tanışan toplumdur. İktidar öncesinin ilk hiyerarşi düzeneğinin gençler ve kadın üzerine kurulduğunu bilmekteyiz. Zorba ve kurnaz erkek + şaman ve rahip + tecrübeli yaşlı adamlar ittifakı, tüm hiyerarşilerin ve sonradan gelişecek iktidar ve devletlerin prototipidir."

botanın asi kızı

Kod adı: **Ruken Hesbisti**

Adı soyadı: **Rojda Nas**

Doğum tarihi ve yeri: **1981 İdil**

Katılım tarihi: **1998 Almanya**

Şehadet tarihi ve yeri: **31 Haziran 2007 Kela Meme Çatışmada**

Ruken Hesbisti arkadaşa dönük konuşmak ya da yazmak gerçekten de çok zor. Genç bir arkadaştı. Yaşam doluydu. Böyle bir yoldaşla yaşamı paylaşmışsanız yazılması zor oluyor. İnsanın duyguları alt üst oluyor. Konuşamaz ve yazamaz oluyor insan.

Asıl ismi Rojda Nas'tı. Aslen Şirnex Hezex'liydi. 1999 yılında Avrupa'da henüz çok gençken katılmıştı.

Ülkesinde uzak yaşamak insan karakterini etkiliyor. Bunun için aslında beraberinde biraz köksüzlüğü getiriyor. Bu yaşam içerisinde rahatlıkla görülüyordu. Ancak bu dışarıda büyümenin verdiği köksüzlük insanların içerisine müthiş bir ülke sevdası ekiyor. Ve belki de ülke insanından daha fazla ülkeyi düşünür kılıyor.

Arkadaşlar ona takılıyordu. Ruken Hesbisti yerine biz ara sıra Ruken Avrupa diyorduk. Ancak Avrupa'da büyümesine rağmen karakteri Avrupa karakterine çok da uymuyordu. O kapitalizmin çarkından büyüyerek kendini beğenmişlik, emekten uzaklık, kendini büyük görme Ruken yoldaşta yoktu. Tersine Hezex karakterine sahipti. Hem de en özlüsünden. Onun yurtseverlik duyguları güçlüydü. Ülkesine bağlılık, toprağa bağlılık vardı. Ülkeye geri dönüş ona biraz da bir hayal gibi geliyordu. Ne de olsa toprağından ülkesinden çocukken koparılmış götürülmüştü. Ve bu hayallerle büyümüştü.

Küçükken ülkeye geri geldi. Önce Qandil'e geldi. 2003 yılında kuzey gruplarına dahil edilmişti. Botan'a geçecekti. Çok cana yakın, sıcak kanlı bir kişiliğe sahipti. Korkunç bir hasretle Botan'a dönmek istiyordu. Ve zaten aslen Botanlıydı. İşte bunun için ülkesine dönmek istiyordu.

Ve o ülkenin özelliklerini yitirmemişti. Tam Botanlı bir kızdı. Asiydi. İnatçıydı. İradesi güçlüydü. Cesaretli ve tabii ki birde fedakardı. Özünde bunlar vardır.

Özelde de kadın olarak yurtsever ilkeleri vardı. Kadın olma ölçülerinde ısrarcıydı, hassastı. Belki de onu dağa çeken diğer özellik özgür bir kadın olma istemiydi. Sadeydi. Temizdi. Doğaldı. İçiyle dışı birdi. Ruken'i tanımayanlar onunla bir saat kalsalardı Onu tanırlardı. Çünkü çok güçlü duyguları vardı. Saflığını herkes görüyordu. Bu insanları etkiliyordu. Bu insanların ona değer vermesini sağlıyordu. Ve onun birde katılımı vardı. Doğallık üzerine, emek üzerine, sonuç almak üzere bir katılımdı bu. Yine ısrarcıydı. Dediği dedik, taviz vermezdi. Kendisine karşı da tavizsizdi. Deli doluydu. Girişkendi.

Ve ülkeye yöneliş esasta kendini yeniden yaratmak içindi. O yurtdışında yitirilen doğal komünal özellikleri yeniden alma temelindeydi. Bu durumunu güçlendirmek için ideolojik okula da gitmişti. Hayallere bağlı kalarak ısrarlı davrandı. Belki fiziki olarak zorlukları ve zorlanmaları vardı. Ancak ısrarcıydı. Kendisini gerçekleştirmek için inadına kendisine yüklendi. Ve bunun üzerine Botan'a geçti.

Dediğim gibi sadeydi. Özlüydü. Ve bu özelliklerle ülkesine geri dönüyordu. Biraz da düşmanla aslında kendi kişiliğini yeniden yaratmak için hesaplaşmak için gidiyordu Botan. Botan biraz da TC işgalci güçleriyle hesaplaşmanın mekanı değil miydi?

Bir de güleçti. İnsanlarda sevgi ve saygı yaratıyordu. Tabii özlemlerini gerçekleştirme ısrarı insanları etkiliyordu. Hele hele onun dürüst yoldaşlığı herkesi etkiliyordu. Kendi yoldaşı için canını verecek kadar kararlı biriydi. Pratik çalışmalarda en öndeydi. En zor işleri kendisine alıyordu. Yoldaşların yorulmaması için her işte zor olanı kendisi istiyordu. Kaygısı yok, hesapları yok, çıkarcılık yoktu. Onda var olan ilkelerine sadık kalarak fedakarca çalışmaktı. Ve bunu da görkemli yapmıştı.

Gabar'dayken yazdığı bir raporunda şunları ifade etmişti:

"Bireysel olarakta Gabar'a geldiğimden bu yana ilk başta hayatımda yanlış yaklaşımlarla kendim bireysel olarak karşılaşmamıştım. Çok istekli moralli Gabar'a geldim. İlk adımımda daha kimseyi tanımıyordum.

Kış kampında savunmanın üzerinde gördüğümüz eğitimi ve Viyan arkadaşın eyleminden sonra bende büyük bir etkilenme ve derin bir sorgulama oldu diyebilirim. Düşmanın yönelimleri bizzat Botan, özellikle Gabar'a karşı geliştirilen operasyonları, toplu yaşanan kayıpları bizim tarafta oldukça bir zorlamayı da getirdi. Özellikle Sorxwin, Yıldız ve diğer arkadaşların şehadetleri benim şahsımda ve diğer arkadaşlar tarafından derinden bir sarsılmaya yol açtı diyebilirim. Tabii ki, bunun diğer bir yanı ise askeri taktiksel boyutlarda belli bir yoğunlaşmanın düzeyi de oldu. Bireysel olarakta önüme koyduğum hedefler oluyor. Somut olarakta Hezex'de bir eylem yapmak çabasındayım. Hem oraları da iyi tanıyorum. Rahatlıkla etkileyici bir eylem olacağına inanıyorum. Yoğunlaşmalarım bu çerçevededir. Tabii ki, bu yoğunlaşmam henüz erken ama 'Sen, kendinden büyük düşünüyorsun' söylemleri bende rahatsızlık yaratıyor" diye yazmıştı.

Bir de sürece karşı duyarsız olmayan, genç ama dolu yaşayan bir yoldaş olarak örgütüyle süreci paylaşan biridir. Yine raporunda ifade ettikleri şu sözler anlamlıdır:

"Botan'da ilk pratiğim olduğu için belki tam olarak ifade etmeyebilirim. Kısaca süreçle ilgili birkaç noktayı değerlendirmek istiyorum. Bu yeni yıla girdiğimizde düşman topyekun saldırıyı uyguladı. Başta Türkiye olmak üzere İran, Irak, Suriye ve perde arkasında buna destek sunan ABD olmuştur.

Tabii ki, bu tür yönelimlere karşı az da olsa gerilla buna karşı sessiz kalmıyor. Diğer yandan halk da durmuyor. Düşman bunu ne kadar bastırsa da artık Kürt halkı geri kalmış bir halk değildir. Kürt kadın gelişimi bayağı ilerlemiş. Benim bunları dile getirme amacım şudur. Düşman kuzeyde ne kadar yönelse de buna karşın düşmana bir tepki örgütleniyor. Tabi ben bunları dile getirirken, bu değerlendirmem yeni bir durum değildir, ama buna cevap olacak HPG ve YJA STAR yetersiz kalıyor. Güneyde o kadar hazırlık oluyor. O kadar kuzey sahalarına kadro gönderiliyor. 'Meşru savunma taktiğini ifade ediyoruz. Her gün tartışmalarımızda süreç çok hassastır, buna cevap olmamız gerekiyor, Önderliğin durumu ortadadır' diyoruz. Bunlar hepimizin tarafından bilinen bir şeydir. Hiç kimse bu sözlere yabancı değildir. Burada da şehirlerde birçok fedai eylem yapmak için öneriler raporlar veriliyor. Özellikle bu konularda YJA STAR özgünlüğünden daha çok biraz da genel kalıyor. Eylemsellik boyutunda Gabar'da hem pratik yön noktasında araziyi tanıma ve buna öncülük yapmada herhangi bir sorun çıkmıyor. Böyle bir çaba-istem var ve gerçekten böyle noktalarda insan moral ve güç de alıyor. Örneğin Gabar'da bulunan tüm bayan arkadaşların mutlaka bir günlüğü vardır. Her fırsata Önderliğe ilişkin, şehit düşen arkadaşlara ilişkin mutlaka yazılar yazılıyor. Bu noktalarda herhangi bir sorun görmemişim şimdiye kadar" diyerek kendi katılış düzeyini de ifade etmiş oluyor.

Raporumu sonlandırırken de o narin ve kibar yaklaşımını elden bırakmıyor:

"Benim diyebileceklerim bunlardır. Kusuruma bakmayın. Belki ilk defadır kendi raporumu kendi yazılarımla yazıyorum. Yetersizlikleri olabilir.

Devrimci Selam ve Saygılar

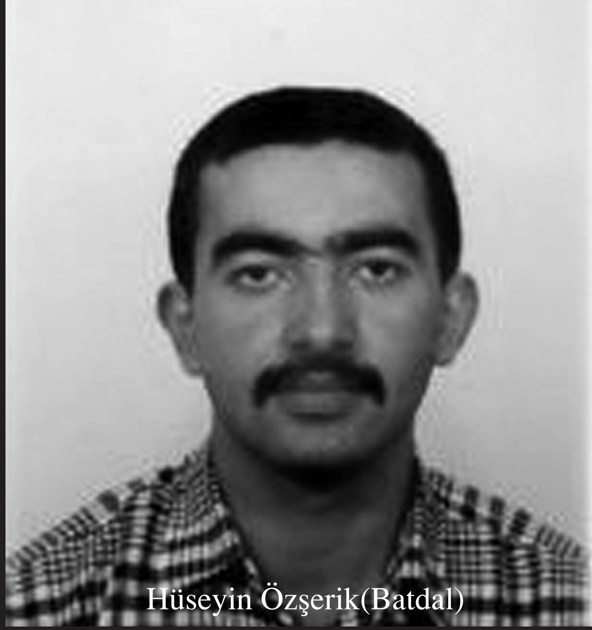
Ruken Hesbisti

15 Temmuz 2006/Gabar(Çırav)" diye de tamamlıyor.

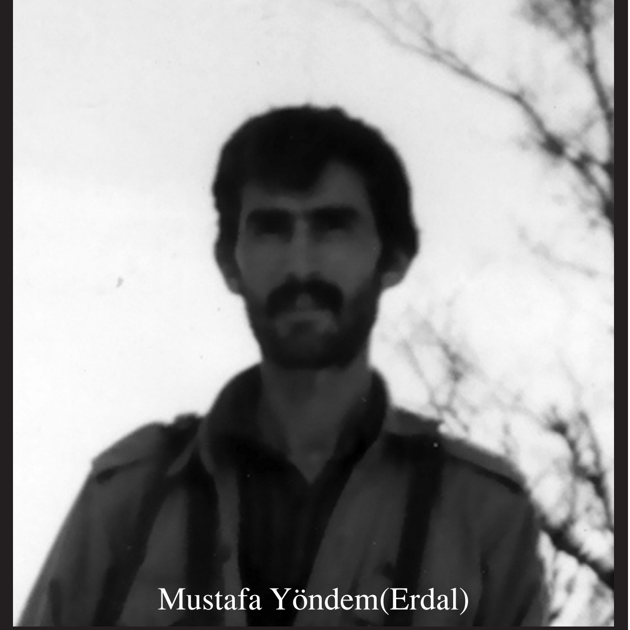
Bu kadar genç ancak dirayetli, fedakar olan bir kişiyi dile getirirken insan zorlanıyor. Gençti, bağlıydı, çalışkandı, sevgi doluydu. Bir de amacına kilitlenmiş bir kişilik olarak insan ona sadece ve sadece saygı duyabiliyor. Ruken yoldaş, yoldaşların hafızasında kendi yerini böyle almıştı. Böyle kazımıştı. Bir insan kendisini insanların yüreğine ve hafızalarına böyle kazıyabilir. Nitekim Ruken yoldaş bunu çok büyük bir başarıyla yerine getirmişti.

Hayatının her dönemi mücadele ile geçti

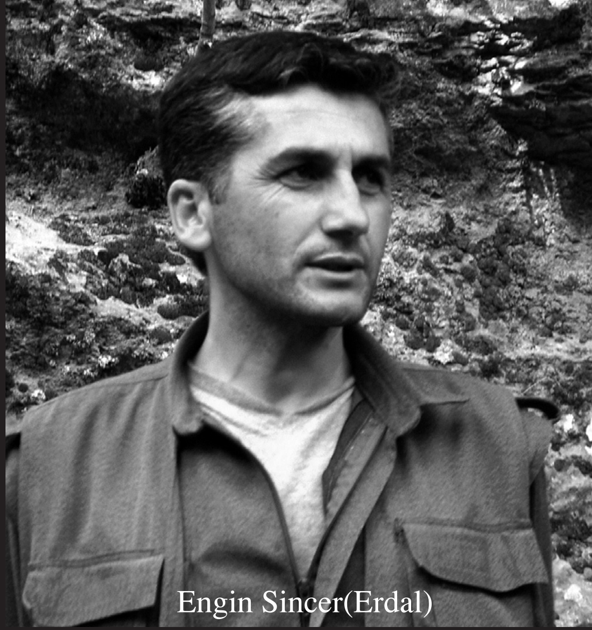

Hüseyin Özşerik(Batdal)

Mustafa Yöndem(Erdal)

Engin Sincer(Erdal)

Hasan Özşerik(Mustafa)

Adı, soyadı: **Hasan ÖZŞERİK**
Kod adı: **Cemil Hoca**
Doğum yeri ve tarihi:
Topolon köyü/Pazarcix, 1943
Mücadeleye katılım tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **1997, Hewler**

Hasan Özşerik (Cemil Hoca)

"Giderim, arkadaşlara şoförlük yaparım. Buradan bin kat daha iyidir. Siz de burada çalışmaları iyi yürütün."

Bu sözler 50 yaşında yaşamını yitiren şehit Hasan Özşerik'e (Cemil Hoca) ait.

Hasan arkadaş, 1943 yılında Pazarcix'ın Topolon (Seyrantepe) köyünde doğdu. Çocukken annesini kaybetti. Çileli bir çocukluk geçirdi.

Çocukluğuna ilişkin en ilginç en önemli ayrıntı arabalara olan ilgisiydi. Sırf şehre gidip yeni arabalar görmek için henüz 10-11 yaşlarındayken asfaltın kenarına gider ve gelen arabaların camlarını kırardı. Çünkü; gözaltına alınıp şehirdeki karakola götürülüyor ve bırakılınca da şehirde bol bol gezerek yeni arabalara bakıyordu.

12 yaşında Xidiron köyünde oturan büyük kuzeninin evine yerleşti. Okula gitmedi. Okuma yazmayı kendisi öğrendi. Araba sevgisi onu şoför yaptı ve 13 yaşından itibaren de şoför olarak çalıştı. Uzun yıllar araba sürdü. Şoförlük, hayatı boyunca onu izleyen bir meslek oldu. Kefeni boynunda taşıyan bir meslekti şoförlük. Hasan arkadaş, Xidiron köyündeyken evlendi ve süreç içinde üç oğlu ve bir kızı dünyaya geldi.

1970'te Almanya'ya işçi olarak geldi ve burada 10 yıl boyunca Bayern firmasında çalıştı. 1980'de tekrar ülkeye döndü. 1980'lerin ikinci yarısında tekrar Avrupa'ya geldi ve İsviçre'ye yerleşti. Orada tır şoförlüğü yapıyordu. Oradayken mücadeleyi daha yakından tanıdı ve 1986'da cephe çalışmalarına başladı. Yeğeni Doğan, "Amcam haksızlıklara karşı biriydi ve haksızlığa karşı da mücadele ederdi. Onun haksızlığa karşı olma özelliği PKK'nin bu özelliğiyle birleşince mücadeleden etkilendi" diyor.

Hasan arkadaş İsviçre'deyken köylüsü ve PKK MK üyesi olan Mustafa Yöndem 1987 yılında şehit düştü. Mustafa Ömürcan ise dayısının oğluydu. Her iki Mustafa'nın şehadeti Hasan arkadaşı çok etkiledi.

Bu yıllarda eşi ve çocukları ülkedeydi. Büyük oğlu Hüseyin büyümüş ve yakında türk devleti onu askere çağıracaktı. Oğlu askerlik yapmasın diye onu 1989 yılında Almanya'ya getirdi. Hüseyin'e bizzat kendisi Kürdistan'ın durumunu anlatıyor ve özgürlük için mücadele edilmesi gerektiğini öneriyordu. Bu tavır, çocuklarını mücadelenin zorlu koşullarından uzak tutan anlayışlara karşı büyük bir dersti.

Kısa bir süre içinde oğlu Hüseyin profesyonel olarak devrimci olmaya karar verdi ve PKK'ye katıldı. Hüseyin arkadaş, Battal kod adını aldı. Adını aldığı kişi de bir şehitti ve Battal Evsan'dı. Evsan da Hüseyin'in yaşlarındayken Pazarcix'ta devrimci olmuş ve hayatının sonuna kadar da devrimci olarak kalmıştı.

Hüseyin arkadaş, Avrupa'da kısa bir süre faaliyette bulunduktan sonra Kürdistan'a gitti ve gerilla oldu. 1991 Ağustos ayında kendi köylüsü Mustafa Yöndem gibi Qilaban'da şehit düştü.

Hasan arkadaş da oğlu gibi 1989 yılında partiye katıldı. Oğlunun şehadet haberi ardından tabii ki üzüldü. Ancak metanetini korudu ve yakın dostlarına, "halkı için görevini yaptı. Şeref duyuyorum" dedi. Aynı yıl Hasan arkadaşın yeğeni, erkek kardeşinin oğlu ve kendi adını taşıyan Hasan Özşerik de Pazarcix'ta şehit düştü.

Bir yıl içinde canından iki parça şehit, oluyordu, ama Hasan arkadaş o kararlı tavrını kaybetmiyordu. Artık tır şoförlüğünü de bırakmış, sadece parti çalışmalarını yürütüyordu. "Her gün insanlarımız şehit düşüyor. Her şehit benim kardeşimdir. Benim çocuğum da her namuslu kürdün kardeşidir. Yeğenlerim her namuslu kürdün yeğenleridir" diyordu.

Hasan arkadaş, 1992 yılında kadar Avrupa'da yayın çalışmalarında yer aldı. Yine şoförlük yapıyordu. Ama bu defa başka bir ruhla. Ulusal kurtuluşa olan inancın ruhuyla. "Artık bu eller sadece kendim için değil, ulus için direksiyon önderiyor" düşüncesiyle. Genç devrimcilere göre yaşlıydı, ama çalışma azmiyle insanları kendine hayran bırakıyordu.

Hasan arkadaş, üç yıllık yayın çalışmalarından sonra bir gün hemşehrisi ve yakın dostu Rojbaş'a şöyle dedi: "Artık ülkeye gitmek istiyorum. Giderim, arkadaşlara şoförlük yaparım. Buradan bin kat daha iyidir. Siz de burada çalışmaları iyi yürütün."

Hasan arkadaş Almanya'daki çalışmaları arkadaşlara devrettikten sonra Lübnan'a gitti. Bir süre Mahsum Korkmaz Akademisi'nde kaldıktan sonra Narlı ve Pazarcix'a giderek Kürtlerin legal kurumlarında çalıştı. Deşifre olunca İran üzerinden Qandîl'e gitti. Dediği gibi orada da şoförlük yaptı. Daha sonraki yıllarda da genel olarak sadece gazi arkadaşlara şoförlük yapıyordu. Onları hastaneye getirip götürüyordu. Tedavisi biten arkadaşları görev alanlarına ulaştırıyor, hastanedeki arkadaşların ihtiyaçlarını karşılıyordu.

1997 yılı ulusal kurtuluş mücadelesi açısından büyük bir patlama yılıydı. 1992'nin ruhu tekrardan şahlanmıştı. Türk devleti mücadelenin bu şahlanışını bozguna uğratmak için 100 bin kişilik bir orduyla Güney Kürdistan'a girdi. Her alanda büyük bir savaş veriliyordu. Bu savaşta Kürtleri üzen düşmanın saldırıları değildi. Çünkü; o düşmandı ve onunla savaşılıyordu. Güney Kürdistan'daki örgütlerin tavrıydı Kürtleri üzen. KDP, o dönem TC ile tam bir işbirliği içine girmişti. Bu işbirliği öyle bir hal aldı ki Hewlêr'de yürekleri yakan bir duruma dönüştü. Hewler'de hastanede tedavi olan gaziler tutuklandı ve birer birer infaz edildi! İnfaz edilen arkadaşların sayısı 68'di! İnfaz edilenler arasında gazi arkadaşlara şoförlük yapan Hasan Özşerik arkadaş da vardı.

Sömürge bir ülkede doğuyorsun, anneni küçük yaşta kaybediyorsun, çileli bir çocukluk geçiriyorsun ve hayatının büyük bir bölümünü gurbette geçiriyorsun.

Hayat, Hasan Özşerik arkadaş için hiç de kolay geçmedi. O, ne refah, ne de barış içinde bir yaşam geçirdi. O, hayatının her döneminde hem ailesi, hem de ülkesi için mücadele ederek yaşadı. Anısı mücadelemize önder olacaktır.

Mücadele arkadaşları

Hasan arkadaşın iki oğlu ve bir kızı tıpkı onun gibi babasız büyüdüler. Ancak, Hasan arkadaş her çocuğa nasip olmayacak bir anı ve miras da bıraktı. "Benim babam bir şehit" duygusu herkesin tattığı bir duygu değil. Elbette insan kimsenin şehit olmasını istemez. Ama söz konusu sömürge bir ülkenin ve özgür olmayan bir halkın kurtuluşuysa, Hasan arkadaş bir baba olarak da görevini en iyi şekilde yaptı. Hem de gerektiğinde canını vererek...

Topolon Köyü'nün Şehitleri

Hasan arkadaşın köyü olan Topolon köyünde ulusal kurtuluş mücadelesi verirken şehit olan yedi devrimci vardır. Bu arkadaşlar şunlardır:

Mustafa Yöndem: 1987'de Qilaban'da şehit düştü. PKK MK üyesiydi. 15 Ağustos'a katıldı. Köyde ve yörede birçok insanı olumlu etkiledi. Kod adı Erdal'dı.

Hüseyin Özşerik: 1991 Ağustos ayında Qilaban'da şehit düştü. Kod adı Battal'dı.

Hasan Özşerik: 1991'de Pazarcık'ta şehit düştü. Kod adı Mustafa'ydı.

Mustafa Sincer: 1993'te şehit düştü. Engin Sincer arkadaşın amcasının oğluydu.

Hasan Özşerik: Kod adı Cemil Hoca'ydı. 1989'da katıldı, 1997'de Hewler'deki hastane katliamında şehit düştü. 50 yaşındaydı. Şehit Hüseyin arkadaşın da babasıdır.

Hüseyin Sincer: 1998'de şehit düştü. Engin Sincer arkadaşın amcasının oğluydu.

Engin Sincer: 18 Ağustos 2003'de şehit düştü. Şahadeti bütün ulusal ku-

Ortadoğu toplumunda bunalım ve sorunlar

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

Toplumsal bunalım, sistemin kendini sürdüremez duruma düştüğü dönemleri dile getirir. Sorun, kavramına nazaran daha genel bir anlama sahiptir. Bunalımlar daha çok devrevi karakterli iken, sorunlar; olay, olgu, ilişki ve kurumlarda günübirlik yaşanır. Aynı sistem içindeki bunalımlara 'konjonktürel', bizzat sistemin kendi bunalımına ise 'yapısal' kavramıyla karşılık verilir. Toplumsal bunalımların çok yönlü nedenleri vardır. Siyasal, ekonomik ve demografik alanlardan kaynaklı olanlar gibi jeobiyolojik kaynaklı olanları da vardır. Hiyerarşi ve devletin (genelde iktidar kurumları) gelişmediği toplumlar ağırlıklı olarak jeobiyolojikseldir. Doğal bir deprem veya kuraklık ciddi toplumsal bunalımlar doğurabilir. Çevrenin beklenmedik bozulması benzer sonuç yaratır. Beslenemeyen nüfus kadar, çok azalmış nüfus da bunalım etkenleri olabilir.

İktidar kaynaklı bunalımlar ise gerek savaş tekniğiyle, gerekse mali, ticari ve endüstriyel araçlarla sağlanan kar oranlarının sürekli düşmesiyle yaşanır. Savaşların maliyeti kazancını aşınca, başka araçlarla giderilmemesi halinde toplumsal bunalım kaçınılmazdır. Piyasalar üzerindeki mali, ticari ve sınai tekellerin kar oranları sürekli düştükçe ve bu kar oranları yeni savaşlarla ikame edilmedikçe, sistem içi bunalımlar kaçınılmaz olur. Bunalımların konjonktürden (Kapitalist sistemlerde bunalım süreleri genellikle 5 ile100 yıl arasında değişir) kaynaklı olanları daha da uzarsa sistemik bunalıma dönüşür. Artık sistem altında toplumun sürdürülemezliği söz konusudur. Sistemin yapısı dağılarak, yeni sistemsel yapıların gelişmesi için kaotik bir ortam doğar. Toplumsal güçler içinde ideolojik ve yapısal hazırlıklarına göre daha gelişkin yanıtları olanlar, yeni sistem inşasında başat rol alma şansını veya misyonunu kazanmış olurlar.

Her sistemin dağılıp yenisinin kurulması sorunu, pozitivist bilim anlayışında çarpık adlandırmalara yol açmıştır. Özellikle düz çizgisel tarih anlayışlarının yeni bir kaderci anlayışla toplum biçimlerini belirlemeye çalışmaları çok olumsuz sonuçlar vermiştir. Toplum gibi çok karmaşık bir doğayı mühendislik çalışmaları biçiminde projelendirmek, tarih boyunca bunalımlara çare olmak şurada kalsın, bunalımları daha da derinleştirmiştir. İster metafizik (islam, hıristiyan, hindu vb) ister pozitivist (ulus, ekonomi, hukuk) yaklaşımlar olsun, hepsi aynı kapıya çıkmaktadır. Hatta pozitivist metotlar, faşizm olgusunda ortaya çıktığı gibi bunalımdan öte toplumsal soykırımlara kadar varan sonuçlara yol açmaktadır. II. Dünya Savaşı sonrası yaşanan bilimsel ve felsefi devrimler sonucunda toplumsal doğa konusunda daha derinlikli tartışmaların geliştiği söylenebilir. Ekoloji, feminizm, kültür, demokrasi söylemleri toplumsal doğayı daha aydınlatıcı olmakta, çözüm olanaklarını doğru belirleyip çözüm şansını artırmaktadır.

Marksizmin kapitalist bunalım teorisi olguyu resmetse de beklediği çözüme –sosyalizm veya komünizm– her geçen sürede yaklaşmakta olmayıp daha da uzaklaşmaktadır. Bu durum toplum doğasının eksik ve yanlış tanınmasıyla ilgili olduğu kadar önerilen çözüm modelleri ütopik olmaktan öteye anlam ifade etmemektedir. Daha da vahimi, önerilen eylem yöntem ve araçları istemeden de olsa kapitalizmin güçlenmesine hizmet etme durumuna düşmüştür. Tarih bu konuda sonu gelmez hayali çözümler ve umutsuz çırpınışlarla doludur. Toplumsal bunalım ve çareler konusunda tarih boyunca yaşanan gerçeklerin en önemli sonucu bilme eyleminin daha da derinleşmesidir; bunun ihtiyacının duyulmasıdır. Bilim ve felsefe, hatta din ve sanatlar bu anlamda ağır toplumsal bunalımlara yanıt olma ihtiyacıyla yakından bağlantılı olarak gelişmişlerdir.

Toplumsal sorunların karakteri farklıdır. Şüphesiz iktidar ve sömürüden kaynaklanma anlamında ortak yönleri bulunmaktadır. Ama günlük olarak daha sık yaşanma gibi farklı bir yönleri mevcuttur. Ayrıca bazı birey ve gruplar için sorun olan, bazı grup ve bireyler için çözümdür. Bunalımlar için bu husus daha geneldir. Tüm toplumsal kesimler bunalımlardan olumsuz etkilenir. Ancak marjinal olan bazı toplum düşmanları süreçten kazançlı çıkabilir. Eğer dış kaynaklı değilse toplumsal sorunlar esas olarak iktidar odaklarının baskı ve sömürüsünden kaynaklanır. Kadın erkek odağından ve hiyerarşisinden, köle efendisinden, köylü ağasından, memur amirinden, işçi patronundan, tüm toplum iktidar tekellerinin baskı ve sömürü aygıtlarından olumsuz etkilenir. Zarar görür, sömürülür; baskı ve işkenceye uğrar. Sonuçta hepsi toplumsal sorun yaşar. İktidar ve sömürü tekellerinin çözüm olarak sundukları ise daha yoğunlaşmış iktidar biçimleri ve sömürü yöntemleridir. Devlet ve sömürü biçimlerinin sürekli gelişim göstermeleri bu nedenledir. Bunun karşılığı ise sürekli direnme ve ayaklanmalardır, karşı savaşlardır. İktidar mantığına ve sömürü cazibesine sıkça düşmeler nedeniyle sonuç adeta bir kader gibi en onursuz biçimde sorunların baskısı ve sömürüsü altında yaşamadır. Devletli uygarlığın tarihi, bir anlamda baskı ve sömürü yöntemlerinin sürekli yenilenmesi ve geliştirilmesiyle buna karşı direnenlerin özgürlük ve eşitlik felsefesi ve eylemlerinin gelişmesinin tarihidir.

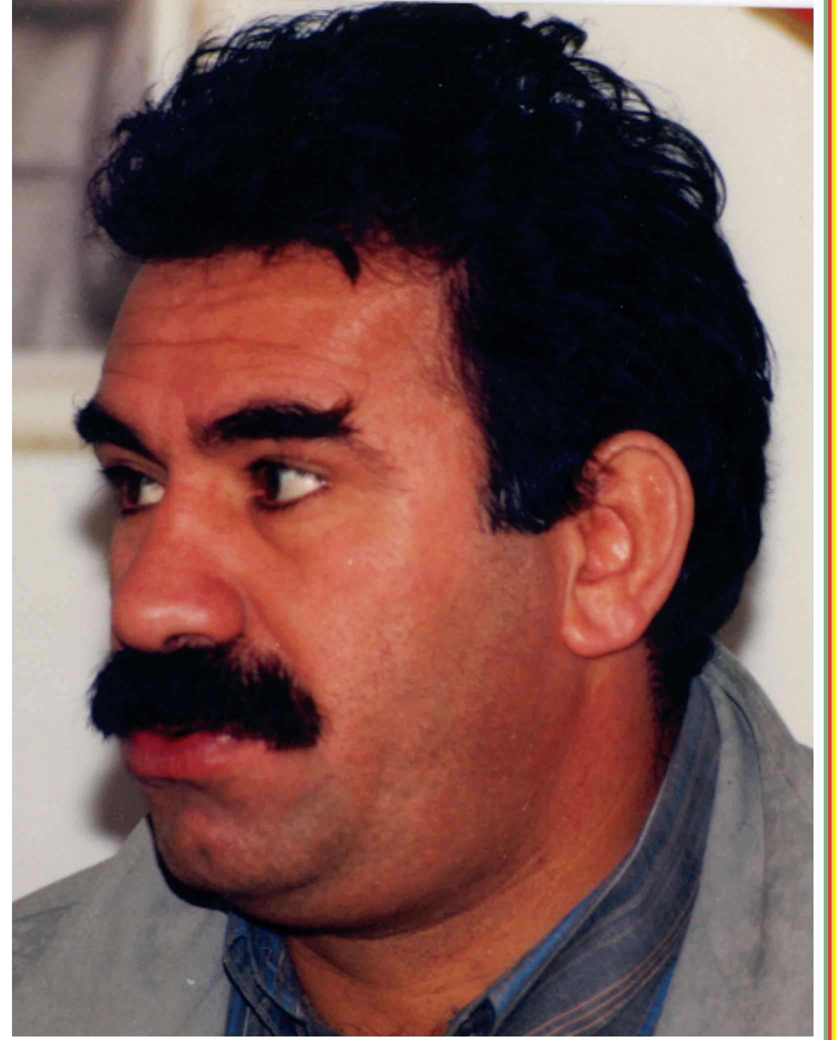
Ortadoğu toplumları tarih boyunca bunalım ve sorunları en çok yaşayan insanlık parçası olmuşlardır. Bunda esas neden şüphesiz beş bin yılı aşan süre boyunca merkezi uygarlığın olanca baskı ve sömürüsünü sürekli yaşamak zorunda kalmalarıdır. Dünyanın başka hiçbir bölgesinde bu denli uzun süreli ve yoğun baskı ve sömürü biçimlerine tanık olunmamıştır.

1- Ortadoğu toplumunda kadın sorunu

Toplumda öncelikle kadının yaşadığı sorunları tarihsel-toplumsal boyutları içinde değerlendirmek önem taşır. Kadın sorunu tüm sorunların kaynağındaki bir sorundur. Daha sınıflı devletli topluma geçiş olmadan kadın üzerinde sert bir erkek egemen (ataerkil) hiyerarşinin kurumlaştığını görüyoruz. Erkek egemenliğinin gerekçesi için birçok mitolojik ve dinsel söyleme başvurulmuştur. Uruk Tanrıçası İnanna Destanı bu sürecin yansımasıdır. Eski kutsal ana tanrıçaya, doğaya büyük özlem duyulmaktadır. İçine kıstırıldığı ataerkil hiyerarşi ve devlet düzenindeki egemen erkekliğin hile, kurnazlık ve zorbalığından inlemektedir. Babil Destanı'nda bu yönlü gerçeklik (Babil'in kudretli tanrısı Marduk ve Tanrıça Tiamat'ın kavgaları) çok daha açık ve çarpıcıdır. Sümer mitolojisinde kadının erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldığı söylenir. Bu, simgesel bir ifadedir. Tek tanrılı dinlerde bu yaklaşım sürdürülür. Sümer zigguratlarına tanrıça olarak giren kadın, tapınak fahişesi olarak çıkar. İlk genelev Sümer kentlerinde açılır. Kadın tapınak fahişeliğinden saray cariyeliğine terfi ettirilir. Ticaret pazarlarının vazgeçilmez köle nesnesidir. Greko-Romen uygarlığında sadece ev işlerinin kölesidir. Politikada yeri yoktur. Avrupa uygarlığında erkeğe sözleşme ile bağlanmış cinsel objedir. Kapitalist uygarlıkta genelleşmiş evrensel fahişedir. Tarih erkek egemenle tam bir cinsiyetçi yapı ve anlam kazanmıştır. Tarih artık erkek olarak yürümektedir.

Kadının karılaşması (Kadın köleliği anlamına gelir), ardı sıra toplumun sömürülen ve baskı altına alınan erkek nesnelere de olduğu gibi yansıtılır. Toplumun üst siyasi, askeri ve rahip kliği egemen cinsiyet konumuna taşınırken, yönetilen alt kesim gittikçe karılaştırılır. Greko-Romen toplumunda erkek, gençlikten itibaren yoğun bir cinsiyetçi yaklaşımla eğitilir. Tüm uygarlık çağları boyunca cinsel çarpıklıklar kadına cinsiyetçi yaklaşımın sonucu olarak yaygınca yaşanır. Artık kadın ne kadar köle ise erkek köle de o kadar kadın veya karıdır.

Ortadoğu toplumunda bu tarihsel kökenli sorunlara günümüzde kapitalist baskı ve sömürü aygıtlarından kaynaklananları da eklenince, kadın için gerçekten kabuslu bir yaşam kaçınılmaz olur. Kadın olmak belki de en zordaki insan olmak demektir. Toplumun yaşadığı kaba baskı ve sömürünün en katmerlisi kadın bedeni ve emeği üzerinde gerçekleştirilir. Kadının da insan olduğunun yeni farkına varılmaktadır. Katı cinsiyetçi onursuz yaklaşım yerini ihtiyacı duyulan bir dosta ve yoldaşa terk etme arayışına bırakmak durumuna gelmiştir. En azından bunun tartışması yapılmaktadır. Kadınla toplumda doğru yaşamak gerçekleşmedikçe anlamlı bir yaşamın yaşanmayacağı bilinmelidir. En anlamlı ve güzel yaşamın onurunu tamamen kazanmış özgür kadınla gerçekleştirilebileceğini bilerek söylem ve eylemlerimizi geliştirmeliyiz.

2- Kabile, etnisite ve kavim sorunları

Ortadoğu toplumunda tarihten günümüze en sıkça yaşanan sorunların başında kabile (aşiret), etnisite ve ulus sorunları gelmektedir. Devletli uygarlık geliştikçe, bu yönlü sorunlar da hem yaygınlaşmış hem yoğunlaşmıştır. Uygarlık gelişmeden önce, kadında olduğu gibi kabilede de oldukça doğal bir özgür yaşam geçerliydi. Kabile ahlakı çok üstündü. Birey kabilesi için kabile bireyi için her fedakarlığı yapabilirdi. Gerçek bir birey ve toplumculuk söz konusuydu. Uygarlık yapıları kabilelere el atıp köleleştirmek isteyince, tarihin en geniş ve yoğun direniş sürecine de geçilmiş olunuyordu. Başat çelişki köleleşmeye karşı direnen kabile-devlet ilişkisidir. Dağlar ve çöller direniş ortamı olmuşlardır. Savunma, beslenme ve üremenin vazgeçilmez koşuludur. Kadının köleleştirilmesinden sonra tarihin görülen en vahşi yüzünün kabilelerden köle derlemek olduğunu iyi bilmek gerekir. Kabileler aşiretleşerek direnişlerini daha da geliştirip bu sorundan kurtulmak istemişlerdir. Fakat uygarlık güçlerinin silah teknolojisi ve örgütlenmesi çoğunlukla hep üstün gelmiştir.

Ortaçağda kabile ve aşiret organizasyonlarına milliyet-kavim düzeyine kadar bir örgütlülük eşlik etmiştir. Ulusallığa doğru bir adım daha atılmıştır. Kabile ve aşiret ideoloji ve örgütlenmelerine kavim ideolojisi ve örgütlenmesi de eklenmiştir. Çin, Hint ve Ortadoğu'nun tek tanrılı dinleri bir nevi kavim dinleri anlamını da kazanmış oluyorlardı. Din ve kavim savaşları iç içe yürüyordu. Grek, Ermeni, Asurî, Arap, Fars ve Kürt kavimleri dinlerini kendi kavim çıkarlarına göre seçiyorlardı. Kimi hıristiyan kimi müslüman oluyordu. Yahudi kavmi zaten baştan beri din ve kavim sentezi olarak şekillenmişti. Fakat ne kabile ve aşiret ideolojileri, ne de kavim dinleri yaşanılan sorunları çözme yeteneğine sahipti. Yahudilik baştan itibaren yaşanan bir sorundu. Putçuluktan vazgeçen ilk halklar olan Asurî, Ermeni ve Helen halkları hıristiyanlıkta aradıkları barış, kardeşlik ve birliği bir türlü yaşama tam geçiremiyorlardı. Bu durum yüzyıllarca hıristiyanlık uğruna yaşadıkları talihsiz gelişmelere de yol açacaktı.

Devamı 19'da